



© 2025 General Conference of Seventh-day Adventists®.

Minden jog fenntartva.

A kiadvány eredeti címe: *My Bible Says* © 2010. Used by permission.

A magyar kiadás koordinátora: **Szász Ernő**

Fordította: **Csala Beáta**

Szerkesztő: **Papp Andrea**

Korrektúra: **Fürjné Simon Edina**

Tördelés: **Szócs Erzsébet**

Borítóterv: **Liliana Dincă**

A bibliaszövegeket a Károlyi Gáspár bibliafordításból idéztük.

A Viață și Sănătate Kiadó könyvei saját könyvesboltláncában is kaphatóak vagy megrendelhetők.

www.solascriptura.ro/librarii

A rendelésekért keresse fel:

Editura Viață și Sănătate

Telefon: 021 323 00 20, 0740 10 10 34

Fax: 021 323 00 40

comenzi@viatasisanatate.ro

www.viatasisanatate.ro

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

Serdülők: Bibliatanulmányok – 2025 – április – május – június:

Hetednapi Adventista Egyház: szerkesztő: Jennifer Dietrich.

– Pantelimon: Viață și sănătate, 2025

ISBN 978-606-087-663-2

I. Dietrich, Jennifer (ed.)

Tartalom



14. Pál apostol Rómában 4

15. Levelek Rómából 8



16. A futás, a nemes harc vége 12



17. Péter és János 16



18. El ne hitessenek benneteket 20



19. A lázadás gyümölcse 24



20. Levelek Jézustól 28



21. Végzetes kompromisszum..... 32



22. Az egyház elpogányosítása 36



23. A hitehagyás 40



24. Üldözés az egyházon belül 44



25. A világosság terjesztése 48



26. Hűséges misszionáriusok 52



Pál apostol Rómában



Aranyszöveg – Efézus 6:10-11

„Végezetre, atyámfiak, legyetek erősek az Úrban, és az Ő hatalmas erejében. Öltözzétek föl az Isten minden fegyverét, hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszságával szemben.”

VASÁRNAP

Pál bátorítást nyer (ApCsel 28:14-15)

MUTÁN a telet Máltán töltötték, Pált és társait egy másik hajóval az Itália keleti partján fekvő Puteoliba szállították. Róma még mindig több mint 200 kilométerre volt, de mivel ez volt a főváros legközelebbi kikötője, a két várost jó minőségű országút kötötte össze.

A Puteoliban élő keresztények könyörögtek Pálnak, hogy maradjon velük. Juliusz, a római százados, aki a rabokat felügyelte, nagy jóindulattal volt Pál iránt, ezért megengedte neki, hogy egy egész hetet ott töltsön. **ApCsel 28:14** ■

Közben a római keresztények is megtudták, hogy Pál odatart. Más városokból is eljöttek, akik az ő szolgálatára tértek meg. Ő, mennyire várták, hogy újra találkozzanak vele! Sokan elindultak, hogy az úton üdvözölhessék.

Pál nagy csalódottsággal küzdött. Már majdnem Rómába ért. Hosszú évek óta vágyott ebbe a városba. Most azonban megláncolt rabként érkezik. Hogyan is tehetne bármi hasznosat még Jézusért ezután? Panaszkodás nélkül gyalogolt hosszú kilométereket, de szomorúságát nem tudta legyőzni.

Végül már csak 20 kilométerre voltak Rómától. Sokan megvetően néztek a bűnözők között vánszorgó ősz hajú, idős férfira, és durva szavakkal gúnyolták. Pál hirtelen örömkial-

tást hallott, és erős karok ölelték át.

Pál apostol azonnal felismerte az embert, aki az egyik városból származott, ahol lelkeket nyert Krisztusnak. Juliusz megállította a menetet, a foglyok és a sokaság végignézte a könnyes, boldog találkozást. Majd a menet újra nekiindult.

Ez többször is megismétlődött, ahogy egyre többen felismerték Pált, és úgy ölelték magukhoz, mint drága édesapjukat. Juliusz minden alkalommal megállította a foglyok menetét, és adott időt az örömteli viszontlátásra. Hogyan érezte magát Pál ezek után? **15. v.** ■

Alkalmazás: Mekkora áldást jelentettek Pálnak azok a hívők! Te hogyan tudnál bátorítani valakit, akiről tudod, hogy elcsüggedt?

HÉTFŐ

Megbeszélés a zsidókkal (ApCsel 28:16-29)

RÓMÁBA érve Juliusz a többi fogollyal együtt átadta Pált a császár főkapitányának. A százados jó jellemzést adott Párról és Festus levelét is átadta. Ezért a főkapitány nem vetette börtönbe az apostolt, hanem megengedte neki, hogy házat béreljen. Folyamatosan egy katonához lesz láncolva, de fogadhat látogatókat és otthonából folytathatja a munkáját.



Mit

mond

április 5.
C év
14.

a Biblia?

Szokása szerint Pál először most is a zsidóknak akarta elmondani a Jézusról szóló jó hírt. Mivel nem mehetett a zsinagógába prédikálni, a házába hívatta Róma vezető zsidóit.

Mivel fogoly volt, Pál először is tisztázni szeretne volna a félreértéseket. Azzal kezdte, hogy semmilyen bűn elkövetésében nem vétkezik. Az ügyét kivizsgáló rómaiak valójában ártatlannak találták, de mivel a zsidók nem akarták szabadon engedni, a császárhoz fellebbezett. Egyetlen „bűne”, hogy hisz Jézusban, mint Megváltójában, a Messiásban, akiről a zsidó Írások világosan jövendöltek. **ApCsel 28:17-20** ■

A zsidó vezetők azt felelték, hogy ők még semmilyen vádat nem hallottak Pálról. Még arra is megkérték, hogy beszéljen nekik Jézusba vetett hitéről.

Sok zsidó jelent meg aznap Pál házában, és ő egész álló nap beszélt nekik. Megosztotta velük saját élettörténetét és az Ószövetség irataiból bizonyította, hogy Jézus a Messiás. Néhányan úgy döntöttek, hisznek Pálnak. Mások is meggyőződtek róla, hogy Pál igazat szól, mégis úgy döntöttek, nem hisznek Jézusban. Mik voltak Pál utolsó szavai hozzájuk? **25-28. v.** ■

Alkalmazás: Csodálkozhatunk, hogyan utasíthatták el a zsidók ezeket az egyértelmű bizonyítékokat. Veled előfordult már, hogy meggyőződted valaminek a helyességéről, mégsem engedelmeskedtél neki, vagy nem akartad elhinni? Különbözik vajon ez attól, amit ők tettek?

KEDD

Pál Rómából dolgozik (ApCsel 28:30-31)

A zsidó vezetők nem siettek Rómába, hogy a császár előtt megvádolják Pál apostolt. Lysias, a jeruzsálemi kapitány, Félix, Festus és Agrippa mind kijelentették, hogy Pál nem tett semmi rosszat. Ez volt a zsidók utolsó lehetősége, hogy rávegyék a császárt Pál elítélésére és ezt csak furfangos csalással érheték el. A késlekedés hosszú ideje alatt tökéletesíthették tervüket.

Isten azonban áldássá változtatta a hosszú várakozás idejét. Bár Pál nem hagyhatta el a házat, de minden látogatójának beszélt az evangéliumról. Akkoriban Néro császár, egy rendkívül gonosz ember volt a római uralkodó. De még Néro háza népéből is többen kereszténnyé váltak Pál apostol tanúbizonyságának hatására. **Fil 4:22** ■ Pál őszintén belátta, hogy minden, ami vele történt, áldássá változott. **Fil 1:12** ■

Mivel nem tudta személyesen meglátogatni az általa alapított gyülekezeteket, leveleket írt nekik. Néhányuk szerepel

a Bibliánkban is. Az efézusbelieknek, a filippibelieknek, a kolossébelieknek és a Filemonhoz írt leveleket mind Rómában írta. Ezeket a leveleket fogjuk tanulmányozni a héten és a jövő héten is.

Ezek a levelek nagy áldására váltak a gyülekezeteknek. A hívők addig nem értékelték eléggé Pál értük végzett szolgálatát, de most, hogy nem tudott személyesen elmenni hozzájuk, rádöbbenek, nekik kell az általa elkezdett munkát folytatniuk. Most már féltve őrzött kincs-ként kezelték írásbeli tanácsait.

Pál apostol az általa kiképzett munkások szolgálatát és utazásait is felügyelte. Általuk bátorította a régebben alapított gyülekezeteket, és új területekre is munkába küldte őket. Bár a következő két esztendő t házi őrizetben töltötte, Pál minden lehetséges módon terjesztette az evangéliumot.

ApCsel 28:30-31 ■

Alkalmazás: Mennyire megáldotta Isten Pál Rómában végzett munkáját! A mi munkánkat is meg fogja áldani, ha mindent megteszünk, akárhol is vagyunk.



SZERDA

A szökött rabszolga megtérése (Pál apostol levele Filemonhoz)

ONÉSIMUS Pál római munkájának hatására adta át szívét Jézusnak. Rabszolga volt, aki miután meglopta gazdáját, Rómába menekült. Nem tudjuk, hogyan találkozott Pállal, csak azt, hogy Pál először anyagilag segítette, majd a Jézusról szóló evangéliumot is elmondta neki.

Onésimus egy idő után megváltott, Jézusnak adta a szívét, és Pál egyik legodább segítője lett. De még mindig szökött rabszolga volt. Keresztényként most rendeznie kellett ügyét a gazdájával, ami nem volt könnyű feladat. A rabszolgatartók általában nagyon kegyetlenül bántak „beszélő tárgyaikkal”. Aki megszökött, azt akár meg is ölhették.





Onésimus gazdáját Filemonnak hívták. Kolossában élő keresztény volt. Ma furcsának tűnhet, hogy egy keresztény ember rabszolgatartó legyen, de ne feledjük, hogy a Római Birodalom társadalmi rendszerében fontos szerepet játszott a rabszolgatartás.

Pál nagyon bölcsen úgy döntött, hogy nem egyenesen a rabszolgaság intézményét támadja, mégis olyan elveket tanított, amelyek megszüntetik azt.

Pál úgy tervezte, hogy Tikhikust küldi a különböző gyülekezeteknek szóló levelekkel Kis-Ázsiába. Mivel Kolossé is azon a területen volt, vele küldte Onésimust is (Kol 4:7-9). Egy Filemonnak szóló levelet is adott Onésimusnak, amiben könyörögve kérte, hogy fogadja el Onésimust keresztény testvérének. Sőt még személyes biztosítékot is vállalt, hogy megadja a szökött rabszolga tartozását. Keressük meg a levelet Bibliánkban, és szánjunk rá időt, hogy végigolvassuk! **Filemon 1-25** ■

Milyen csodálatos példája a keresztény tapintatosságnak és udvariasságnak! Pál nem követelte, hogy Filemon fogadja vissza Onésimust, inkább kedvesen kérte őt.

Alkalmazás: Udvariassan és kedvesen kérsz, ha valakitől segítségre van szükséged, vagy követelőzől? **Péld 15:1** ■

CSÜTÖRTÖK

Pál apostol levele az efézusbeliekhez

Az efézusiaknak szóló levelét is római tartózkodása alatt írta Pál apostol. valószínűleg ezt is Tikhikussal küldte Kis-Ázsiába (Ef 6:21), és valószínűleg ugyanakkor írta, amikor a Filemonnak szóló levelet is.

Pál komolyan kéri az eféusi hívőket, hogy keresztény egységben tartsanak össze. Ez csak akkor történhet meg, ha mindenki önzetlen és türelmes a többi gyülekezeti taggal szemben. **Ef 4:1-2** ■

Az emberi test felépítése nagyon jól szemlélteti az egyház felépítését is. A testrészek, a lábak, a szív, a szemek, a gyomor és az összes többi, mind együtt dolgoznak a test tökéletes működése érdekében. Isten minden gyülekezeti tagnak más-más ajándékot, tehetséget adott, amikkel összehangban kell együtt dolgozniuk. **11-13. v.** ■

Pál ezután bemutatja, hogyan kell az otthonunkban is megvalósítani ezt a keresztény egységet.



A feleségeknek engedelmeskedniük kell férjüknek, a férjeknek pedig úgy kell szeretniük a feleségüket, ahogyan Jézus szereti az egyházat. **Ef 5:22-33** ■

A gyermekeknek engedelmeskedniük kell a szüleiknek, és az apáknak nem szabad fiaikat ingerelni. **Ef 6:1-4** ■ A szolgáknak engedelmeskedniük kell uruknak, legyenek szorgalmasak, az urak pedig bánjanak jól a szolgálkikkal. **5-9. v.** ■

Milyen csodálatos kép a keresztény harmóniában élő családról! Mindnyájan tudjuk azonban, hogy nem könnyű így élni. Néha úgy tűnik, ez nagy küzdelmet jelent. Ezt Pál apostol is tudta. Azt is tudta, hogy nem a másik emberrel kell harcolnunk, hanem maga Sátán az, aki ellen küzdenünk kell. **12. v.** ■

Mivel mi saját erőnkől nem győzhetünk Sátán ellen, Pál felsorolja, milyen fegyverzetet kell felöltötenünk a győzelem érdekében. Olvassuk el figyelmesen a **13-18. verseket** ■, és gondoljuk át, hogyan segítenek ezek a „fegyverek” a Sátán elleni győzelemben!

Alkalmazás: Isten azt akarja, hogy vedd fel az Ő fegyverzetét. El kell döntened, hogy felveszed, vagy sem. **13. v.** ■ Azt választod, hogy megtalálod és minden nap magadra öltöd Isten fegyverzetét?



PÉNTEK

Pál apostol levele a kolossébeliekhez

Pál az általa alapított kolossébeli gyülekezetnek szóló levelet is Rómában írta. Ezt is Tikhikussal küldte Kis-Ázsiába (Kol 4:7-9). Valószínűleg a Filemonnak és az efézusiaknak szóló levelekkel egy időben írhatta.

A levélben Pál „Isten titkáról” ír, ami nagyon sokáig el volt rejtve, de most már nem titok többé. Vajon mi az? Pál szerint „a Krisztus tiköztetek van, a dicsőségnek ama reménysége.” **Kol 1:26-27; 1Tim 3:16** ■

Tehát „Isten titka” valójában a Jézusról szóló jó hír, az evangélium, amit Pál hirdetett, és a megváltási terv. Számunkra titok, hogy Isten fia önként jött erre a világra. Titok, hogyan válhatott emberi lényé és halhatott meg a mi bűneinkért. E csoda leglenyűgözőbb része az, hogyan változtathatja Isten a bűnös embereket tisztává és szentté, hogy alkalmasak legyenek az Ő országában élni. De hála Istennek, mindez igaz!



Pál ezután elmondja, hogyan is történik ez. Az előbb említett dolgokon kell elmélkednünk és megölkölni magunkban a régi életmódunkat, a kapzsiságot, a haragot és a csúnya beszédet. Majd Isten szerinti módon kell élnünk, önzetlenül, türelmesen és szelíden beszélve. **Kol 3:1-15** □

Nincsen határa az áldásoknak, amikben azok részesülnek, akik behívják Istent az életükbe, és arra kéri, változtassa meg azt. Pál szerint Isten teljesen elégedett velünk, ha minden jó munkában hűségesek vagyunk, és fejlődünk Isten ismeretében. Isten hatalmas ereje megerősít bennünket mindenben, hosszútűréssel, türelem-

mel, szelídséggel és örömmel.

Kol 1:10-11 □

Alkalmazás: Te tapasztalod „Isten titkát” az életedben? Engeded, hogy megváltoztasson, vagy határokat szabsz, meddig engeded be Őt az életedbe? Mai tanulmányunkat átgondolva miért ne kérnéd meg Őt most rögtön, hogy életed minden területén vegye át az irányítást? Téged is csodálatos személyiséggé akar formálni. Az életét adta érte, hogy ezt megtehesse.

ApCsel 28:14-31;

Filemon; Efézus;

Kolossé;

Az apostolok története, 447-478. old.

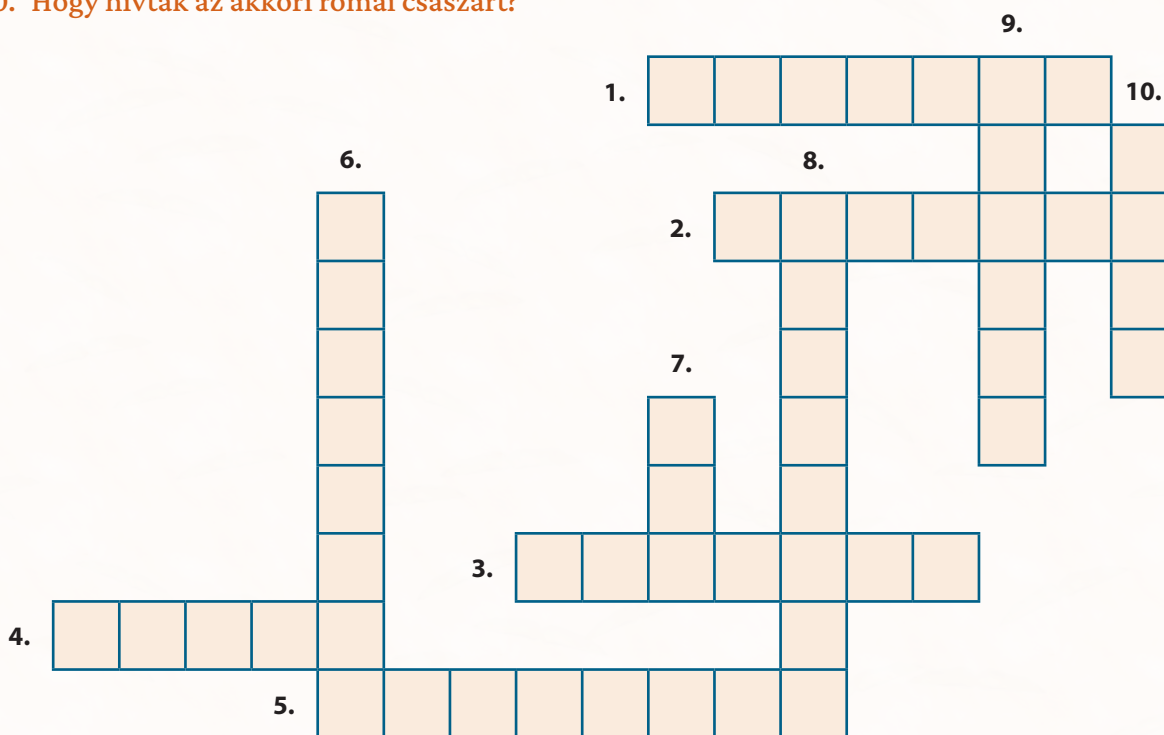
Tanulmányozásra

Keresztrejtvény

1. Melyik volt Róma legközelebbi kikötővárosa?
2. Hogy hívták a várost, ahol Filemon lakott?
3. Hogy hívták Onésimus gazdáját?
4. Hol töltötte Pál a telet?
5. Ki kézbesítette az efézusiakhoz írt levelet?
6. Mit szemléltet az emberi test felépítése?
7. Ki írt leveleket a gyülekezeteknek?
8. Hogy hívták a megtért rabszolgát?
9. Hogy hívták a jeruzsálemi kapitányt?
10. Hogy hívták az akkori római császárt?

Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- | | |
|---------------------------|-----------------|
| A. Isten ígéje | 1. ____ öv |
| B. hit | 2. ____ mellvas |
| C. igazlelkűség | 3. ____ saru |
| D. üdvösség | 4. ____ pajzs |
| E. igazság | 5. ____ sisak |
| F. a békesség evangéliuma | 6. ____ kard |



Levelek Rómából



Aranyszöveg – 1Timótheus 4:12

„Senki a te ifjúságodat meg ne vesse, hanem légy példa a hívőknek a beszédben, a magaviseletben, a szeretetben, a lélekben, a hitben, a tisztaságban.”

VASÁRNAP

Pál apostol levele a filippibeliekhez

PÁL apostol házi őrizetben volt Rómában, ezért nem tudott szabadon utazni és prédikálni, mint azelőtt. Mégsem feledkezett meg az általa alapított gyülekezetekről, hanem helyreigazítással, tanácsokkal és bátorítással teli leveleket küldött nekik.

Múlt héten tanultunk a Filemonnak, az efézusiaknak és a kolossébelieknek írt leveleiről. Tikhikussal és Onésimussal küldte Pál ezeket a leveleket Kis-Ázsiába. Ma Pál apostolnak a filippibeliekhez írott levelét fogjuk tanulmányozni.

Filippi lakói minden más gyülekezethöz hűségesebbek voltak Pálhoz és nagyon szerették őt. Ők küldték a legnagyobb értékű adományokat is az apostol költségeinek fedezésére. Nemrégiben küldték újabb ajándékkal Pálhoz Epafraszt, akivel most köszönőlevelet küld vissza az apostol (Fil 2:25-30).

Pál őszintén vágyott a filippi hívők egységére. Ez azonban csak úgy valósulhatott meg, ha minden egyes tag jobban szereti testvéreit önmagánál és mindenekelőtt másokkal törődik. **Fil 2:1-4** ■

Pál Jézus példájáról írt nekik, hogy a filippeli hívők elérjék az ideális példaképet. Ő Isten, mégis teljesen megüresítette magát, emberi alakot vett fel, és meghalt értünk a kereszten.

Eközben egyáltalán nem gondolt magára, hanem mások érdekét nézte. Azért halt meg,

hogy mi élhessünk. Ez az önzetlenség csodálatos példája Pál szerint, amit nekünk is követnünk kell. **5-8. v.** ■

Pál apostol közel hússzor buzdítja öröme a levél 104 versében a hívőket. Számára ez nem olyasmi volt, amit csak akkor tesz az ember, ha kedve van hozzá. **Fil 4:4** ■

Hogyan képes egy ember, aki már oly régóta foglyként él, így beszélni? Pál megtanulta, hogy minden helyzetben megelégedett legyen és Jézus oltalmában bízson. Teljesen Jézusra hagyatkozott. Tudta, hogy Ő gondot visel róla, történjen bármi is. **6-7, 11-13. v.** ■

Alkalmazás: *Té is úgy döntesz, elégedett leszel bármilyen helyzetben? Hogyan lehet ezt elérni?* **19. v.** ■



HÉTFŐ

A zsidókhoz írt levél – 1

AZSIDÓK vallási szertartásainak középpontja 1500 esztendőn keresztül a szentélyszolgálat volt. Először a hordozható szent sátorban, a pusztában, majd a jeruzsálemi templomban. Számunkra ma már teljesen világos, hogy mindezek a szertartások és áldozatok Jézust jelképezték. Arra emlékeztették az embereket, hogy Jézus majd eljön és az életet adja, hogy megmentse őket bűneikből. Ezért nem volt már szükség ezekre a szertartásokra Jézus kereszthalála után.

Mégis beláthatjuk, milyen nehezen értették meg a zsidó-keresztények, hogy Jézus halála után már nincsen szükség a szentélybeli szolgálatokra, szertartásokra. Tud-

Mit

mond
április 12.
C év
15.

a Biblia?

ták, hogy azokat Isten rendelte el. Így megváltoztatna bármit is Isten, amit Ő maga rendelt el?

Már csak néhány év volt hátra a jeruzsálemi templom teljes pusztulásáig. Ha a zsidó-keresztények még mindig a templomot tekintik hitük alapjának, könnyen csalódhatnak Istenben, ha az elpusztul.

Isten tudta, hogy a zsidó-keresztényeknek meg kell érteniük, hogy a templom és a szertartásrend már elvezítette jelentőségét. Isten alapította a templomi szolgálatokat, ám azok célja az volt, hogy Jézusra mutassanak előre. Most, hogy Jézus már eljött, nem volt már szükség rájuk. Azok a szertartások és áldozatok mind csupán magát Jézust jelképezték.

Tehát, ha a templom elvesztette jelentőségét, akkor mi veszi át a helyét? Miben higgyenek most? Pál ezen kérdések megválaszolására írta a zsidókhoz szóló levelét a zsidó-keresztényeknek.

A zsidókhoz írt levél Pál apostolnak a Bibliánkban olvasható leghosszabb levele. Bár nem tudjuk pontosan, hogy mikor írta, sokak szerint Rómában, az első fogvatartása idején vetette papírra. Ezért tanulmányozzuk most ezt a levelet. Holnap azt is megtudjuk, hogyan válaszolta meg Pál az előbbi kérdéseket.

Alkalmazás: *Nem mindig könnyű más gondolkodásmódra váltani, de mindig nyitottnak kell maradnunk, vágyani a tanulásra és növekedésre, miközben Isten folyamatosan oktat bennünket.* Péld 4:18 ■

KEDD

A zsidókhoz írott levél – 2

LEVELÉBEN Pál apostol röviden áttekintette földi szentély berendezését és az ott folyó szolgálatokat. **Zsid 9:1-7** ■ Jól működő rendszer volt, hiszen Isten tervezte. A bűn problémájára azonban nem jelentett megoldást.

Az emberek nap mint nap a szenthelyre mentek bűneiket megvallani. Azután megöltek egy állatot, és a vérenek egy részét bevitték a szentélybe, jelképezve, hogy az illető bűnei jelképesen átszálltak a szentélyre.



Évente egyszer megtartották a különleges szolgálatot, a nagy engesztelés napját. A szertartás keretében az előző esztendőben felgyülemlett bűnöket jelképesen eltávolították a szentélyből és levették az izraeliták táboráról. Ez a körfolyamat újra és újra megismétlődött. Pál szerint a bűn végleges eltávolítása helyett ezek a szertartások valójában a bűnre emlékeztették az embereket. **Zsid 10:1-4, 11** ■

Ám csupán erről a szentélyről szólt Pál apostol? Nem. A mennyei szentélyt is leírta. A földi szentélyt az izraeliták készítették, de a mennyeit Isten. Tény, hogy a földi szentély a mennyeinek kicsinyített mása volt. Olvassunk róla! **Zsid 8:1-2; 9:23-24** ■

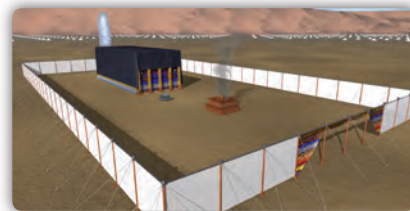


Image © Copyright Sean Eichelberger

Miért annyira fontos a mennyei szentély? Mert Jézus a valódi bűnért való áldozat. Egyetlen egyszer áldoztatott fel, mindenki bűneiért. **Zsid 10:10, 12** ■ És ezzel még nincs vége! Jézus egyben a mennyei szentély főpapja is. Pál leírja, hogy Jézus a tulajdon vérének mutatja be a bűnbánó bűnösök érdekében. **Zsid 9:11-12** ■

A bűnök bocsánata tehát a mennyei szentélyből származik, nem a földiből. Többé már nem lehet Isten elé járulni a jeruzsálemi templom szertartásai által. A mennyei szentélyben elő Jézushoz kell az embereknek imádkozniuk.



Nagyon fontos volt, hogy a zsidó-keresztények ezt megértsék. Ha hit által látják Jézust, aki a mennyei szentélyben értük szolgál, akkor megkaphatják minden áldását, és nem fognak elcsüggedni, amikor a templomot majd lerombolják. Reménységük biztos lesz a mennyei és nem a földiekben. **Zsid 6:18-20** ■

Alkalmazás: *A mi reménységünk is Jézus mennyei szentélyben értünk végzett szolgálatában gyökerezik. Jézus a vezetőnk, aki utat készít számunkra. Ő a mi főpapunk Isten előtt. A zsidó-keresztények megtanulták, hogy Jézusra tekintsenek a mennyei szentélyben bűnbocsánatért és segítségért. Ő ma is ott van, hogy megbocsássa bűneinket és segítsen legyőzni azokat.* **Zsid 4:14-16** ■

SZERDA

A zsidókhoz írott levél – 3

LEVELÉNEK végén Pál apostol kihangsúlyozza a hit általi élet fontosságát. Nem láthatjuk Jézust, amint a mennyei szentélyben Főpapunkként értünk szolgálat. De hinnünk kell e dolgok valóságában, még ha nem is láthatjuk őket. **Zsid 10:21-23** ■

A hit legjobb meghatározása kétségtelenül a **Zsid 11:1** ■ igeversben található. Egy modern fordítás szerint.

„A hit pedig a remélt dolgok felőli bizonyosság, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.” (ÚRK) A zsidó-keresztényeknek pontosan erre volt szükségük. Biztosnak kellett lenniük abban, hogy Jézus értük szolgál a mennyi szentélyben, ahogy nekünk is biztosnak kell lennünk ebben. Pál szerint a hit annyira fontos, hogy anélkül nem is nyerhetjük el Isten tetszését. Hogyan magyarázza az apostol ezt a gondolatot? **6. v.**

A zsidókhoz írt levél 11. fejezetében Pál apostol számtalan hithőst mutat be az Ószövetségből, akik hit által éltek. Gondolom, szívesen végigolvasod az egész fejezetet.

- **HIT ÁLTAL** mutatott be Ábel jobb áldozatot Istennek, mint Káin.
- **HIT ÁLTAL** változott el Énok.
- **HIT ÁLTAL** költözött Ábrahám Úr városából Kánaánba.
- **HIT ÁLTAL** szülte az idős Sára fiát, Izsákot.
- **HIT ÁLTAL** áldozta volna fel Ábrahám Izsákot.
- **HIT ÁLTAL** keltek át az izraeliták a Vörös-tengeren.
- **HIT ÁLTAL** omlottak le Jerikó falai.

És ez így folytatódik! Pál azt mondja, nincs ideje a többi, hit által élő emberek sokaságát felsorolni. Ám még egyikük sem nyerte el hitének jutalmát. Isten ugyanakkor akarja átadni nekik, amikor mi is megkapjuk azt. **39-40. v. ■**

Ezért, mondja Pál, mivel ilyen sok példája van a hitbeli életnek, ne folytassuk tovább a bűnt. Egyáltalán, semmit ne folytassunk, ami távol tarthatna bennünket a mennytől. Hogyan lehet ezt megvalósítani? **Zsid 12:1-2 ■**

Alkalmazás: *Hogyan éltek ezek a férfiak és asszonyok hit által? Gondoljuk át egyenként! Arra ösztönöznék ezek az emberek, hogy elvesse minden bűnt? Kéred Jézus erejét, hogy meg tud tenni?*

CSÜTÖRTÖK

Ismét szabadon

PÁL apostol két éves börtönbüntetésének lejártja előtt a jóságos ezredes helyére, aki megengedte Pálnak a saját lakás bérlését, olyan ember került, aki egészen más volt. Ő nem volt hajlandó semmilyen engedményt adni Pálnak. A dühös zsidók most még elszántabban akartak Páltól megszabadulni. Néró császár új felesége is mindent megtett, hogy segítse őket ebben.

Néró, az akkori római császár, nagyon gonosz és kegyetlen uralkodó volt. Mostohabátyja megmérgezése által jutott a trónra, később pedig édesanyját és feleségét is megölte. Amikor végül Pálért küldetett, a zsidók biztosak voltak benne, hogy halálra ítéli. Mindenki tudta, mennyire gyűlöli Néró a keresztényeket.



A császár végighallgatta a zsidók számtalan vádpontját, de ugyanaz történt, mint azelőtt. Most sem volt semmi bizonyítékuk arra, hogy Pál apostol bűnöző lenne. Mégis mindenki megdöbbsent, amikor Néró így szólt: „Vegyétek le a láncait! Engedjétek szabadon!”

Majdnem négyesztendei láncra vert rabság után Pál apostol végre ismét szabad volt! Oda utazhatott, ahová csak akart. És meg is tette. Rövidesen elhagyta Rómát, hogy ismét ellátogasson a gyülekezetekbe.

Még éppen idejében. Alighogy elment, rettenetes tűzvész pusztította el Róma városának majdnem felét. Sokan hitték, hogy Néró a felelős érte, ő viszont a keresztényeket okolta. Az ezt követő szörnyű üldözések során sok ezer keresztény vesztette életét.

Pált azonban megővta Isten. Szorgalmasan látogatta a gyülekezeteket, tanította a hívőket, hogy álljanak meg erősen a hitben és ne kövessenek tévtanításokat. Bár a teste már kimerült, még keményebben dolgozott, mint valaha. Érezte, hogy nincs már sok ideje Jézusért dolgozni.

Alkalmazás: *Milyen biztató a tudat, hogy Isten mindig erősebb, mint a körülményeink! Mindig bízhatunk benne, hogy Ő a legjobbat cselekszi. Zsolt 31:15 ■*

PÉNTEK

Pál apostol első levele Timótheushoz

ABIBLIA nem említi, hol volt Pál, miután Néró szabadon engedte. Mégis nagyon valószínű, hogy akkoriban írta a Timótheusnak szóló első, és a Titushoz szóló levelét. Most tehát ezeket fogjuk tanulmányozni. Ezek a levelek nagyban különböznek Pál apostol többi levelétől, mert nem egy gyülekezetnek, hanem egy személynek szólnak. Timótheust Pál „az én igaz fiamnak a hitben” nevezi (1Tim 1:2). Litra városából származott, ahol Pál első missziós körútja során tért meg. Amikor második missziós körútja alatt ismét Litrába látogatott, megengedte Timótheusnak, hogy vele menjen.

Az évek során Timótheus bölcsességet és tapasztalatot szerzett, és mostanra Pál egyik legmegbízhatóbb segítője lett. Amikor Pál ezt a levelet írta neki, az efézusi gyülekezetben szolgált (1Tim 1:3).



Kr.e. 4000

Kr.e. 3000

Kr.e. 2000

Kr.e. 1000

Örökkévalóság

Ebben a levélben Pál sok hasznos tanácsot adott neki, hogyan vezesse a gyülekezetet.

Sokat írt arról, milyennek kell lenniük a gyülekezeti vezetőknél. Nagyon magas mércét állított fel: szerinte a gyülekezeti véneknek és diakónusoknak feddhetetleneknek kell lenniük. Erkölcseik tisztának, mértékletesnek és fegyelmezettnek. Vendégszeretőnek és jó tanítónak. Gyermekeiket is engedelmességre kellett nevelniük, hogy jó példát mutassanak a környezetükben. **1Tim 3:1-12** ☐

Pál egyik legnagyobb vágya Timótheussal kapcsolatban az volt, hogy egész élete jó példa legyen a hívők

számára. Ez csak akkor következhet be, ha szorgalmas a munkában és a tanulásban is. A jutalma pedig egyszerű lesz. Pál szerint ezzel önmagát és a hallgatóit is megmenti. **1Tim 4:12, 16** ☐

Alkalmazás: Timótheus még mindig fiatal ember volt, de ez nem akadályozhatta abban, hogy példát mutasson a hívőknek. És te? Az egész életed jó példa a környezeted számára? Olvassuk el ismét a **12. verset** ☐

Pál levele a filippibeliekhez; A zsidókhoz írt levél; Pál első levele Timótheushoz; Az apostolok története, 479-487. old.

Tanulmányozásra

Ezen a héten megkerestem és elolvastam mindegyik bibliaverset a leckéből. ☐

A zsidókhoz írt levél 11. fejezete

1. Olvasd el a fejezetet és próbáld a „hit” szót behelyettesíteni az „amit Isten néz” kifejezéssel!
2. Hány hithős szerepel név szerint a levél 11. fejezetében? _____
3. Hányan nyerték el jutalmukat az itt felsorolt hithősök közül? (Zsid 11:39-40) _____
4. Karikázd be az alább felsorolt nevek közül, amelyek szerepel a zsidókhoz írt levél 11. fejezetében!

Ábel	Énok	Izsák	Ráháb	Jákob
Gedeon	Dávid	Noé	József	Bárak
Sámuel	Ábrahám	Mózes	Sámson	Pál
Tamás	Salamon	Eszter	Péter	Lámek
Józsue	Dániel	János	Mefibóset	Káleb
Ézsaiás	Jefte	Nimród	Salamon	Saul

Egyeztetés. Írd a vonalra a Zsidókhoz írt levélből idézett, megfelelő igehely betűjelét!

- | | |
|----------|--|
| A. 1:2 | ___ Elégedetek meg azzal, amitek van! |
| B. 1:14 | ___ Jézus csak egyszer halt meg bűneink áldozatául. |
| C. 2:18 | ___ Az angyalok szolgáló lelkek. |
| D. 3:15 | ___ Ne keményítsétek meg a szíveteket Isten hangjával szemben! |
| E. 4:13 | ___ Isten előtt semmi sincs elrejtve. |
| F. 4:15 | ___ Isten fia, a Teremtő által szól. |
| G. 4:16 | ___ Jézus tud rajtunk segíteni, mert Ő is megkísértetett. |
| H. 7:25 | ___ Isten teljesen meg tud menteni minket. |
| I. 9:22 | ___ Vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat. |
| J. 9:28 | ___ Isten fegyelmezi gyermekeit. |
| K. 11:6 | ___ Ha nem vagyunk szentek, nem láthatjuk meg Istent. |
| L. 12:1 | ___ Szabaduljunk meg mindentől, ami akadályoz! |
| M. 12:7 | ___ Legyünk vendégszeretők! |
| N. 12:14 | ___ Jézus megkísértetett, de soha nem követett el bűnt. |
| O. 13:2 | ___ Bizalommal járulhatunk Istenhez. |
| P. 13:5 | ___ Hinnünk kell, ha el akarjuk nyerni Isten tetszését. |



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Örökkévalóság

A futás, a nemes harc vége



Aranyszöveg – 2Timótheus 4:8

„Végezetre eltétem nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Úr ama napon, az igaz Bíró, nemcsak nekem pedig, hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az ő megjelenését.”

VASÁRNAP

Pál apostol levele Titushoz

A TITUS nevű férfi, akinek Pál ezt a levelét írta, Timótheushoz hasonlóan megbízható segítője volt az apostolnak. Ahogyan Pál nevezi őt: „a közös hit szerint való igaz fiam” (Tit 1:3). Akárcsak Timótheushoz írott első levele, ez is a gyülekezet vezetőjének szóló tanácsokkal és utasításokkal van tele. Pál Ciprus szigetén hagyta Titust, hogy szervezze és felügyelje az ottani gyülekezeteket. Titusnak véneket kellett kijelölnie mindegyik gyülekezetben, hogy a helyi közösség igényit kielégíthessék. **Tit 1:5** ☐ Ott is, akárcsak a Timótheusnak küldött utasítások szerint, a véneknek feddhetetleneknek kellett lenniük (6-9. v.).

Pál apostol következő utasításai minden egyes gyülekezeti tagra vonatkoznak, így ránk is. Milyeneknek kell az időseknek lenniük? **Tit 2:2** Milyeneknek kell az idősebb asszonyoknak lenniük? **3-4. v.** ☐ Milyeneknek kell a fiatal lányoknak lenniük? **4-5. v.** ☐ És a fiatal férfiaknak? **6-8. v.** ☐

Miért kell mindnyájunknak így élnünk? Pál apostol szerint: „megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek.” Ez a kegyelem nem hatalmaz fel a rossz cselekvésre, sőt inkább arra tanít, hogy forduljunk el a világi életformától és „mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világban”, mivel Jézus közeli eljövetele várunk.

Pál azt írta Titusnak, hogy a Jézusról szóló jó hírről kell leginkább beszélnie. Mi ez a jó hír? Olvassuk el, hogyan írta le Pál a **Tit 3:3-8** ☐ versekben! Ez a Bibliában szereplő egyik legtömörebb leírása az evangéliumnak.

Pál apostol felsorolt néhány dolgot Titusnak, amiktől tartózkodnia kell. Sátán nagyon sokféle módon próbálja eltéríteni az evangélium munkásait Istentől. **9. v.** ☐

Alkalmazás: *Te hogyan jellemeznéd magad? Életed vajon összhangban van Pál leírásával?* **Tit 2:7-8** ☐

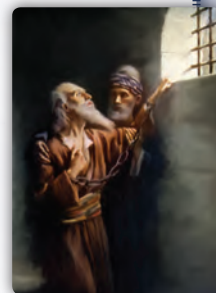
HÉTFŐ

Pál apostol Néró előtt (2Tim 4:10-12; 16-17)

MIKÖZBEN Pál apostol szorgalmasan munkálkodott a gyülekezetekért, a hitetlen zsidók minden addiginál jobban meggyűlölték. Azon töprengtek, hogyan is szabadulhatnak meg tőle. Lysias, Félix, Festus és most már Néró is ártatlannak ítélték Pált.

Sátán akkor újabb ötletet adott nekik. Nyilvánvalóan hamis vád volt, az adott körülmények között mégis beválí majd. Azzal vádolják meg Pált, hogy ő a felelős a Rómát félig elpusztító tűzvészért.

Így is tettek. Pált azonnal letartóztatták és visszavitték Rómába. Ezúttal nem engedélyezték, hogy saját lakást béreljen, hanem egy sötét, nyirkos börtöncellába vetették. A barátai, akik másodszor Rómába kísérték, rövidesen mind eltávoztak, míg végül egyedül Lukács maradt mellette. Egyesek, mint Démás is, elcsüggedtek és elhagyták Pál apostolt, míg másokat a különböző gyülekezetekbe küldött dolgozni. **2Tim 4:10-12** ☐



Mit

mond

április 19.
C év
16.

a Biblia?

Pálnak most nagy szüksége volt a barátaira. Nagy örömet hoztak magányos cellájába az efézusi Onesifórus gyakori látogatásai, aki addig kutatott Rómában, míg rá nem talált szeretett tanítómesterére (2Tim 1:16-17).

Amikor Pál szót kapott Néró császár előtti második kihallgatásán, legkedvesebb témáját, a Jézusról szóló jó hírt választotta. A terem tele volt minden rendű és rangú emberekkel, akiknek megváltásra volt szükségük. Pál a saját gondját félretéve vágyott az emberek megmentésére.

Az apostol elmondta, hogyan halt meg Jézus, hogy mindenki megmenekülhessen. Isten ítéletéről is beszélt, aki minden cselekedetünket megítéli, a jót és a rosszat is. A figyelő tömeg még soha azelőtt nem hallott még ilyen szavakat, és később sokan úgy döntöttek, kereszténnyé lesznek. **2Tim 4:16-17** ■

Néró sem hallott még ilyesmit azelőtt. Abban a pillanatban Isten még a gonosz Nérónak is felajánlotta a megváltozás és megmenekülés lehetőségét. A császár minden addiginál jobban látta, mennyire gonosz, és egy pillanatra megremegett. Bűneinek bocsánatára és békés mennyei életre vágyott. De gyorsan elhessegette ezt a gondolatot és visszaküldte Pált a tömlöcbe. Soha többé nem kapott esélyt az üdvösségre.

Alkalmazás: Mennyire fontos mindig hallgatni a Szentlélek hangjára, ahányszor csak szól hozzánk! Ha szokásunkká válik nemet mondani neki, akkor úgy járhatunk, mint Néró, aki kimondta az utolsó nemet.

KEDD

Pál apostol 2. levele Timótheushoz

NÉRÓRA olyan nagy hatással voltak Pál szavai, hogy nem tudta rávenni magát az apostol azonnali elítélésére. Szabadon engedése helyett azonban visszavitt a cellájába. Pál tudta, hogy már nem élhet sokáig, de örült a nagy győzelemnek, amit aznap elért. Megengedték, hogy Jézusról beszéljen és sokan meghallhatták az evangélium jó hírét.

Börtöncellájában ülve Pálnak eszébe jutott „szeretett fia”, Timótheus (2Tim 1:2). Ó, mennyire szeretne volna, ha Timótheus még a halála előtt meglátogatná! Olyan sok mindent szeretett volna még elmondani neki. De Timótheus sok száz kilométerre, Efézusban élt, és több hónapba is beletelt volna, míg Rómába ér. Pál nem tudta, hogy él-e még annyi ideig, ezért úgy döntött, levelet ír Timótheusnak, amiben leírja, amit el szeretne mon-

dani neki. Ez szerepel Bibliánkban a Timótheusnak írott második levél címen.

Pál arra kéri Timótheust, hogy minél hamarabb jöjjön el hozzá. Közeledett a tél, és az apostolnak szüksége volt a Troásban hagyott köpönyegére. A könyveit és pergamentekercseit is otthagya, és remélte, Timótheus majd el tudja hozni neki őket. **2Tim 4:9, 13, 21** ■ Ezek a hétköznapi kérések nagyon is emberinek mutatják be Pált, ugye? Hiszen az is volt.

Pál igen magas mércét állított Timótheusnak és elmondta, mit tegyen és mit ne. **2Tim 2:15-16, 22-25** ■

Pál a közelgő nehéz idők veszélyeire is figyelmeztette Timótheust. Olvassuk el, hogyan írta le! **2Tim 3:1-5** ■ Ezek az igeversek nem a nyíltan bünt elkövetőkről szólnak. Pál úgy jellemzi őket, mint „kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét”. Ezek az emberek kereszténynek állítják magukat, de azt teszik, amit ők akarnak, és nem amit a Biblia mond.

Alkalmazás: Hogyan kerülhetjük el, hogy csupán a „kegyesség látszata legyen ránk jellemző? Olvassuk el Pál apostol Timótheusnak írott tanácsait! **14-17. v.** ■

SZERDA

Pál apostol halála

KR.U. 67-ben járunk, mintegy 36 esztendővel Jézus keresztre feszítése után. Pál apostol börtönben volt Rómában, ahol Néró császár végső döntésére várt. Bár Pál írt Timótheusnak és sürgette látogatását (2Tim 4:9,21), azt nem tudjuk, hogy még az apostol halála előtt odaért-e.

Néró végül meghozta a döntést: Pált le kell fejezni. Az apostol kivégzését azonban csak kevesen nézhették végig. Vádolói nagyon félték a befolyásától. Úgy gondolták, hogy sokan csupán a halála látványa miatt is kereszténnyé válnának.

Igazuk is volt. Azon kevesek, akinek megengedték, hogy végignézzék, láthatták Pál apostol megbocsátó lelkiületét és örömteli viselkedését. Ennek hatására többen is úgy döntöttek, keresztények lesznek, és rövidesen ők maguk is mártírokká váltak.

Hogyan volt képes Pál ilyen örömteli és megbocsátó magatartást tanúsítani, amikor éppen meg akarták ölni? Istenbe vetett, megingathatatlan hite miatt. Nem a pillanatnyi helyzetére tekintett, hiszen attól rögtön elcsüggedt volna. Most is másokra gondolt és biztosította őket,



hogy várja a napot, amikor minden bűn és szenvedés elmúlik. Isten hűségébe vetett hitével bátorította a jelenlévő néhány keresztényt. **2Tim 1:12**

Timótheushoz írt utolsó levelében Pál a következőképpen fogalmaz élete közelgő végéről: „Mert én immár megáldoztatam, és az én elköltözésem ideje beállott. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam. Végezetre eltételezt nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az igaz Bíró; nemcsak nekem pedig, hanem mindazoknak is, akik vagyva várják az ő megjelenését (2Tim 4:6-8).

Micsoda bizonyágtétel! Pál apostol készen állt Jézussal találkozni. Nem szeretnél te is úgy élni, hogy bizakodóan mondhasd ki ugyanezeket a szavakat életed végén?

Alkalmazás: Az egyháznak ma olyan munkások seregére van szüksége, mint Pál apostol volt, akik ismerik és szeretik Istent, nem félnek a perbefogástól és a felelősségtől, hanem terjesztik Isten igazságát, ahol csak szükség van rá. Nem szeretnél te is segíteni e sereg felállításában és még ma elkötelezni magad, hogy mindörökké Jézust szolgálod?

CSÜTÖRTÖK

Jakab levele

A BIBLIÁNKBAN „Jakab apostolnak közönséges levele” címmel szereplő könyvet egy Jakab nevű ember írta. Bár több ilyen nevű férfi is szerepel a Bibliában, nem tudjuk, melyiküktől származik ez a levél. Ahogyan azt sem tudjuk, mikor keletkezett. Azt mégis tudjuk, hogy tele van nekünk és minden idők keresztényeinek szóló jó és hasznos tanácsokkal.

Jakab szerint nem elég hallgatnunk Isten igéjét, hanem megtartanunk és cselekednünk is kell azt. Különben olyanok leszünk, mint aki reg-

gel a tükörbe néz, majd mosakodás és fésülködés nélkül indul el otthonról. El is feledkezik róla, milyen rosszul néz ki.

Isten szabadító törvényére kell néznünk, és kérni Jézust, hogy tisztítsa meg a bűntől, hogy szabadok legyünk. Ezt egyedül Jézus képes elvégezni. **Jak 1:22-25; 1Jn 1:9** □

Jakab nagyon világosan és gyakorlatiasan mutatja be az igazságot. Azt mondja, nem valódi a hitünk, ha nem fakadnak belőle cselekedetek. Ha hiszünk Istenben, ki is mutatjuk azzal, hogy Hozzá méltó dolgokat teszünk. **Jak 2:14-17** □

Tudtad, hogy a nyelvünket sokkal nehezebb irányítani, mint bármely más testrészünket? Így igaz. Jakab szerint, aki a nyelvét tökéletesen meg tudja fékezni, az minden más testrészét is képes uralni (Jak 3:2). De va-

jon képesek vagyunk-e erre magunktól? Nem, bizony! Nyelvünk (beszédünk) nagyon sok bajt tud okozni. Olvassuk el: **Jak 3:3-12** □

Mi tehát a megoldás? Jakab szerint Isten bölcsességére van szükségünk. Olvassuk el e bölcsesség jellemzőit a **17-18. versekben** □! A mi beszédünk is tökéletes lesz, ha ez a bölcsesség bennünk lakozik.

Alkalmazás: Szeretnéd, hogy a beszéded tökéletes legyen? Szeretnéd, hogy minden szavad tiszta, békés, gyöngéd legyen és hajlandó is vagy tenni ezért? Kérheted Isten bölcsességét, és Ő meg is adja neked, ha hittel kéred. **Jak 1:5-8** □

De ne feledjük, hogy a valódi hit cselekedetekben nyilvánul meg! Tehát miután kértük Istentől a bölcsességet, határozzuk is el, hogy helyesen fogunk beszélni! Jézust kövessük minden nap, és ő megadja az erőt a sikerhez.

PÉNTEK

Júdás levele

JÚDÁS leveléről sem tudjuk pontosan, hogy ki volt az írója, és pontosan mikor keletkezett. Üzenete mégis nagyon fontos, számunkra is.

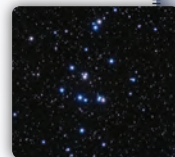
Júdás eredetileg a keresztény hitről akart írni, mégis úgy döntött, a fenyegető, veszélyes helyzetről szól inkább. Olvasóinak nem általános bátorításra, hanem inkább arra a felszólításra volt szükségük, hogy: „tusakodjatok a hitért” (Júd 3).

Hamis tanítók férkőztek be a gyülekezetbe, akik gonoszságot terjesztettek a hívők között. **4. v.** □ Júdás emlékezteti a hívőket, hogy Isten bizonyosan megítéli majd a hamis tanítókat, ha megmaradnak gonoszságukban. Három példát is felsorol Isten ítéletére. **5-7. v.** □

Hogy biztosan megértesse olvasóival a hamis tanítók értéktelenségét, Júdás a természetből vett hasonlatokkal jellemzi őket. A felhőből eső hullik a földre, de ezek a tanítók „víztelen felhők”. A fák rengeteg gyümölcsöt teremhetnek, de ezek a tanítók „gyümölcstelen fák”. A csillagok biztos tájékozódási pontok, ők azonban „tévelygő csillagok”. **12-23. v.** □

Júdás ezután Énok próféciját idézi, aki még Noé ideje, a földet elpusztító özönvíz ideje előtt élt. Énok megjövendölte Jézus második eljövetelét és a gonoszok felett tartott ítéletet. **14-15. v.** □

De Júdás szerint nem kell meglepődnünk ezeken a dolgokon, hiszen az apostolok is megjövendölték a hamis tanítók megjelenését.



Stars: © Stuart Heggie

Kr.e. 4000

Kr.e. 3000

Kr.e. 2000

Kr.e. 1000

Örökkévalóság



Alkalmazás: Mindig is voltak és lesznek is erkölcstelen emberek az egyházban, akik nem ismerik Istent, mégis sokat beszélnek és saját vágyaik, valamint világi kívánságaik követésére ösztönzik a hívőket. Nem engedhetjük, hogy megtévesszenek bennünket, inkább komolyan, Istenre figyelve imádkozzunk! Igyekezzünk másoknak is segíteni, nehogy félrevezessék őket! 20-21. v. ☐

Jézus az egyetlen, aki képes minket a bűntől visszatartani és hibátlanul, feddhetetlenül Isten elé állítani. Ő meg is teszi, ha folyton Őrá nézünk. Minden dicsőség az Ővé! 24-25. v. ☐

Pál levele Titushoz;
Pál második levele
Timótheushoz;
Jakab és Júdás levele;
Az apostolok története, 487-513. old.
Tanulmányozásra

1. A betűk helyes sorrendbe állítása után írd a vonalra a személyek és helységek nevét!

- | | | | |
|----------|----------|----------|-----------|
| a. _____ | ÓTEHUSIM | k. _____ | ÁLP |
| b. _____ | TRAÉK | l. _____ | CÁKSLU |
| c. _____ | TÁNSÁ | m. _____ | SAILSY |
| d. _____ | STUIT | n. _____ | LIFÉX |
| e. _____ | MÓAR | o. _____ | TUFESS |
| f. _____ | ÉNO | p. _____ | PRAIGPA |
| g. _____ | KONÉ | q. _____ | SÁDÚJ |
| h. _____ | RÓNÉ | r. _____ | EINÓOFRSU |
| i. _____ | KAJBA | s. _____ | SMÉÁD |
| j. _____ | ROÁTS | t. _____ | FÉZESU |

2. Karikázd be, melyik Bibliai történetekre utal Júdás a rövid levelében!

- | | | | |
|------------|------------------|----------|----------------------------------|
| a. Eszter | e. az izraeliták | i. Dávid | m. Lucifer és az angyalok |
| b. Ábrahám | f. Énok | j. Káin | n. Sodoma és Gomorra |
| c. Mózes | g. Kóré | k. Noé | o. Dániel az oroszlánok vermében |
| d. Bálám | h. Illés | l. Jób | p. Jerikó falainak leomlása |

3. Kösd össze a Jakab levelében található igeversek két részét!

- | | | |
|----|--|--|
| a. | Teljes örömmel tartásotok | és közeledni fog hozzátok (4:8) |
| b. | Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége | ellenségeskedés Istennel (4:4) |
| c. | Meg fogom mutatni a hitemet | a nyelvet megszelídíteni (3:8) |
| d. | Senki sem tudja | mikor különféle kísértésekbe estek (1:2) |
| e. | A világ barátsága | kérje Istentől (1:5) |
| f. | Álljatok ellene az ördögnek | aki a kísértésben kitart (1:12) |
| g. | Közeledjete Istenhez | és elfut tőletek (4:7) |
| h. | Boldog ember az | az én cselekedeteimből (2:18) |

4. Igaz, vagy hamis? Karikázd be a megfelelő betűt!

- I / H Démás elhagyta Pál apostolt Rómában.
- I / H Lukács elhagyta Pált Rómában.
- I / H Néró még soha nem hallotta az evangéliumot.
- I / H Sokan kereszténnyé váltak, akik meghallgatták Pált a tárgyaláson.
- I / H Ez volt Néró utolsó lehetősége a megtérésre és az üdvösségre.
- I / H Egy keresztény sem volt Pállal a második, Néró előtti tárgyalásán.
- I / H Néró halálra ítélte Pált a második tárgyaláson.

Ezen a héten megkerestem és elolvastam mindegyik bibliaverset a leckéből. ☐



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Öröközlés

Péter és János



Aranyszöveg – 1Péter 1:22-23

„Lelketeket az igazság iránt való engedelmességben képmutatás nélkül való atyafiúi szeretetre tisztítván meg a Lélek által, egymást tiszta szívből szeressétek. Mint akik újonnan születettek nem romlandó magból, Istennek igéje által, amely él és megmarad öröké.”

VASÁRNAP

Péter apostol szolgálata

TÖBB héten át tanultunk Pál apostol munkásságáról, életéről, missziós körútjairól, bebörtönzéséről és perbe fogásairól, valamint az általa írt levelekről. Nem szabad azonban elfeledkeznünk arról, hogy Pállal egy időben Péter apostol is buzgón hirdette a Jézusról szóló jóhírt.

Míg Pál főként a pogányok között szolgált, Péter kifejezetten a zsidókért munkálkodott. Rendkívül sokat tett a hívők buzdításáért és megerősítéséért is. Emlékezzünk csak, hogy Jézus ezt mondta Péternek: „Legeltesd az én bárányaimat!” és „Legeltesd az én juhaimat!” **Jn 21:15-17** □

Péter különösen jól felkészült erre a munkára. Súlyos bünt követett el, amikor háromszor is letagadta, hogy ismeri Jézust. **Jn 18:17, 25-27** □ De megbánta és Jézus megbocsátott neki. Saját gyengeségének tudatában Péter megértő és türelmes volt azokkal, akik engedtek a kísértésnek, ahogyan annak idején ő is.

Péter szolgálata sem korlátozódott Izrael területére. Ő is sokfelé utazott és ahová csak ment, bátorította a gyülekezeteket. Bár egyáltalán nem ismerjük utazásainak részleteit, azt tudjuk, hogy Péter végül Rómába érkezett, ahol Néró császár börtönbe vetette, ugyanakkor, amikor másodszor Pált is letartóztatták. Mindez valószínűleg Kr. u. 67-ben történt.

Évekkel korábban

Péter még azt is szégyellte megvallani, hogy egyáltalán ismeri Jézust. Most pedig megtiszteltetésnek vette, hogy meghaljon érte. Cellájában fekvé eszébe jutott, hogy Jézus pontosan megmondta, hogyan fog meghalni. **Jn 21:18** □ Majd azt gondolta, túl nagy megtiszteltetés lenne pontosan ugyanúgy meghalnia, ahogy Jézusnak. Ezért amikor a kivégzésére sor került, azt kérte, hogy fejjel lefelé szegezzék a keresztre. Így is történt.

Alkalmazás: *Türelmes és együttérző vagy azokkal, akikről tudod, hogy bünt követtek el? Jézus így bánt a bűnösökkel, és nekünk is meg kell ezt tanulnunk, ahogyan Péter is tette.* **Ef 4:32** □

HÉTFŐ

Péter apostol első levele

SZOLGÁLATA során Péter két levelet írt a Jézusban hívőknek, amik Péter első és második levele címmel szerepelnek Bibliánkban. Ma az első, holnap pedig a második levelét fogjuk tanulmányozni.

Péter egyik legfontosabb buzdítása így szól: „övezzétek fel elmétek derekát!”, ami azt jelenti, hogy csakis a legfontosabb és legjobb dolgokkal szabad foglalkoznunk. Sátán mindig kész tisztátalan vagy lényegtelen dolgokkal lekötni gondolatainkat, gyakran azzal, hogy tisztátalan vagy kevésbé fontos dolgok megnézésére, meghallgatására vagy elolvasására kísért bennünket. Mindig ébernek kell lennünk, különben a gonosz gondolatokból előbb-utóbb gonosz tettek is születnek. **1Pt 1:13-16** □

Péter a hívők öltözködésére is adott utasításokat. Mít mondott a külsőnk ékesítéséről? **1Pt 3:3** □ Ruházatunknak természetesen csinosnak, tisztának kell lennie, de

Mit

mond
április 26.
Cévv
17.

a Biblia?

egyszerűnek és ékszerektől, díszítésektől mentesnek. A szelíd és csendes lélek az az ékesség, amit Isten rajtunk látni szeretne, ami sokkal értékesebb bármilyen ember alkotta ékszernél. **4. v. □**

Szereted a megpróbáltatásokat? Mint a legtöbbünk, valószínűleg te sem. Péter mégis azt írja, hogy örvendjünk, amikor megpróbáltatások közé kerülünk. **1Pt 4:12-13 □**

Miképpen lehet örülni a megpróbáltatásoknak? Nos, nem azért, mintha vidám dolog lenne, mert nem az. Hanem azért, mert Isten a megpróbáltatásokat is a nevelésünkre használja. A bajok között jobban felismerhetjük jellemünk gyengeségeit, mint bármikor. Gyakran nem is vagyunk tudatában hiányosságainknak, Isten azonban a gondok megengedésével segít felismernünk őket. Akkor az Ő erejének segítségével legyőzhetjük a jellemünk gyengeségeit. **1Pt 1:7 □**

Alkalmazás: A legközelebbi nehézség idején keresd, hogyan akarja Isten a jellemedet megerősíteni a tapasztalat által! Akkor majd te is áldásnak tudod tartani azt.

KEDD

Péter apostol második levele

HALLOTTÁL már Péter „létrájáról”? Gyakran illetik ezzel a jelzővel Péter apostol második levelének egyes verseit. Mielőtt továbbmennénk mai tanulmányunkban, olvassuk el figyelmesen a következő igeverseket: **2Pt 1:5-11 □**

Amikor létrát használva akarjuk elérni egy magas épület tetejét, az alsó lépcsőfokról indulunk és mindig egy fokkal feljebb lépünk, mígnem elérjük a célt. Péter szerint keresztény életünkben is így haladunk. A lépcsőfokok pedig a hit, az erény, a jó cselekedetek, a tudomány, a mértékletesség, az állhatatosság, a kegyesség, a testvéri szeretet és a szeretet.

Megtanulhatjuk, hogyan éljünk győzedelmes keresztény életet, ami által megmenekülhetünk és Jézus örökkévaló országába kerülhetünk. Semmit sem tudunk tenni, amiért elvárhatnánk az üdvösséget. Jézus életének tanulmányozása és az Ő viselkedésének követése által folyamatosan haladnunk kell, állandóan tőle tanulunk és egyre jobban hasonlítani rá.

Isten azt akarja, hogy elérjük a lehető legmagasabb szintet. Minden segítséget meg is ad nekünk ehhez. Az „Ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való” és „igen nagy és becses ígéretekkel ajándékozott meg minket”, hogy jellemünk tökéletessé válhasson, és teljes győzelmet arathassunk a bűn felett, ahogyan Jézus is tette. **2-4. v. □**

Ha megragadjuk Isten ígéreteit és hiszünk bennük, Isten valóra váltja őket az életünkben. Azt akarja, hogy sikerüljön győznünk, ezért ígéri, hogy mindig mellettünk áll, és segít a bűn legyőzésében.

Levele végéhez közeledve Péter Jézus második eljövételére fordította figyelmét. Állította, hogy lesznek majd, akik elutasítják Jézus közeli eljövételének gondolatát. Úgy viselkednek majd, mint Noé kortársai, akik azt gondolták, hogy az özönvíz soha nem fog bekövetkezni. **2Pt 3:3-7 □**

Való igaz, hogy Isten türelmes, mert a lehető legtöbb embert szeretné megmenteni. De Jézus el fog jönni, és úgy jön el, „mint a tolvaj éjjel”, amikor a legkevésbé várják. Mivel tudjuk, hogy így fog történni, ne csodálkozzunk azon, hogy milyen emberré kell válnunk. Szent, kegyes életet élve mindig készen kell állnunk arra a napra, hogy amikor Jézus eljön, „szeplő és hiba nélkül valónak” találjon bennünket. **8-14. v. □**

Alkalmazás: Te készen állsz Jézus eljövételére? Elkészülhetsz, ha tanulmányozod Jézus életét és megpróbálsz úgy élni, mint Ő. Olvasd el Péter levelét és figyeld meg, hogyan lehet élni Isten segítségének bőséges tárházával! Haladj folyamatosan egyre feljebb „Péter létráján” és megtapasztalod Isten segítségét.

SZERDA

János, a megváltozott ember

JÁNOS is buzgón munkálkodott Jézusért, mialatt Pál és Péter az evangéliumot hirdették és a hívőket erősítették. A Biblia öt könyve származik az ő tollából: János evangéliuma és három levél (János első, második és harmadik levele), valamint a Jelenések könyve. A hét hátralévő részében János apostol három levelét fogjuk tanulmányozni, majd néhány héten belül megismerkedünk a Jelenések könyvével is.

János első levele egyedülállóan írja le Isten irántunk való szeretetét, amit nekünk is élnünk kell egymás iránt. Nyilvánvaló, hogy olyan ember írta ezt a levelet, aki közeli barátjaként ismerte Istent, és megértette az Ő szeretetét.

Azonban János munkássága sem így indult. Amikor Jézus tanítványául hívta, fivérével együtt a „mennydörgés fiaiként” voltak ismertek (Mk 3:17). Befolyásos és megbecsült személy szeretett volna lenni. Büszke volt és indulatos, bíráló és bosszúálló lelkületű, benne is gonosz indula-



tok dúltak. János és fivére akartak tüzet kérni az égből a samáriai falura, ahol nem voltak vendégszeretők Jézussal. **Lk 9:52-56** □

János azonban minden hibája ellenére őszintén szeretete Jézust és vágyott arra, hogy Őrá hasonlítson. Ő, mennyire szeretett volna pontosan olyan lenni, mint Jézus!

Jézus gyakran megfeddte Jánost. Az apostol olyankor ingerülten védekezhetett volna, de inkább minden alkalommal következetesen úgy döntött, megfogadja Jézus intéseit. Önként megvallotta bűneit és folyamatosan próbálta a gyakorlatban is alkalmazni Jézus tanításait.

Minél többet gondolkodott Jézus jelleméről, annál kevesebbet gondolt önmagára. Úrrá lett helytelen jellemvonásain, és valóban egyre jobban hasonlított Jézusra.

János engedte, hogy Jézus szeretete megváltoztassa őt, ezért tudott erről a szeretetről oly egyszerűen szóló leveleket írni. **1Jn 4:16-21** □

Alkalmazás: Neked milyen a természeted? Ingerült leszel, ha a dolgok nem úgy alakulnak, ahogyan szerinted kellene? Jézus szeretete által te is megváltozhatsz, mint János. Ő téged is ugyanúgy szeretne megváltoztatni, ahogyan János változására vágyott.

CSÜTÖRTÖK

János apostol első levele

UTOLSÓ földi estéjén, elárultatása előtt Jézus egy különleges utasítást adott tanítványainak. Emlékszel még, mi volt az? **Jn 13:34** □

Együtt imádkoztak, megvallották bűneiket és Isten megáldotta őket. Amikor pünkösdkor a Szentlélek leszállt rájuk, a tanítványok kedvessé, tapintatossá és önzetlenné váltak. Készek voltak bármilyen áldozatot vállalni az evangélium terjedéséért.

A dolgok azután lassan mégis változni kezdtek. A hívők egymás hibáit kezdték emlegetni, és hamarosan kihűlt bennük az egymás iránti szeretet. Már jobban érdekelte őket a tantételek helyessége, mint az, hogy Jézuséhoz hasonló életet éljenek. Még csak észre sem vették, hogy elveszítették boldogságukat és a szeretetet.

Mindezeket látva János nagyon aggódott értük. Tudta, hogy a legveszélyesebb, ami a hívőkkel történhet, ha egymás hibáit kezdik vizsgálgatni. Hiszen a kereszténység legjobb bizonyítéka a világ felé az egymás iránti őszinte szeretet. **35. v.** □

Ezért írta János ezt a levelet. Isten irántunk való jóságos, önfeláldozó szeretetére emlékeztette benne olvasóit. Mivel Isten ennyire szeretett ben-

nünket, nekünk is szeretnünk kell egymást, figyelmeztet János. **1Jn 4:7-11** □ Ha nem szeretjük egymást, biztosak lehetünk benne, hogy Istent sem szeretjük őszintén. **20-21. v.** □

János arra is int, hogy ne csak szóval szeressünk. Isten a tetteivel mutatta ki irántunk érzett nagy szeretetét, és mi is a tetteinkkel mutathatjuk ki az Őiránta érzett szeretetünket. Mit tett Isten, és mit kell nekünk tennünk?

1Jn 3:16-18 □

Alkalmazás: Hogyan tanulhatjuk meg őszintén szeretni Istent és egymást? Emlékszel, miről tanultunk a tegnapi leckeiben? Minél több időt töltött János Jézussal, minél többet gondolkodott az Ő szavain, és minél inkább megfogadta őket, annál jobban hasonlított Jézusra és végül teljesen olyanná vált, mint Ő. **1Jn 4:19** □

Mi is megtehetjük ugyanezt. Ha Isten szeretetének a Biblia történeteiben megmutatkozó jeleit tanulmányozzuk, ránk is úgy fog sugározni, mint amikor a tükör visszaveri a napfényt. Mi is kezdhethük visszatükrözni ezt a szeretetet, és teljesen megváltozhatunk, ha azt választjuk. **1Jn 3:1-2; 2Kor 3:18** □

PÉNTEK

János apostol második és harmadik levele

TEGNAPI leckénkben láhattuk, hogy János észrevette, milyen sajnálatos módon hiányzik a szeretet a hívők közösségében és hogyan buzdította őket az egymás iránti szeretetre.

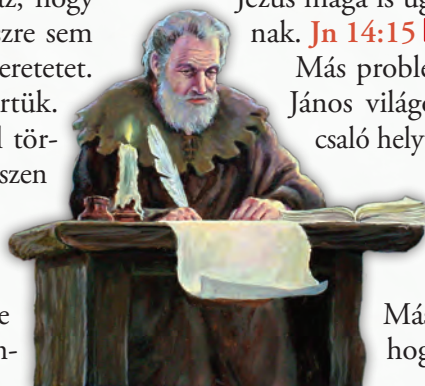
Volt azonban egyéb gond is, amivel János a második levelében foglalkozott. A magukat kereszténynek vallók között egyesek azt állították, hogy már nem kell megtartaniuk a parancsolatokat. Szerintük mindössze csak szeretniük kell egymást. Ma-napság is sokan állítják ezt. Mit mondott erről János? **2Jn 5-6** □ János kijelentette, hogy Isten parancsolatainak megtartásából tudhatjuk, hogy valóban szeretjük Őt, és a gyermekei vagyunk. **1Jn 5:2-3** □

Jézus maga is ugyanezt mondta a tanítványoknak. **Jn 14:15** □

Más problémák is voltak a hívők között. János világossá tette, hogy sok veszélyes csaló helytelen nézeteket terjeszt. **2Jn 7** □

A gyülekezetben egyesek szerint nem lenne szereteteli dolog megróni azokat, akik a bűneikben maradtak.

Másokat az a veszély fenyegetett, hogy hisznek a tévtanításnak, mi-



Péter első és másodok levele; János első, második és harmadik levele; Az apostolok története, 514–567. old.

Tanulmányozásra

A KERESZTÉNY ÉLET FEJLŐDÉSÉNEK LÉPCSŐFOKAI

„Ne felejtsetd el, hogy magasabb szintet nem érsz el annál, mint amit magad elé tűzöl. Ezért tűzd magasra a célt, és lépésről lépésre, még önmegtagadás, áldozat és keserves erőfeszítés árán is juss el a fejlődés létráján a legfelső fokra! Ne engedd, hogy bármi is utadba álljon!”
(Krisztus példázata, 331. old.)

2PÉTER 1:5-7



8

SZERETET

Isten törvényének megtartása által mutatkozik meg, és abból, hogy mindig mások javára cselekszünk, még akkor is, ha az kellemtelenséggel vagy veszteséggel jár számunkra. 1Jn 3:16-17; 1Jn 5:2-3; 1Kor 13.

7

TESTVÉTI SZERETET (Az alyafakhoz való hajlandóság)

A gyengéd szeretet kimutatása. Megbocsátó lelkület. Örömet okozni másoknak. Örömmel teljesíteni mások kívánságait és kielégíteni szükségleteiket. Lk 6:35; Eféz 4:32.

6

HOSSZÚTÚRÉS

Türelem, állhatatosság. A szenvedés és a megpróbáltatások panaszkodás nélküli elviselése. Mindig befejezni, amit elkezdünk. Jakab 1:2-4; 5:11; Róm 5:3-5; Lk 9:62.

5

KEGYESSÉG

Istenre hasonlítani. Tisztelni Isten jellemét és törvényét. 2Pét 3:11-12; 1Tím 6:6; Tit 2:11-14.

4

ERÉNYESÉG

Isten törvényének való engedelmesség. A jellem erősitése. Bátorság a jó cselekvéséhez. József 1:7-9; 1Tím 6:11.

3

MÉRTÉKLETESÉG

Nem túl sokat fogyasztani, tenni abból, ami jó és semmit abból, ami rossz. Gal 5:16-23; 1Kor 9:25.

2

TUDOMÁNY

Istennel és igéjének személyes ismerete, ami az Ő parancsolatainak engedelmes megtartásához vezet. 1Jn 2:3-6; Jer 9:23-24; 1Jn 17:3; 2Pét 3:18; Filippi 3:7-11.

1

HIT

Isten igéjébe vetett szilárd hit és az akarat teljes átadása Jézusnak. Róm 10:17; Eféz 2:8; Zsid 11:6; 1Jn 5:4.

szerint Jézus emberi természete nem pontosan olyan volt, mint a miénk.

Sátán mindenképpen széthúzást és zavart próbált kelteni. János nem vitatkozott a téves eszmékkel, de arra kérte a gyülekezetet, emlékezzenek Krisztus tanításaira. Arra intette őket, hogy mindent Isten igéjének fényében vizsgáljanak meg. Ne hagyják magukat a rossz által meggyőzni, hanem udvariasan és szeretettel, Jézus példáját követve feddjék meg azt. 8-11. v. □

János a harmadik levelét a „szeretett Gájusnak” írta, aki híres volt vendégszeretetéről, aminek János nagyon örült. Majd Diotrefészről és Demeterről ír. Az első férfi nagyon sok gondot okozott a gyülekezetben, a második pedig Jézus hűséges munkása volt. Így buzdítja János helyes választásra Gájust: „ne a rosszat kövesd, hanem a jót!” 3Jn 11 □ Mit mondott János, minek örül leginkább? 3Jn 4 □

Alkalmazás: *Té mit választasz: a rosszat vagy a jót követed? Csak ez a két választás létezik. „Aki jót cselekszik, az Istentől van, aki pedig rosszat cselekszik, nem látta az Istent.” Úgy dönts, Istenre nézel és Őt követed?*

□ Ezen a héten megkerestem és elolvastam mindegyik bibliaverset a leckéből.



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Örökkévalóság

El ne hitessenek benneteket



Aranszöveg – Máté 24:44

**„Azért legyetek készen ti is;
mert amely órában ne gondoljátok,
abban jó el az embernek Fia.”**



VASÁRNAP

Az elhagyott templom (Mt 23:37 – 24:2)

TANULTUNK Jézus hűséges tanítványainak munkájáról, miután Mesterük visszatért a mennybe. Nagyon hiányzott nekik Jézus, de örömmel hirdették visszajövetelének ígérését. Bár minden tanítvány meghalt, az örök életre való feltámadás ragyogó reményében haltak meg. Ők sem mindig értették meg a jövőben bekövetkező eseményeket. Ebben a tanulmányban visszatérünk abba az időbe, amikor Jézus a halála előtt még néhány nagyon fontos utasítást adott.

Mit mondott Jézus a farizeusoknak és írástudóknak, amikor a tanítványokkal együtt utoljára elhagyta a templomot? **Mt 23:38-39** ■

Ez valami újdonság volt. Soha azelőtt nem nevezte a templomot az ő házuknak. Hogyan nevezete azelőtt? **Jn 2:16** ■

Mit mondott Jézus néhány perccel később, mivel a templom elhagyottá válásának gondolata nem volt elég ahhoz, hogy felkeltse a tanítványok figyelmét? **Mt 24:2** ■

Mint a legtöbben, a tanítványok is kíváncsiak voltak, mit hoz a jövő. Azt remélték, hogy akkor állítja fel majd országát a Földön. Jézus viszont tudta, hogy három nap múlva meg fog halni és tanítványai nagyon csalódottak lesznek.

Alkalmazás: Vajon miért engedte meg Isten templomának elpusztítását? Egyszer már

meg történt ez. A következő igeversek segítenek megérteni, miért ismétlődött meg: **2Krón 36:14-19** ■ Akik elutasították Jézust, mivel Sátánra hallgattak és hagyták, hogy ő vezesse őket, gonosszá és kegyetlenné váltak. Isten nem tudta már tovább megóvni őket, és Sátán azt tehette velük, amit mindenkivel akar: elpusztította őket.

HÉTFŐ

Két fontos kérdés (Mt 24:3)

AGYÖNYÖRŰ templom pusztulásának gondolata túl sok volt a tanítványoknak. Gondolataikba merülve, csendben követték Jézust a templomból és a városból az Olajfák hegyére. Össze voltak zavarodva. Tudták, hogy Jézus a Messiás. De hogyan uralkodhatna a Messiás Dávid trónján, és hogyan állíthatná helyre Izrael országát, ha a templom elpusztul?

Mit csináltak végül is a tanítványok? **Mk 13:3-4** ■

Nagyon fontos megjegyeznünk: Jézus azt



Mit

mond

május 3.
C év
18.

a Biblia?

karja, hogy minden kérdésünkkel hozzá forduljunk. Nem akarja, hogy zavaros elképzeléseink legyenek a jövő felől.

A tanítványok nem értették, amit Jézus a templomról mondott. Hogyan lehet valamit, ami ilyen nagy, csak úgy ledönteni? És hogyan engedheti meg Isten, hogy valamit, ami ennyire fontos, ledöntsének? Végül is a templom Isten háza volt, ugye? Jézus azonban „a ti házatoknak” nevezte. Vajon mit jelenthet mindez?

Olvassuk el a **Mt 24:3** ■ igeverset! Mit kérdeztek a tanítványok Jézustól? A tanítványok össze voltak zavarodva. Azt hitték egy kérdést tettek fel, holott valójában kettőt. Azt hitték, a templom nem dőlhet romba a világ végezetéig.

Jézus ismerte a választ a kérdésekre, de azt is tudta, hogy még nem készültek fel mindannak megértésére, amit mondani akart nekik. Hiszen még azt sem értették meg, hogy Őt néhány napon belül keresztre fogják feszíteni. Hogyan is érthették volna meg akkor azt, hogy Jeruzsálem pusztulása és a világ vége között még évszázadok telnek majd el? **Jn 16:12** ■

Alkalmazás: *Mondták már neked a szüleid vagy más felnőttek, hogy „most nem mondhatom el, miért, mégis szót kell fogadnod!”? Nehéz volt elfogadni, hogy vannak dolgok, amiket még nem tudsz megérteni? Engedelmeskedtél mégis?*

KEDD

El ne hitessenek benneteket! (Mt 24:4-8)

MIT felelt Jézus először, amikor a tanítványok a jövő felől érdeklődtek tőle? **Mt 24:4** ■

El ne hitessenek titeket! De honnan tudhatjuk, hogy nem vagyunk félrevezetve? Kit kell ismernünk, hogy ne legyünk megtévesztve? **Jn 14:6** ■

Sokakat nem nagyon izgat manapság az „igazság”. Gyakran hallani ilyesmit: „Amíg jól élek, biztos vagyok benne, hogy Isten megáld engem.” Ám ha valaki nem tudja, hogy Isten szerint mi az igazság, akkor honnan tudja egyáltalán, hogy jó életet él-e? A Példabeszédek könyve 23:23 verse szerint „Szerezz igazságot, és el ne add” Vajon miért? Mert a hazugság és megtévesztés Sátán kedvenc módszere Isten népének megtámadására. Nézzük csak meg, hányszor figyelmezteti erre Jézus a tanítványokat csupán egyetlen fejezetben! **Mt 24:5, 11, 24** ■

A tanítványok azt várták, hogy Jézus hamarosan felállítja földi királyságát Jeruzsálemben. A zsidók többsége várta az eljövendő Messiást és a boldog békeidőt, amikor minden ellenségüket legyőzik és gazdaságban élnek majd. Annak ellenére, hogy a tanítványok nagyon sokat tanultak Jézustól az elmúlt három és fél esztendő során, még mindig e téveszmék befolyása alatt álltak. Ezért kellett Jézusnak figyelmeztetnie őket, hogy csa-

lódni fognak. Mi következik rájuk a béke és gazdagság helyett? **6-8. v.** ■

Sok hatalmas, büszke uralkodó gondolta már, hogy csodálatos, biztonságos helyre teheti a világot, valóságos földi paradicsommá, ami olyan, akár a menny. Jézus azonban figyelmeztet, hogy a szörnyűségek egészen addig fogyatódznak, amíg a bűn jelen van világunkban.

Jézus számára természetesen az egyetlen válasz erre: megszabadulni a bűntől és újrateremtetni a világot. Egészen addig úgy gondolhatunk ezekre a dolgokra, mint a „sok nyomorúságnak kezdetére”.

Alkalmazás: *Hogyan ne rémüljünk meg, amikor annyi szörnyűség történik szerte a világban? Ez nem azt jelenti, hogy ne törődjünk a természeti katasztrófák vagy háborúk áldozataival. Megkönnyíti a választ, ha összehasonlítjuk a következő két igeverset. **Mt 24:6** ■ és **Lk 21:9** ■*

SZERDA

Az eljövendő üldöztetés (Mt 24:9-22)

ATANÍTVÁNYOKNAK fogalmunk sem volt arról, hogy a templom pusztulása és a világ vége között legalább kétezer esztendő telik majd el. Azt hitték, hogy a két esemény egyszerre következik be és már nagyon közel van.

Jézus tudta, hogy tanítványai nem értenék meg az egész választ, ezért Jeruzsálem pusztulásának képével mutatta be azt a még nagyobb rombolást, amit a bűn végez az egész világon az idők végéig. Mindkét időszakra vonatkozik sok minden, amiről Jézus akkor beszélt nekik.

Miről szólt Jézus a természeti katasztrófák és a háborúk után? **Mt 24:9-13** ■

Ezek az igeversek kifejezetten Jézus követőinek szólnak. Az üldözés nem véletlenül történik, Isten népét szándékosan üldözik ellenségei. A tanítványok pedig egyáltalán nem ezt várták a Messiás eljövele után!

Jézus ezután néhány különleges, bátorító tanácsot adott, melyek megfogadása később keresztények ezreinek életét mentette meg. **Lk 21:20-24** ■





Amikor a római seregek felvonultak pogány zászlóikkal a városfalak alá és ostromgyűrűbe zárták Jeruzsálemet, minden kereszténynek eszébe jutottak Jézus utasításai.

Amikor a római seregek bevették volna a várost, meghalt a római császár, és a katonák egy rövid időre eltávoztak. Ez lehetőséget adott a keresztényeknek Jeruzsálem elhagyására. Mindnyájan megmenekültek, még mielőtt a rómaiak visszatértek volna befejezni a háborút és lerombolni a várost. Egyetlen keresztény ember sem maradt a városban!

Alkalmazás: Mit gondolsz, ha Isten kivezette népét a városból Jeruzsálem pusztulása előtt, vajon a világ pusztulása előtt Jézus eljövetelekor is meg fogja menteni őket? **Zsolt 34:15, 17** ■

CSÜTÖRTÖK

Jézus eljöveteléről (Mt 24:23-31)

JERUZSÁLEM pusztulásának leírása után Jézus a második eljövetelét megelőző, főbb eseményekről kezdett beszélni.

Jézus tudta, hogy követői izgatottan várják majd visszatérését, és a megtévesztés veszélye fenyegeti majd őket. Mit mondott a hitetőrökről? **Mt 24:23-26** ■

Hogyan írta le Jézus a visszajövetelét, hogy megóvja tanítványait a megtévesztéstől? **27, 30-31. v.** ■

Sajnálatos módon azonban Jézusnak ezeket a hamis krisztusokról és hamis prófétákról szóló intéseit gyakran figyelmen kívül hagyták. Sokakat megtévesztettek a csalók. E hitetők közül egyetlen sem jött úgy, mint a villámlás, ami napkelettől napnyugatig látszik az égen úgy, hogy mindenki láthatja. Érted már, mennyire fontos Isten igéjének minden egyes részletére figyelni?

Manapság is sokan vallanak zavaros nézeteket Jézus második eljöveteléről. Annak ellenére, hogy az Újszövet-

ség több száz igéje beszél róla, egyes magukat kereszténynek valló emberek egyáltalán nem hisznek Jézus visszajövetelében!

Jézus azt mondta, hogy második eljövetelekor az égboltot angyalok serege tölti be oly ragyogó fényvel, mint a villámlás, és mindenki látni fogja Őt. Elmondta, hogy olyan hangos trombitaszó hallatszik majd, hogy még a halottak is meghallják. Mégis sokan hiszik, hogy Jézus eljövetelekor az embereket titokban viszik majd a mennybe (titkos elragadtatás).



Alkalmazás: Csoda-e hát, hogy Jézus ezt mondta: „Vigyázzatok, hogy senki el ne hitesse titeket!” Egyedül a Biblia segíthet megértenünk az igazat. Töreksszel alaposan tanulmányozni az igéit?

PÉNTEK

(Mt 24:37-44)

JÉZUS bizonyára nagyon szomorú volt. Mindannak ellenére, amit az emberekért tett és tesz ma is folyamatosan, a legtöbben nem akarják Őt elfogadni és engedelmeskedni neki. Vagy ami még rosszabb, olyanok is úgy döntenek, elfordulnak tőle, akik egyszer már szerették Őt. Milyen tevékenységek kötik le a legtöbb embert Jézus szerint közvetlenül az eljövetele előtt? **Mt 24:37-39** ■

Helytelen dolog enni, inni vagy megházasodni? Nem az. Jézus maga is részt vett a kánai menyegzőn. Sőt az első nyilvános csodatételét is ott vitte véghez, amikor a közönséges vizet szőlőlévé változtatta.

Mire utalt akkor itt Jézus? Miért volt baj Noé idejében, hogy az emberek ettek és ittak? Noé idejében az emberek nem egyszerűen csak ettek, ittak, házasodtak, hanem ezek a dolgok annyira lekötötték a gondolataikat, hogy nem törődtek Noé figyelmeztetésével: „nem vesznek vala észre semmit, mígnem eljöve az özönvíz és mindnyájukat elragadja.”

Bennünket is fenyeget ez a veszély. Gondoljuk csak át azt a sok mindent, amit nap mint nap teszünk! Akad közöttük olyasmi, ami annyira leköti a figyelmünket, hogy talán, nem marad időnk a Jézus szerint számunkra



fontos dolgokról tanulni? Hasznos feltenni magunknak a kérdést: Valóban fontos dolgokkal töltöttem naponta az időmet? Mivel töltöttem meg a lelkemet, az elmémet? **Fil 4:8** 

Alkalmazás: Egyetlen módja van csak a háborúk és föld-rengések megállításának; egyetlen módja van az üldözés és kegyetlenség megállításának; egyetlen módja van Sátán csalásai megállításának: ez az Isten országáról szóló evangélium hirdetése az egész világon. És „akkor jő el a vég”,

és „meglátják az embernek Fiát eljönni az ég felhőiben nagy hatalommal és dicsőséggel.” Te „vigyázol”? Jó példát mutatsz a többieknek? Felkészülsz?

Mt 24:42-44 

Megjegyzés: Későbbi tanulmányainkban megismerjük majd Jézus eljövetelének azon jeleit, amelyek már beteljesedtek.

Máté 24; Márk 13;
Lukács 21;
Jézus élete,
627-636. old.

Tanulmányozásra

Ezen a héten megkerestem és elolvastam mindegyik bibliaverset a leckéből. 

1. Igaz, vagy hamis? Karikázd be a megfelelő betűt!

- I / H Jézus halálának idejére a templom már nem volt többé Isten háza.
- I / H Jézus megjövendölte, hogy a templomot le fogják rombolni.
- I / H Jézus mindent elmondott tanítványinak, amit a jövőről tudott.
- I / H Engedelmeskednünk kell Istennek, még akkor is, ha nem tudjuk miért.
- I / H Lesznek emberek, akik Jézusnak adják ki magukat az Ő valódi eljövetele előtt.
- I / H A hamis krisztusok csodákat fognak művelni.
- I / H Egyedül Isten képes csodákat tenni.
- I / H Jézus titokban jön majd el. Senki sem fogja tudni, mikor.
- I / H Jézus eljövetele olyan fényes és mindenütt látható lesz, mint a villámlás.
- I / H Mindenki látni fogja Jézus eljövetelét. Senki sem a hírekből értesül róla.
- I / H Jézus eljövetele olyan lesz, mint a tolvajé, amikor senki sem várja.
- I / H Jézus csendben jön el, csak az igazak fognak tudni róla.
- I / H Jézus azt mondta, hogy ne együnk, ne igyunk, ne házasodjunk az Ő eljövetele előtt.
- I / H Mindennapi dolgaink visszatérhetnek minket a Biblia tanulmányozásától és az imádságtól.
- I / H Jézus azt mondta, hogy mindenkinek meg kell térnie az Ő eljövetele előtt.
- I / H Sátán rá akar venni, hogy addig halogassuk a felkészülést, amíg már túl késő lesz.

2. Ki mondta, és kinek?

- „Ímé, pusztán hagyatik néktek a ti házatok.” Máté 23:1, 38.
_____ mondta _____-nak.
- „Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek?” Márk 13:3.
_____, _____, _____, és _____ kérdezte _____-tól.
- „Ne tegyétek az én Atyám házat kalmárság házává!” János 2:16.
_____ mondta _____-nak.

3. Ismerd meg a Bibliát! Kösd össze a leírásokat a megfelelő igehely számával!

- | | | |
|----|--|----------------|
| a. | A gonoszok megpróbálnak majd elbújni. | Jelenések 6:16 |
| b. | Jézus angyalok kíséretében jön el. | Máté 24:27 |
| c. | Hangos trombitaszó hallatszik majd. | Lukács 21:27 |
| d. | Váratlan lesz Jézus eljövetele. | Jelenések 1:7 |
| e. | A halottak feltámadnak. | Máté 24:31 |
| f. | Hatalommal és dicsőséggel jön el. | Lukács 12:40 |
| g. | Minden szem látni fogja Jézust. | Máté 24:31 |
| h. | Jézus eljövetele látható lesz, mint a villámlás. | 1Thessz 4:16 |



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Örökkévalóság

A lázadás gyümölcse



Aranyszöveg – Máté 23:37

„Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megölöd a próféta-
tákat és megkövezed azokat, akik tehozzád
küldettek. Hányszor akartam egybegyűjteni
a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti
kiscsirkéit a szárnya alá; és te nem akartad.”

VASÁRNAP

Egy szomorú figyelmeztetés

MILYEN csodálatos, hogy Isten soha nem lepődik meg. Vele soha nem fordul elő, hogy valami gonddal kapcsolatban így szólna: „hoppá, erre nem is gondoltam!” Még az emberek döntései – akár a jót, akár a rosszat választják – sem okoznak neki meglepetést, mert Ő ismeri a „véget a kezdetektől fogva”. Mit is jelent ez? Azt jelenti, hogy Isten már valaminek a legelején látja, hová fog az vezetni, és pontosan tudja, mi fog történni.

Isten próba elé állítja a hamis isteneket: meg tudják mondani a jövőt? Azok képtelenek erre! Egyedül Isten ismeri teljesen a jövőndőt. **Ézsa 42:8-9; 46:9-10** ■

Múlt heti leckénkben azt tanulmányoztuk, mit mondott Jézus a tanítványoknak, miután utoljára elhagyta a templomot. Szavai oly nagy hatással bírtak, hogy a négy közül három evangéliumban is megörökítették őket: Máté evangéliumának 24. fejezetében, Márk 13. fejezetében és Lukács 21. fejezetében. A templom pusztulásának gondolata teljességgel meglepte a tanítványokat. Ámulva hallgatták Jézus szavait. Jézus azonban nem akkor beszélt először a jövőről. Csupán néhány nappal korábban szomorú figyelmeztetést intézett Jeruzsálemhez. **Lk 19:41-44**

Vajon miért várt Jézus olyan sokáig, mielőtt a jövőről beszélt volna tanítványainak?

Miért nem figyelmeztette őket sokkal korábban?

Mert el sem tudták volna képzelni a város pusztulását. Az egyszerűen nem történhet meg! Jézus szerette népét és várt, ameddig csak lehetett, minden lehetőséget megadott nekik, hogy mellette döntsének, higgyenek benne és elfogadják Őt. Abban reménykedett, hogy a papok és a nép vezetői, az írástudók, a farizeusok és minden zsidó ember elfordul bűneitől. **Mt 23:37** ■

Amikor azonban meghozták végleges döntésüket, hogy elutasítják Őt, Jézus szomorúan elmondta nekik, mi fog történni. **38. v.** ■

Alkalmazás: Ez számunkra is nagyon tanulságos. Egyikünknek sem kell Istentől elfordulva elvesznie. Jézus mindent megtesz, hogy a követésére bátorítson bennünket, de nem fogja ránk erőltetni az engedelmességet. A döntés egyedül rajtunk múlik.

HÉTFŐ

Róma megkezdí a keresztények üldözését

KÖZEL negyven esztendővel azután, hogy Jézus megjövendölte a templom pusztulását, az valóban be is következett. Ezek az évek (Kr. u. 31–70-ig) győzelmeket és bánatot is hoztak Isten népe számára. Bár sokakat megöltek Jézus követői közül, missziós munkájuk során az evangélium messzire elterjedt. Az új keresztény egyház üldözését azok a zsidó vallási vezetők kezdeményezték, akik elutasították Jézust. **1Thessz 2:14-16**

Az üldözés mégsem állította meg a kereszténység terjedését, hanem inkább segítette azt. Már tanulmányoztuk az egyik legnagyobb misszionárius, a társusi Pál életét, aki eleinte eltökélten üldözte a keresztény egy-

Mit

mond
május 10.
C év
19.

a Biblia?



házat, végül pedig Pál apostol lett belőle. Ő írta az Újszövetség tizennégy könyvét!

Hamarosan a pogány Róma is a keresztények és az „új vallás” ellen fordult. A keresztények nem tisztelték a pogány isteneket, ami gyanút keltett, mert nem voltak hajlandók részt venni egyes közös programokban.

A szörnyű tűzvészért, ami Rómának csaknem a felét elpusztította, a polgárok Nérót okolták. Néró császár gyűlölte a keresztényeket és őket tette meg bűnbaknak. Ők természetesen ártatlanok voltak, csak Néró el akarta terelni magáról a vádaskodások szégyenét.

Az elkövetkező szörnyű üldözés során keresztények ezrei vesztették életüket, köztük Péter és Pál is.

Pál apostol halálával véget ért a korai keresztény egyház történetének krónikája. Milyen hatalmas munkával bízta meg tanítványait Jézus és mit ígért nekik az üldöztetés ellenére? **Mt 28:19-20** ■

Az elkövetkező évszázadok során Dániel könyvének és Jelenések könyvének próféciaiai segítettek az egyháznak betölteni ezt a nagyszerű missziót.

Alkalmazás: *Mi történne, ha változtatnál életeden és még szorosabban követnéd Istent, ahogy az üldözött korai keresztények tették? Mit gondolsz, ki okozna neked nehézségeket? Talán a „barátaid”, akik azt szeretnék, hogy folytasd velük együtt a helytelen dolgokat? Megengednéd, hogy bárki is akadályozza, hogy hűséges légy Jézushoz?*

KEDD

Harc a szabadságért

ELTÖPRENGTÉL már azon, mi történhetett a vallási vezetőikkel, akik üldözték Jézust és az Ő követőit? Heródest egy angyal sújtotta váratlanul gyógyíthatatlan betegséggel (ApCsel 12:23), Pilátus pedig öngyilkos lett. A Biblia tanítása szerint azt aratjuk, amit vetettünk. **Gal 6:7** ■

Szívük megkeményítésével, Jézus és az evangélium elutasításával Izrael vezetői szörnyű lázadás lelkületét hintették el a nép körében. Az emberek azt látták, hogy bármiféle következmény nélkül tehetnek gonosz dolgokat, akár még egy ártatlan embert is megölhetnek.

A zsidó nép világszerte bajkeverőként vált ismertté. Mit tett ezért Claudius római császár a zsidókkal Róma városában? **ApCsel 18:2** ■

Jeruzsálem népe is egyre lázadóbb szellemben élt. Általánossá vált a gyilkosság és rablás, még az is előfordult, hogy gyermekek a saját szüleiket ölték meg. Papokat gyilkoltak meg, köztük még a főpapot is. Magukat

Messiásnak kikiáltó emberek a rómaiakra támadtak, és Jeruzsálemben nagyon veszélyessé vált az élet.

Jézus és az apostolok gyilkosainak gyermekei felnöttek, és féltették az életüket. Sokakat saját testőreik ölték meg. Nem csoda hát, hogy Jézus könnyezve gondolt Jeruzsálem sorsára!

A zsidók rómaiak elleni elkeseredett haraga egyre csak nőtt, és egy idő után bátor zsidók csoportja meggyilkolta a Jeruzsálemben tartózkodó összes római katonát. Ez nagy esztelenség volt. Róma háborút hirdetett a zsidók ellen, és katonák ezreit küldte a lázadás leverésére.

Alkalmazás: *A helytelen cselekedetek következményeit nem lehet elkerülni. Titokban maradnak-e a dolgaink? **Préd 12:16** ■*



SZERDA

Háború Róma ellen

ARÓMAIAKKAL folytatott háború hosszú évekig elhúzódott, mindkét féltől több ezer ember életét követelve. Világi szemszögből azt mondhatnánk, hogy nagyszerű, bátor katonák és hadvezérek harcoltak úgy a rómaiak, mint a zsidók között. De jó emberek voltak? Életükkel segítettek-e vajon bárkin is? Vagy annyira telve voltak haraggal és gyűlölettel, hogy csak a harcra tudtak gondolni? Mit mond a Példabeszédek könyve az ilyen emberekről? **Péld 22:24-25** ■

Amikor a római sereg ostromgyűrűbe zárta Jeruzsálemet, majd rövid időre mégis távozott, a keresztényeknek eszükbe jutott Jézus figyelmeztetése. Azonnal elhagyták a várost, és sokan a Jeruzsálemtől északkeletre fekvő szíriai Pella városába menekültek. Miért imádkoztak a keresztények közel negyven esztendőn át Jézus feltámadása után? **Mt 24:20** ■ Mit gondolsz, segített nekik ez az imádság, hogy el ne feledkezzenek a szombat fontosságáról?



A római sereg rövidesen visszatért. Jeruzsálem, ahol a húsvét miatt zsidók milliói tartózkodtak, ismét körbe volt zárva.

A zsidók a válság ellenére sem voltak olyan egységben, amilyenben lenniük kellett volna. Egységes erővel azonnal a rómaiakra támadhattak volna, de széthúzásuk nagyban nehezítette ennek megszervezését. Az egység nem jött létre, mert a város különböző felfegyverzett csoportjai nem bíztak még egymásban sem, hogy ki nyitják nekik a kapukat, amikor visszatérnek.

Jeruzsálem fekvése kiváló volt, három oldalról meredek sziklák és völgyek határolták. A római sereg egyedül észak felől támadhatott a városfalakra. És pontosan ezt is tették. Az elkeseredett védelem ellenére a külső fal csupán tizenöt napon belül leomlott. A rómaiak ezzel elfoglalták a város Bezetha nevű negyedét, de még mindig előttük állt a Jeruzsálem ősi magját övező hatalmas kőtömbökből épült fal. Itt annyira kiéleződött a küzdelem, hogy Titusz, a római hadvezér, úgy döntött, más módszerhez folyamodik: megpróbálja halálra éheztetni a zsidókat.

Alkalmazás: Mózes ötödik könyvében Isten figyelmeztette a zsidókat, mi történik végül velük, ha nem hallgatnak a szavára: **5Móz 28:15, 45, 49-53** ■ Így kellett ennek történnie? Hogyan akarta Isten megáldani népét? **1-14. v.** ■

CSÜTÖRTÖK

A teljes pusztulás

A HADVISELÉS és az éhezés hosszú hetei után a Jeruzsálemben tartózkodó zsidók már nem tudtak tovább kitartani. A városból menekülni próbáltak, akik Titusz fogságába estek, elmondták a császárnak, hogy a templomi áldozatok az éhínség ellenére is folytatódnak. Hatalmas csapás volt a zsidók hitére, amikor az áldozatok bemutatását végül abbahagyták. Sokan azzal győzködtek magukat, hogy Isten végül megmenti őket. Biztosan ezt kell tennie, hiszen végül is ők Isten népe!

De valóban az Ő népe voltak? **Jn 8:39-44** ■ Isten

népe szót fogadott Jézus utasításának és Szíriába menekült, távol a harcoktól.

Jeruzsálem leomlott falai szörnyű látványt nyújtottak. Foglyok ezreit feszítették keresztre. A zsidók most a város kicsiny kerületében, a templom körül zsúfo-

lódta össze. A zsúfoltságot csak azok távozása enyhítette, akik éhen haltak – egyes becslések szerint mintegy 120 ezren.

Végül a zsidók utolsó ellenállási kísérlete is megtört. Több ezer kétségbeesett, éhező zsidó gyűlt össze a templomban Isten védelmében reménykedve. Miközben lánokok emésztették az egykor szent épületet, a római katonák zsákmányként hurcolták ki az aranyedényeket és a hétágú gyertyatartót. A frigyláda azonban nem volt ott. Hatszáz évvel korábban hűségese férfiak elrejtették, még mielőtt Babilon elpusztította volna Jeruzsálemet.

A támadók rabszolgák ezreit és töméntelen mennyiségű aranyat hurcoltak zsákmányként Rómába. Mindet felhasználták a híres Colosseum építéséhez, ahol néhány éven belül keresztények ezrei halnak majd mártírhalt a hitükért.

Egy, a hétágú gyertyatartót ábrázoló dombormű ma is látható Rómában Titusz diadalívén, ami a hadvezér győzelmét hirdeti.

Alkalmazás: Egyes egyedül ki menthette volna meg Jeruzsálem városát? **Zsolt 127:1** Miért nem harcoltak Jézus tanítványai a rómaiak ellen? **Jn 18:36**



PÉNTEK

Az üldözés

JERUZSÁLEM lerombolásával azonban nem ért véget a római keresztényüldözés vagy a zsidók elnyomása. A zsidók makacsul még két alkalommal fellázdak Róma ellen (Kr. u. 115-ben, és 132-ben), és mindkét-szer vereséget szenvedtek.

A keresztények pedig békére törekedtek mindaddig, amíg ez nem járt Isten törvényének megszegésével. Mit kellett a keresztényeknek tenniük? **1Tim 2:1-3** ■

A rómaiak betiltották, törvényen kívül helyezték a kereszténységet, mégis egyes hatalmasságok, még egyes császárok is csak fél szívvel üldözték a keresztényeket. Végül is semmi veszélyes nem volt a hitükben. Egyedül az zavarta folyamatosan az uralkodókat, hogy a keresz-



Kr.e. 4000

Kr.e. 3000

Kr.e. 2000

Kr.e. 1000

Örökkévalóság



tények nem hódoltak a pogány isteneknek. Bár a Római Birodalom területén különböző népek sok különböző istent tiszteltek, mindnyájan istenítették a római császárt is. A keresztények örömmel imádkoztak a római császáráért, de nem hozzá.

Kr. u. 197-ben egy Tertullianusz nevű keresztény férfi a kereszténység védelmére kelt. A keresztényeket törvénszegőknek tartották, de ő bebizonyította, hogy nagyban különböznek más bűnözőktől. A valódi bűnözőket azért vetik kínvallatás alá, hogy beismerjék, amit elkövettek, a keresztényeket pedig Tertullianusz írása szerint azért kínozták a hatóságok, hogy adják fel hitüket.

Írása záró megjegyzésében Tertullianusz kijelenti, hogy a keresztények üldözése hiábavaló volt. Minden alkalommal, amikor egy keresztényt megkínoztak vagy kivégeztek, a szemtanúk közül sokan úgy döntöttek, ők is kereszténnyé lesznek. Ahogy állította: „A keresztények vére magvetés.”

Alkalmazás: *Te hogyan reagálsz arra, amikor valaki ki-nevet a hited miatt? Megtagadod vagy megvallod Jézust?*

Mt 10:32-33

Máté 23:37; 24:15-20; Márk 13:1-2 fej.;
Lukács 19:41-44;
21:20-24;
A nagy küzdelem,
17-38. old.

Tanulmányozásra

1. A templom lerombolása. Tedd időrendbe és számozd meg az eseményeket!

- ___ Minden keresztény kimenekült Jeruzsálemből.
- ___ A zsidók a templomban gyülekeztek.
- ___ A rómaiak több ezer rabszolgát hurcoltak Rómába.
- ___ Titusz visszatért seregével és ismét megostromolta Jeruzsálemet.
- ___ A Róma és Izrael között dúló háború hosszú évekig elhúzódott.
- ___ A rómaiak felgyújtották a templomot és lerombolták Jeruzsálemet.
- ___ A Jeruzsálemet bekerítő római sereg egy időre visszavonult.

2. Miért sírt Jézus Jeruzsálem felett?

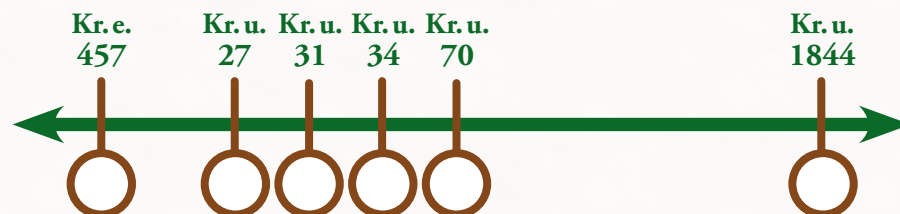
- a. ☐ A zsidók vaksága és megátalkodottsága miatt.
- b. ☐ Mert hiányozni fognak neki, amikor visszatér a mennybe.
- c. ☐ Félt a keresztre feszítéstől.
- d. ☐ Mert a zsidók nem fogadták el Őt Messiásuknak.
- e. ☐ Mert bántotta Júdás döntése.

3. Az örökkévaló szombat Mt 24:20. Válaszolj igennel, vagy nemmel!

- a. Elvárta Jézus a keresztényektől a szombat megünneplését még negyven évvel később, Jeruzsálem pusztulásának idején is? _____
- b. Megváltoztatta halálával Jézus a negyedik parancsolatot? _____

4. Idővonal. Írd az idővonalon látható körökbe az alább felsorolt események betűjelét!

- A. Jézus keresztsége.
- B. István megkövezése. A 70 prófétai hét (490 év) vége.
- C. A 2300 prófétai nap (év) vége.
- D. Jeruzsálemet elpusztították a római katonák.
- E. A Jeruzsálem újjáépítéséről szóló rendelet kiadásakor kezdődött meg a 70 prófétai hét (490 év) és a 2300 prófétai nap (év).
- F. Röviddel halála előtt Jézus megjövendölte a templom pusztulását.



Kr. u. 1000

Kr. u. 2000

Örökkévalóság

Levelek Jézustól



Aranyszöveg – Jelenések 3:6

„Akinek van füle, hallja, mit mond
a Lélek a gyülekezeteknek.”

VASÁRNAP

János újra látja Jézust (Jel 1)

AJELENÉSEK könyve, a Biblia legutolsó könyve, az egyik legfontosabb és minden bizonnyal legérdekesebb könyv. Szerzője János apostol, aki utolsóként maradt életben Jézus tizenkét tanítványa közül. Hosszú életet élt, mindvégig hően szeretett Mesteréért munkálkodva. Ez nagy ellenállást váltott ki azokból, akik gyűlölték Jézust.

Nehéz elképzelni, hogyan gyűlölhették annyira az emberek ezt a kedves, idős férfit, aki oly sokat beszélt és írt arról, hogyan szeressük egymást. Mégis gyűlölték. Amikor sehogy sem tudták elhallgattatni, akkor megpróbálták megölni.

Rómában bűnözőként Domitíanus császár bírósága elé állították. Ellenségei azonban egyetlen felhozott hamis vádjukat sem tudták bizonyítékokkal alátámasztani. Hatalmas haragjukban, gyűlöletből fűtve egy forró olajjal teli üstbe dobták. Isten azonban megőrizte az apostol életét.

Olvassuk el **Zsolt 97:10** versét. Mit gondolsz, melyik bibliai történetre gondolhatott János, mielőtt a forró olajba vetették? **Dán 3:25-26**

Miután nem sikerült megölnie az apostolt, a császár úgy határozott, hogy meg kell szabadulni tőle. Pátmoszra, egy kicsiny, kopár börtönszigetre száműzte, ahol a különösen veszélyes bűnözőket őrizték. János pedig össze-

barátkozott a foglyokkal, akik közül többen is elfogadták Jézust. Mennyire örülhetett János!

Az egész sziget sziklás és kopár volt. Mégis minden, a csupasz sziklák, a gyönyörű kék égbolt, a néha nyugodt, máskor hatalmas hullámokat vető végeláthatatlan óceán mind Isten szeretetéről és hatalmáról beszélt az apostolnak.

Olvassuk el a következő igeverseket: **Jel 1:9-16** Egy szombati napon János csendesen dicsőítette Istent a tengerparton, amikor váratlanul hangos, trombitaszószzerű hangot hallott. Bár már hosszú évek óta nem hallotta ezt a hangot, azonnal felismerte. Gyorsan megfordult és „az ember Fiához hasonló” alakot látott állni a menyei szentély szentjében.

Természetesen Jézust látta. Ugyanaz a Jézus volt, akit ifjúkorában együtt járt és beszélgetett, ugyanaz a Jézus, akit azóta is szolgált. János barátja és Ura azonban most a menyei király jelképeivel ékesített ruhát viselte és nem a galileai parasztok egyszerű, szerény köpenyét.

Alkalmazás: Az emberek néha érdeklődnek, hogy meg fogjuk-e ismerni egymást a mennyben. Nagyon másként nézünk majd ki, mint most, amikor átváltozunk az örök életre romolhatatlan testbe, mégis meg fogjuk ismerni egymást. Hát nem csodálatos? **1Kor 13:12**

HÉTFŐ

Jézus Krisztus kinyilatkoztatása (Jel 1:1-3)

JÉZUSNAK különleges üzenete volt népe számára, amit Jánoson keresztül akart közölni velük. Isten mindenkin keresztül munkálkodni akar, aki hajlandó erre. Nem mintha az emberek jobb munkát tudnának

Mit

mond

május 17.
C. évf.
20.

a Biblia?

végezni, mint Isten vagy az angyalok, hanem mert Isten minket is részesíteni akar az áldások örömében, amik a vele való együttmunkálkodásból fakadnak.

Mire utasította Jézus Jánost? **Jel 1:17-20** ■ Jézusnak fontos üzenetei voltak népe számára egészen az idők végezetéig. Amit aznap Jánossal megosztott, az sokkal inkább szól neked és nekem, mint Jánosnak és kortársainak.

Hogyan küldte Isten az üzenetét? **Jel 1:1-3** ■ Isten átadta Jézusnak, Ő pedig az angyala által Jánosnak, aki leírta, hogy az emberek elolvassák, hangosan felolvassák, hogy mások is hallhassák. Ez egy folyamat. Hát nem csodálatos, hogy Isten csapatának tagjai lehetünk, ha a Jelenések könyvéről beszélünk azoknak, akik még nem hallottak róla?

Biztosak lehetünk abban, hogy Sátán mindent megtesz, hogy az emberek ne figyeljenek oda és ne engedelmeskedjenek, amikor Isten valami különlegesen fontosat közöl népével. Nagyon szomorú, de sokakat visszatart a Jelenések könyvének tanulmányozásától is, azt sugallva, hogy azt lehetetlen megérteni. Még azt is terjeszti, hogy nem érdemes tanulmányozni, mert ez egy „bepecsételt” könyv, amit senki sem érthet meg. De vajon igaz ez? Nézzük csak meg az 1. fejezet legelső versét! Mit jelent a „kijelentés” szó?

Alkalmazás: Olvassuk el a következő igeverset: **Dán 12:4** ■ *Dániel könyve az egyetlen a Bibliában, amelyikben a „bepecsételéssel” szó esik. Most pedig olvassuk el a Jel 10:1-2* ■ *verseket! Néhány hét múlva tanulunk majd a „könyvecskéről”, és meglátjuk, hogy az Dániel könyve, ami számunkra, az utolsó időkben már nyitott könyv.*

KEDD

Efézus (Jel 2:1-7)

A JELENÉSEK könyvében sok „hetes” egység található. Mindjárt az első fejezetben találjuk a hét gyülekezetet. Később hét gyertyatartóról és hét csillagról is olvashatunk. Az ötödik fejezetben egy könyvtekercs-



Efézus



csel találkozunk, ami hét pecséttel van lezárva. A nyolcadik fejezet pedig hét angyalról szól, hét trombitával. Hét mennydörgés, egy hétfejű vadállat, hét csapás, hét hegy és hét király is szerepel benne. Ez sok hetes, ugye?

Mit gondolsz, miért választotta Isten a hetes számot? Isten gyakran a teljesség kifejezésére használja. Például a teremtés is hét nap alatt fejeződött be.

Mit jelképezett a hét gyertyatartó? **Jel 1:20** ■ A Jelenések könyvének második és harmadik fejezete Jézusnak a különböző gyülekezetekhez szóló rövid leveleit tartalmazza. A hét gyülekezet Isten egyházának teljes törtenelmét jelképezi az apostolok idejétől Jézus második eljöveteléig. János megnyugodott, amikor látta, hogy Jézus mindig figyel egyházára, és közöttük jár, hogy tanácsolja őket és vigyázzon rájuk.

Az efézusi gyülekezet az első a sorban **Jel 2:1-3** ■ Jézus örült a gyülekezet hűségének, és ezt kedvesen meg is mondta nekik. Mégis volt valami gond, amit Jézus a korai gyülekezetben látott. Mi volt az? Mit tanácsolt a gyülekezetnek? **4-5. v.** ■

A hatodik versben arra buzdítja őket, hogy gyűljék a nikolaiták cselekedeteit, ahogyan Ő is. Ez szokatlanul kemény kifejezés Jézustól. Ő nem sok dolgot gyűlöl, mit jelent tehát ez? A nikolaiták azt tanították, hogy mindegy, mit cselekszel, egy a fontos, hogy higgy Jézusban.

Hallottad már valakitől: „Csak hinned kell Jézusban!”? Ez általában azt jelenti, hogy nem szeretnének olyanra válni, mint Jézus. A Jézusba vetett hit következménye azonban a kegyes élet. Nem csoda, hogy Jézus gyűlölí ezeket a tanokat!

Alkalmazás: Az efézusi gyülekezet élete jól indult, de Pál és János intéseiből láthatjuk, hogyan kezdték elveszíteni az „első szeretetet”. Velünk is megtörténhet ez? Mit tehetünk ellene? **5. v.** ■

SZERDA

Szmirna, Pergamon (Jel 2:8-17)

A KÖVETKEZŐ, a szmirnai gyülekezet az üldözött egyházat jelképezi. **Jel 2:8-11** ■

Kr. u. 100–313 között sok kereszténynek kellett üldözést elszenvednie. Ebben az időszakban törvényeket hoztak a kereszténység ellen. Bár sokszor nem léptették őket hatályba, mégis érvényben voltak. Minden hívő tudta, hogy megbírságot kaphatnak, bebörtönözhetnek, megkínozzhatják, vagy akár meg is ölhetik, ha a kereszténységet választja.

Gonosz törvények voltak ezek, és a római kormányzat gonosz uralkodói próbálták hatályba léptetni

Szmirna



őket. Ez Diocletianus császár idején egy tízesztendőnyi rettenetes üldözéshez vezetett Kr. u. 303–313-ig. A megpróbáltatások e tíz évről a Biblia tíz prófétai napként beszél.

Végül újabb császár került hatalomra, aki megváltoztatta a törvényeket és legálissá tette a kereszténységet. Néhány hét múlva meglátjuk, hogy bár e változás jó volt, némely önző egyházi vezető a saját gazdagságának és hatalmának növelésére való esélyt látta és ragadta meg benne.

Nem sokkal ezután kezdődött az egyház következő történelmi időszaka, ami Kr. u. 313–538-ig tartott, és a pergamoni gyülekezet jelképezi. E korszakban szembesült Isten népe először a vasárnaptörvénnyel. A törvény arra kényszerítette az embereket, hogy a vasárnapot szenteljék meg, s ezzel végleg elfeledjék a hetednap szombatot. Ez döntő momentuma volt annak, amivé később a katolikus egyház vált.

Mit mondott Jézus a pergamoni gyülekezetnek? **Jel 2:12-17** ■ Nehéz volt a helyes cselekvés mellett dönteni az ebben az időszakban élő hívőknek, mikor azok, akik egyházuk vezetőinek tartották magukat, a Biblia tanításainak elvetésére utasították őket.

Újabb nehézség volt az üldözés. Ezúttal azonban maga az egyház üldözte azokat, akik nem a vezetők elvei szerint éltek. Melyik gonosz prófétához hasonlítja ezeket a vezetőket Jézus? **14. v.** ■ (lásd: 4Móz 22-25 feje.)

Alkalmazás: A **13. versben** ■ szó esik Antipásról, akit hűséges mártírként jellemez Jézus. Az Antipás név a görög „anti” és „patros” szavakból származik, melyek jelentése „ellen”, és „atyja” vagy „pápa”. Mit mondott Jézus, mit ne tegyünk? **Mt 23:9** ■

CSÜTÖRTÖK

Thiátira és Szárdisz (Jel 2:18 – 3:6)

JÉZUS következő levele a thiátirai gyülekezetnek szól. Ez az egyház történelmének leghosszabb időszak a hét közül. A pápaság felállításával kezdődött Kr. u. 538-ban és egészen az 1500-as évek elejéig tartott. Ez a növekvő hitehagyás korszaka volt, miközben az egyházban egyre inkább eltértek a Biblia igazságaitól és egyre több pogány gyakorlatot vezettek be.

Rettenetes üldözés is folyt ez idő alatt is. Mindenkit üldöztek, aki nem értett egyet e szokások gyakorlásával. A messze nem teljes feljegyzések szerint 50-60 millió embert ítéltek halálra azokban az években. Miért? Mert az egyház

vezetői azt hitték, az ő dolguk az emberek hitét megszabni ahelyett, hogy oltalmazták volna őket.

Olvassuk el a **Jel 2:24-29** ■ verseket! Jézus átértézte a szenvedést, amit népe ebben a korszakban megélt és bátorította őket, hogy erősen álljanak meg az igazságban.

Olvassuk el a **Jel 3:1-6** ■ verseket! Szárdisz a reformáció egyházait jelképezi a Kr. u. 1500-tól a mintegy 1830-ig terjedő időszakban. Egyeseket nagyon meglephet, hogy ez a gyülekezet (egyházi korszak) a fügefára emlékeztet, amit Jézus megátkozott. Akár az a fügefa, Szárdisz korszaka is jó gyümölcsstermést ígért. „Az a neved, hogy élsz” – mondta Jézus, de sajnos nem ezt látta.

Való igaz, hogy ebben az időszakban kezdődött a reformáció és sok, évszázadokon át elfeledett bibliai igazságot fedeztek fel újra. Ám ahelyett, hogy engedték volna Jézusnak az életüket megváltoztatni, az emberek inkább vitatkoztak és hadakoztak bibliaértelmezésük védelmében.

Sajnos még olyanok is üldözték a keresztségről vagy az úrvacsoráról más nézeteket vallókat, akik tanulmányozták a Bibliát és a szerint szándékoztak élni.

Alkalmazás: A keresztség és az úrvacsora igazsága nagyon fontos. Helytelenül tették a reformátorok, hogy hirdették az általuk felismert igazságokat? Rosszul tették, hogy elítélték a más nézeteket vallókat? **Lk 9:53-56** ■

PÉNTEK

Filadelfia és Laodicea (Jel 3:7-22)

Az összes gyülekezet közül a filadelfiai volt a legszeretőbb egyház. Jézus ennek nagyon örült. Olvassuk el, mit üzent nekik! **Jel 3:7-13** ■

A „filadelfia” szó testvéri szeretetet jelent. Az őszinte hívők a Kr. u. 1830-as és a korai 1840-es években olyan szeretetben éltek, amilyen az apostolok ideje óta nem fordult elő. Jézus második eljövételét hirdette, az Őt őszintén szerető keresztények mindenüket az evangéliumi üzenet hirdetésére áldozták. Mindenkinél elmondták, amit Jézus közeli visszajöveteléről tudtak. Ez a mások iránti szeretet tette annyira boldoggá Jézust.

Olvassuk el a **14-22** ■ verseket! Számunkra a laodiceai gyülekezetnek szóló üzenet megértése a legfontosabb. Vajon miért? Mert azt a korszakot jelképezi, amelyben ma élünk. Az 1844-es esztendőről Jézus eljöveteleig tartó időszakot felölelő korszak egyháza messze nem olyan kedvező képet mutat, mint az előző időszaké.

Pergamon

Szárdisz

Filadelfia

Thiátira

Kr.e. 4000

Kr.e. 3000

Kr.e. 2000

Kr.e. 1000

Örökkévalóság

A „laodicea” szó jelentése: „az ítélet népe”. A név bizonyára ránk illik, mert a „nagy engesztelési nap” már 1844 óta folyik a mennyei szentélyben. Sajnálatos módon, habár ilyen fontos korszakról van szó, Jézus semmi, egyáltalán semmi dicséretre méltót nem talál a laodiceai egyházban. Sőt inkább mindent megtesz, hogy népének tűzben megpróbált aranyat (hitet és szeretetet), fehér ruhákat (igaz jellemet) és szemgyógyító irt (lelki, szellemi vezetést) ajánljon, hogy felkészüljenek az Ő eljövetelére.

Alkalmazás: Mit jelent hidegnek, melegnek vagy langyosnak lenni? Melyik szóval jellemeznéd a következő meghatározásokat? **1** Mindig megkérdezni magunktól:

Laodicea

Jézus vajon így tette-e?

2 Alig várni a szombat végét, hogy szórakozhass.

3 Levelezni a barátainkkal istentisztelet alatt. **4** Nem hinni a Bibliában. **5** Így

kezdeni a mondatot: „Semmi kivétnivalót nem találok...” **6** Engedni, hogy bármi is fontosabb legyen számodra Jézusnál. **7** Segíteni barátaidnak megismerni Jézus csodálatos dolgait. **8** Utánozni a barátaid viselkedését és öltözködését. **9** Segíteni testvéreidnek az engedelmisségben.

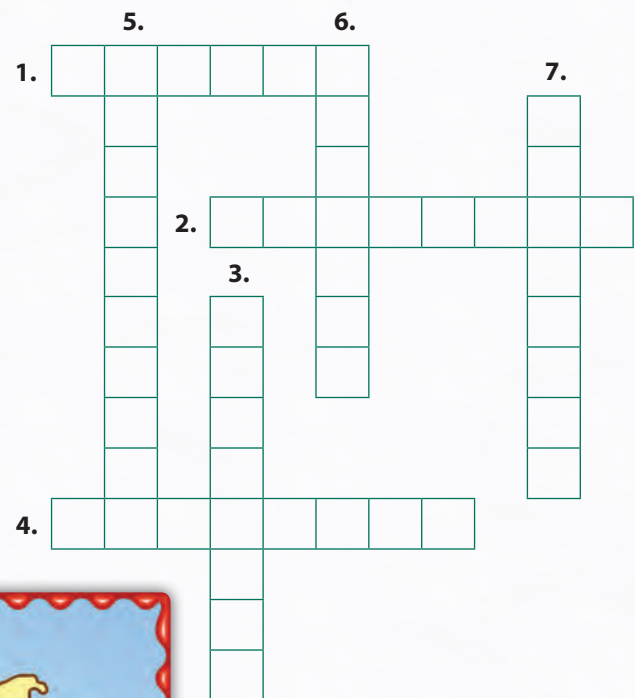
Jelenések 1-3. fejj.
Az apostolok története,
578-589. old.

Tanulmányozásra

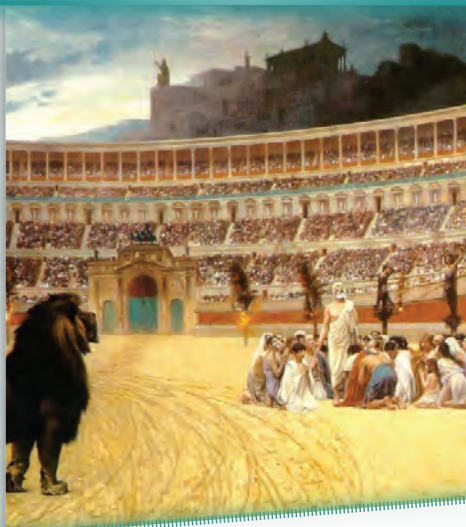
Keresztrejtvény

Melyik gyülekezetnek mondta Jézus a következőket?

1. „Az első szeretetedet elhagytad.” (2:4)
2. „A te utolsó cselekedeteid többek az elsőknél.” (2:19)
3. „Az a neved, hogy élsz, és halott vagy.” (3:2)
4. „Lágymeleg vagy, sem hideg, sem hév.” (3:16)
5. „Tartsd meg, ami álad van!” (3:11)
6. „Légy hív mindhalálig!” (2:10)
7. „Az én nevemet megtartod.” (2:13)



Végzetes kompromisszum



Aranyszöveg – 1János 4:1

„Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek,
hanem próbáljátok meg a lelkeket,
ha Istentől vannak-é, mert sok
hamis próféta jött ki a világba.”

VASÁRNAP

Üldöztetés és növekedés

JÁNOS halálának idejére a Biblia már elkészült, mindent tartalmazott, amire Isten népének vezetéséért szüksége lehet az apostolok korától egészen Jézus visszajöveteléig. **1Kor 10:11** ■ Bár nem íródott több könyv a Bibliához, a két prófétikus irat, Dániel könyve és a Jelenések könyve különösen nagy segítséget nyújtott a hívőknek a nehézségek és üldöztetések közepette. Nagy bátorítás volt számukra a tudat, hogy a bűn végül teljesen, mindörökre legyőzetik. **Dán 2:44** ■

A korai keresztény egyház növekedése során egyre nagyobb ellenállással és üldözéssel szembesült eleinte a zsidó vezetők, majd a Római Birodalom részéről. A keresztények egyszerűen nem illettek bele a világba, és bármilyen apró különbség elegendő volt, hogy felkeltse valaki gyanúját, irigységét vagy haragját. Sokat szenvedtek Jézushoz való hűségük miatt. A világ meglepetésére az egyház mégis tovább növekedett. Emlékszel, mi történt, amikor Isten népét üldözték Egyiptomban? **2Móz 1:12, 20** ■ Ezek az új keresztények nagyon szerették Jézust, és akár az életük árán is csatlakoztak Isten engedelmes népéhez.

Vajon mi készítette ezeket az újdonsült keresztényeket, hogy önként hajlandók legyenek akár az életüket is feláldozni Jézusért? Mi adott

nekik erőt, hogy ne adják fel? **2Kor 5:14-15; Tít 2:11-14** ■

Furcsának tűnhet, de ami leglátványosabban hatott a hitetlen zsidókra és pogányokra, hogy megfontolják a kereszténnyé válást, az Jézus követőinek öröme volt, még a szenvedések közepette is. Minek örültek folyamatosan? **Mt 5:10-12; 1Pt 4:12-14** ■

Miért nevezték a korai keresztények „könnyű szenvedésnek” a megpróbáltatásaikat? **2Kor 4:17-18** ■

Manapság nagyon sok ember boldogtalan. Mindenki boldog akar lenni, ám nem tudják a módját. A pénz nem biztosítja a boldogságot. A hírnév, a megbecsülés és a hatalom mind csak stresszt és szorongást váltanak ki, ami tönkreteszi az örömet, amit adhatnának. Gyakran vezet letargiához és elégedetlenséghez a zene, a filmipar, a sport és az üzleti élet területén elért kimagasló siker. Ezt találhatjuk a drogproblémák, válások és öngyilkosságok gyökerénél is azok körében, akiknek látólag „megvan mindenük”.

Alkalmazás: *Té mire vágysz? Sok pénzre? Hírnévre? Divatos ruhákra? Egy igazán szép autóra? Nagy házra? Vagy inkább a boldogságra? Boldog lehetsz, ha úgy szereted Jézust, ahogyan ezek a korai keresztények szerették Őt.*

HÉTFŐ

Egy új terv

SÁTÁN nem volt mindig gonosz. Mielőtt bűnbe esett volna, Lucifernek hívták, ami „Fényhozót” jelent. Ő volt a leghatalmasabb angyal a mennyben. Bár bűnös lett, s ezzel elszakította magát Istentől, mégis

Mit

mond

május 24.
C év
21.

a Biblia?

a legragyogóbb elmével rendelkezett, amit Isten valaha is alkotott.

Amikor Sátán látta, hogy az üldözéssel nem tudja megsemmisíteni a keresztény egyházat, tudta, hogy más tervet kell kidolgoznia. De hogyan támadhatja meg valakit, aki Isten oltalma alatt áll? Emlékszel, amikor Bálák és Bálám ugyanezzel a problémával szembesült?

4Móz 23:20-23 ■

Isten szerint Bálám idejében nem volt semmi bűn és gonoszság Izraelben, mindnyájan Őt követték. Amíg csak neki engedelmeskedtek, Isten oltalma alatt biztonságban voltak. Sátán egyetlen lehetősége e védelem megszüntetésére az volt, ha engedetlenségre veszi rá őket.

Sátán Bálákot és Bálámot használta fel, hogy vonzóvá tegye a bálványimádást az izraeliták számára, miközben azzal áltatta őket, hogy Istent dicsőítik! Éppen mielőtt elérték volna Kánaán megígért földjét, akkor vezette őket Sátán az engedetlenségbe.

Sátán most ugyanezt a módszert alkalmazta a korai keresztény egyház ellen, hogy megállítsa terjedését és elpusztítsa a keresztény hívőket.

Alkalmazás: *Sátán okos terve nagy sikerrel járt. Abba a hitbe ringatta az embereket, hogy továbbra is keresztények, holott már rég a maguk útját járták. Az ilyenfajta istentisztelet mindig népszerű, de végül mindig pusztuláshoz vezet. Mire figyelmeztette Pál apostol a keresztényeket, mire vigyázzanak?* **ApCsel 20:29-31** ■

KEDD

Nagyravágás

MINDEN bűn a szív önzésében gyökerezik. Minden alkalommal bünt követünk el, amikor úgy döntünk, hogy saját elképzelésünk megvalósítása fontosabb Isten utasításánál. A képmutatás bűnével is tetézzük ezt, amikor úgy teszünk, mintha Istenért munkálkodnánk, holott a saját javunkra dolgozunk.

Pontosan ezt tette Lucifer is, és erre kísértette az egyház tagjait és vezetőit is. S amikor sikerrel járt, olyanok kerültek az élre, akik úgy tettek, mintha Istenhez vezetnék a népet, de valójában „fonák dolgokat beszélnek, hogy a tanítványokat maguk után vonják.” (ApCsel 20:30)

Mit mondott Jézus a tanítványoknak a nagyravágásról és önmagunk előtérbe helyezéséről? **Mk 10:42-45** ■

János halála után, aki az utolsó volt a tizenkét tanítvány közül, a maguknak követőket toborzó, önző emberek bűne rohamosan terjedt. Gyakran a következő-

képpen történt: kegyes férfiakat megválasztottak a helyi gyülekezet vezetőjének. Mindenki nagy tiszteletet mutatott irántuk Istenért végzett munkájuk miatt.

E férfiak közül némelyek egy idő után elkezdtek megkövetelni a tiszteletet, és inkább saját javukra dolgoztak, mintsem a közösség áldására. Ez a hozzáállás sohasem helyes. Jézus nem így viselkedett, ugye?

A nagyobb gyülekezetek vezetői végül „püspöknak” kezdtek nevezni magukat, és fontosabbnak tartották magukat a kisebb gyülekezetek vezetőinél. Amikor nézeteltérés támadt a püspökök között, azon kezdtek hadakozni, melyikük a jelentősebb személyiség.

Az egyik püspök, Eleutherius úgy gondolta, ő tudja, ki a legfontosabb. Kijelentette a többi püspöknek, hogy mindenki köteles rá hallgatni, azt hinni, amit ő hisz, és az egyház dolgaiban mindenben úgy eljárni, ahogyan ő, mert ő a római gyülekezet püspöke, a gyülekezeté, melyet Péter és Pál, a két legdicsőségesebb apostol alapított és szervezett meg. Ez kb. Kr. u. 180-ban történt.

Alkalmazás: *Vajon az, hogy Róma a császári birodalom fővárosa volt, fontosabbá tette az ottani gyülekezetet a többinél? Mit mond Isten azoknak, akik fontosabbnak gondolják magukat másoknál?* **Róm 12:3** ■



SZERDA

Emberek tetszésére cselekedni

AKERESZTÉNY egyház rohamosan egyre jobban hasonlított a zsidó nemzetre, akik azt hitték, hogy ők fontosabbak Isten bármely más népnél. Egyes gyülekezetek püspökei és támogatói a saját hatalmuk és gazdagságuk érdekében használták fel pozíciójukat. Előfordult, hogy titokban más püspökök életére is törtek! Hasonlítsuk ezt össze Jézus példájával! **Fil 2:3-8** ■

Mi a különbség valójában az igaz viselkedés (a becsületesség) és a bűn között? A bűn a következő okfejtéshez vezet minket: „Tudom, mit akarok, és senki sem akadályozhatja meg, hogy megszerezsem!” Az igazság pedig a következő magatartáshoz vezet: „Azt szeretném, ami neked a legjobb, és akár még az életemet is feláldozom érte, hogy megkapd.”

Élt egyszer két férfi, akik mindketten Konstantinápoly püspöki tisztére törekedtek. Vetélkedésük már túlment minden határon. Egyikük követői a vetélytárs támogatói közül több mint háromezer embert gyilkoltak meg!

A vezetőknek egymás elleni harcaik során természetesen nagy kísértést jelent, hogy azáltal szerezzenek támogatókat magunknak, hogy nem a helyes módon járnak el, hanem azt teszik, amit az emberek elvárnak tőlük.

Emlékszel, hogyan engedte meg esztelen módon Áron az izraelitáknak, hogy aranyborjút készítsenek? Még egy teljesen hihetetlen hazugságot is előadott a történelekről. Mindezt csupán azért, mert úgy akarta magához hasonlót tenni az embereket, hogy megtette nekik, amit ők akartak. **2Móz 31:1-4, 21-24** ■

A János halálát követő években sajnálatos módon sok gyülekezeti vezető szeretett volna követőket gyűjteni maga köré. Megadták magukat a kísértésnek, hogy inkább az emberek kedvébe járjanak, mint Isten tetszésére.

Sokan vágytak népszerűsége és gazdagságra. Az őszinte, hűséges kereszténység csak üldöztetést és szégyenséget hozott rájuk, ők pedig nem akarták megtagadni magukat és elfogadni a keresztet. **Lk 9:23-26** ■

Hogy nevezi Isten azokat az embereket, akik látszólag Őt tisztelik, de valójában önmagukat dicsőítik? Mit gondolsz, Sátán ma is megpróbálja az ő dicsőítési formáit az egyházba bevinni? **Mt 15:7-9** ■

Alkalmazás: Nem könnyű kegyes vezetőnek lenni. Soha ne feledjünk imádkozni egyházunk vezetőiért, hogy Isten segítsen nekik mindig helyesen cselekedni, bármilyen nagy is lenne a kísértés, hogy az emberek tetszésére legyenek.



CSÜTÖRTÖK

A pogányokhoz hasonlóvá válni

SZOMORÚ időszak volt az Isten népe számára. Bár kétségtelenül voltak ezek, akik őszintén szerették Istent, és ígéje szerint szolgálták Őt, egyes önző gyülekezeti vezetők maguknak próbáltak hatalmat és gazdagságot szerezni. Mivel azt akarták, hogy a Római Birodalom elfogadja őket, megpróbálták eltüntetni a kereszténység és a pogányság közötti különbségeket. Sok pogány ember (olyanok, akik hamis isteneket imádnak) csatlakozott az egyházhoz azt állítva, hogy elfogadta Jézust, de nem érezték a bűnbánat szükségét és nem vágytak arra, hogy Jézus megváltoztassa a szívüket.

Az egyik legsikeresebb módszert a pogányság kereszténységbe öltöztetésére két híres férfi, az alexandriai Kelemen és Origenész fejlesztették ki. Az volt a céljuk, hogy a világ összes „bölcsségét” összegyűjtsék és Krisztus bölcességében egyesítsék őket. Mindketen görög esz-



méken és más pogány hiedelmeken nőttek fel, majd később kereszténnyé lettek. Felismerték a Biblia kínálta hatalmas bölcsséget, de meg akarták tartani a világ „bölcsségét” is.

De hogyan is tehetnék ezt? A Biblia nem ért egyet a pogánysággal. Össze tudja-e bárki is egyeztetni a két-féle hitet? **2Kor 6:16-18** ■

E két tanító rendkívül bonyolult és becstelen módon érte el, amit akart. Azt állították, hogy a Biblia annyira titokzatos könyv, hogy az egyszerű emberek nem érthetik meg; minden bibliai igének több, különböző jelentése van, és csupán a bölcs emberek (mint ők is, természetesen) érthetik meg az elrejtett igazságokat. Az állították,

hogy „A Szentírás keveset használ azoknak, akik szó szerint értelmezik.” Gyakorlatilag kijelentették, hogy aki a Biblia utasításait követi, az soha nem juthat a mennybe.

Sajnálatos, de nem meglepő módon az állítólagosan a Bibliában talált „rejtett igazságok” valójában a saját pogány tanaik voltak, amiknek semmi közük nem volt a Biblia mondanivalójához.

A mai ember számára is nagy kísértés a Biblia igazságainak keverése az egyéb forrásokból származó tanokkal, melyek ma is ugyanolyan veszélyesek, mint több száz esztendővel ezelőtt. A televízió műsorai és egyes iskolákban is ez történik. S ami még rosszabb, nem ritka az olyan tanító, professzor és tudós, aki kereszténynek vallja magát, de kevésbé hisz a Bibliában, mint az ember alkotta elméletekben. Ne tévesszenek meg ezek a dolgok! Ma is helytelenek, akármilyen bölcsnek is tartják magukat azok az emberek!

Alkalmazás: Mit mond Isten arról, hogyan kell a Bibliát értelmeznünk? **Lk 4:4; Ézs 8:20**

PÉNTEK

Veszélyes kompromisszum

ISTEN népe nagy veszélyben volt. Az önző egyházi vezetők elfordultak Krisztustól és a saját hatalmukért, gazdagságukért munkálkodtak. Ahelyett, hogy Jézusra irányították volna a figyelmet, olyasmiket tanítottak, amik elfordították az emberek lelkét a Bibliától. Ezek az emberek azt akarták, hogy mindenki önmagára figyeljen.

Mivel segíthetett Isten a népén? Azzal, ha gazdagsággal áldja meg őket? Ha békességet ad nekik? Akkor talán el is feledkeznének róla, hogy mindezeket az áldások Istentől kapták? **5Móz 8:11-17** ■

Emlékszel Jézus üzeneteire a hét gyülekezethez a Jelenések könyvében? Szmirna, a má-

sodik gyülekezet jelképezi ezt a korszakot. Olvassuk el, mit üzent nekik Jézus! **Jel 2:8-11** 

Sok őszinte keresztény hívő élt akkoriban, de ott voltak az önző vezetők is, „akik azt mondják, hogy ők zsidók, és nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.” Sajnálatos módon az évek múlásával egyre több embert vezettek tévútra ezek az önző, gonosz férfiak. Isten végül már nem tudott mással segíteni népén, mint azzal, hogy megengedte üldöztetésüket, a tíz napig való nyomorúságot, amiről a szmirnai gyülekezetnek szóló üzenet beszél.

Ez az üldözés Diocletianusz császár uralkodása idején kezdődött és tíz esztendőn keresztül (Kr. u. 303–313-ig) üldözték és kínozták a keresztényeket. Tíz év után Diocletianusz utódja, Galeriusz nagyon megbetegedett. Sok

orvos kezelte, de egyik sem tudott segíteni rajta. Szörnyű kínjainak hatására végül elrendelte a keresztényüldözés leállítását, és hosszú levélben kérte a hívőket, hogy imádkozzanak a római császáráért. Kell a keresztényeknek imádkozniuk a vezetőikért? **1Tim 2:1-3** 

Alkalmazás: Van-e joguk a kormányoknak vallási törvényeket hozni azon kívül, hogy biztosítják állampolgáraik lelkiismereti és vallásszabadságát? Utasíthatják-e a népet Isten tiszteletének módjára és üldözhetik-e azokat, akik nem értenek egyet velük?

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A nagy küzdelem 9–48. oldalait!

Tanulmányozásra

Töltsd ki!

1. A B _____ nevű gonosz próféta vonzónak tette az izraeliták számára a bálványimádást és ezzel bűnre csábította őket.
2. Bűnbeesése előtt L _____ -nek hívták Sántát.
3. J _____ halála után, aki az utolsó volt Jézus 12 tanítványa közül, az egyház vezetői a saját javukra kezdtek munkálkodni.
4. Két híres ember, K _____ és O _____ megpróbálták a Biblia igazságait pogány téveszmékkel elegyíteni.
5. A nagyobb keresztény gyülekezetek vezető p _____ -nek kezdték hívatni magukat. Majd R _____ vezető püspöke kijelentette, hogy ő a legjelentősebb püspök.

Igaz, vagy hamis?

6. I / H Az izraeliták mindaddig biztonságban voltak, amíg Istennek engedelmeskedtek.
7. I / H Az egyház minden tagja őszinte keresztény.
8. I / H Egyes egyháztagok téveszméket terjesztenek és becsapják az embereket.
9. I / H Hitünknek a Biblián, és csakis a Biblián kell alapulnia.
10. I / H Semmit nem szabad elhinnünk, ami a Biblia tanításával ellentétes.
11. I / H Még a kisgyermek is megértheti a Bibliát.

12. I / H Csak művelt, jól képzett emberek érthetik meg a Bibliát.
13. I / H Csak az egyház vezetői magyarázhatják meg nekünk a Biblia igéinek jelentését.
14. I / H A pogányság és a kereszténység teljesen ellentétesek, mindenben különböznek.
15. I / H Az egyház tagjainak tisztelniük kell a kegyes vezetőket.
16. I / H Mindig nagyon veszélyes akár csak egy kevés pogány téveszmét keverni az igazsághoz.
17. I / H Az állami vezetés nem hozhat hitre vonatkozó törvényeket, azon kívül, hogy garantálja a lelkiismereti és vallásszabadságot.
18. I / H Az államnak jogában áll utasítani polgárait az istentisztelet módjára.
19. I / H Az államnak nincs joga megbüntetni azokat, akik nem értenek egyet az istentisztelet módjának előírásáról alkotott törvényekkel.
20. I / H Helyénvaló, ha egyes egyházi vezetők fontosabbnak érzik magukat más vezetőknél, és megkülönböztető tiszteletre tartanak igényt.

Áldás, vagy átok?

21. Mindig áldás a gazdagság? _____ 1Tim 6:9-10
22. Mindig átok az üldöztetés? _____ Mt 5:10-12



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Az egyház elpogányosítása



Aranyszöveg – 1Timótheus 6:9-10

„Akik pedig meg akarnak gazdagodni kísértésbe meg törbe és sok esztelen és káros kívánságba esnek... Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hittől...”



VASÁRNAP

Gondok az egyházban és a Római Birodalomban

BIZONYÁRA emlékszel, hogy Diocletianusz császár idején milyen rettenetes üldözéseket szenvedtek el a keresztények. Sokan feladták Jézusba vetett hitüket, sokan mások azonban nem. Borzalmas szenvedés ideje volt, de Isten tudta, hogy az üldöztetés segít tisztán megőrizni az egyházat, a jólét pedig önzésre kísértheti a keresztényeket.

Miközben az egyház ezekkel a gondokkal küzdött, a Római Birodalom is sok változással és kihívással szembesült. A régi pogány hitrendszerek kezdtek elveszíteni befolyásukat, részben a túl sok számon tartandó istenség miatt. A kormányzat egyre korruptabb lett. A császárságra törő hadvezérek hatalmas seregekkel folytattak háborúkat egymás ellen.

Egy körülbelül 120 éves időszakban hatvan férfi is császárnak, „imperátor”-nak nevezte magát, és kilenc kivételével mind annak kezétől haltak meg, aki a trónon követte őket. E hatalmi harcok miatt minden vezető arra törekedett, hogy minél több követőt gyűjtsön táborába. Mit mondott Jézus az ilyenfajta erőszakról? **Mt 26:52** ■

Mindeközben egy Konstantin nevű római katona emelkedett fokozatosan a hadsereg élére. Szokatlanul elkötelezett híve volt a pogány napistennek, más kivetnivalót azonban nemigen találhatott benne a többi

tábornok. Az események a római kormányzat legmagasabb szintjére emelték, és egyszer csak versenyben találta magát öt másik császárrjelölttel. Most hat császár volt, akik úgy tettek, mintha együtt dolgoznak, de titokban mindegyik azt tervezte, hogy megsza- badul a másik öttől!

Nagyon valószínűnek látszott, hogy Konstantint rövidesen meggyilkolják. Ehelyett azonban részben a római püspök támogatásának és segítségének köszönhetően hosszú ideig uralkodott és mindörökre megváltoztatta mind az egyházat, mind a világot.

Alkalmazás: *Mi értelme van istenként tisztelni a császárt, majd megölni a tisztségéért? Mennyivel jobb lett volna, ha azok az emberek Jézust engedik uralkodni a szívükben!*

HÉTFŐ

Együttműködés

AMÚLT héten tanultunk róla, milyen sok minden megváltozott az egyházban, amikor a Római Birodalom abbahagyta a keresztényüldözést. Már nem ölték meg az embereket azért, mert keresztények voltak. Sokan csatlakoztak az egyházhoz, akik addig féltek. Néhányan abban reménykedtek, hogy a gyorsan terjeszkedő, egyre népszerűbb egyház tagjaként gazdagsághoz és hatalomhoz juthatnak. Ez megosztást és harcokat hozott az egyházba.

A császárságban is nagy volt a zűrzavar. Római seregek harcoltak egymás ellen a következő császár kijelölésének jogáért.

Az egyházban terjedő önzés és a birodalomban fennálló bizonytalanság együttese vezetett a Biblia prófécia-

Mit

mond

május 31.
C. év
22.

a Biblia?

jának drámai beteljesüléséhez, miszerint megjelenik „a bűn embere”, aki felemelkedik, mert hatalmas gonoszságok jutnak be az egyházba. **2Thessz 2:1-4** □



Az önző egyházi és kormányzati vezetők kezdték azt hinni, hogy ha együtt dolgoznak, összefogással mindent megkaphatnak, amire vágnak. Úgy az egyház, mind a birodalom vezetői gazdagságot, népszerűséget és hatalmat akartak.

Mit mond a Biblia arról, hogy a keresztények e világ főembereinek segítségére számítsanak-e? **Zsolt 118:8-9** □

A királyok és császárok a nép feletti hatalom és ellenőrzés egyik legjobb módjaként használták évszázadokon át a pogány vallást. Abban a hitben éltek, hogy egy ország vagy egy birodalom szétesik, ha nem mindenkinek azonosak a vallási nézetei. Ezért kellett a római uralkodókat istenként tisztelni. A pogány hiedelmek azonban már nem tudták összefogni a birodalmat.

Most először történt, hogy a római császár a keresztény vallás támogatására készült az egész birodalom egyesítése érdekében.

Kr. u. 311-ben kezdődött a keresztény egyház támogatása. Melchiádész, a római egyház püspöke úgy döntött, segítséget kér a Római Birodalom fölötti uralomért vetekedő „császároktól”. Levelet írt Konstantinnak arról, hogy az ő területén uralkodó „császár” még mindig üldözi a keresztényeket és így könyörgött neki: „Kérlek, hadseregeddel gyere és állítsd meg a másik császárt!”

Alkalmazás: Róma püspöke, aki azt állította, hogy Krisztust képviseli, háborút akart kezdeményezni, amiben emberek ezrei veszthetik életüket! Milyen nagy hibát követett el? **Jer 17:5-6** □

KEDD

Végre szabadság!

KONSTANTIN megkapta Melchiádész levelét és elgondolkodott Róma városának megtámadásán. Tudta azonban, hogy ez nagyon kockázatos lenne. A „császárnak” nagy hadserege volt, amivel szemben az ő sokkal kisebb hadereje bizonyosan elvesztette volna a csatát. Még az életét is elveszíthetné.

Konstantin nem bízott abban, hogy Melchiádész és a keresztények segítsége elegendő lenne. Mégis úgy dön-

tött, hogy cselekednie kell, amikor Róma városa küldött-seget menesztett hozzá. Az ezt követő harcokban ezeket gyilkoltak meg. Konstantin győzött és Róma uralkodója lett. A néhány évvel ezelőtt közösen uralkodó hat „császárból” már csak hárman maradtak.

Harcba bocsátkozhatnak keresztények egymás ellen? Mi történik, ha ezt teszik? **Gal 5:14-15** □

Néhány hónappal a háború megnyerése után Konstantin az egész történelem egyik leghíresebb törvényének életbe léptetésével jutalmazta a keresztényeket a segítségükért. A Milánói ediktum néven ismert törvény kimondja, hogy különösen a keresztények, de minden más ember is „szabadon megválaszthatja istentiszteletének módját.”



Végre valóra vált, amit a keresztények mindig is szerettek volna! Ma lelkiismereti és vallásszabadságnak hívjuk. A vallásszabadság az „aranyszabály” része. **Mt 7:12** □

Sajnálatos módon gyakran megtartjuk magunknak a kapott áldásokat és nem osztjuk meg másokkal. Melchiádész és barátai is ezt tették. Holnap többet is megtudunk a történeteikről.

Alkalmazás: Jézus egy példázattal mutatta be azt a hibát, amit Melchiádész és más egyházi vezetők elkövettek. Olvassuk el a példázatot és próbáljuk kitalálni, mit tettek! **Mt 18:23-25** □

SZERDA

Hízelgés a császárnak

ARÓMAI egyház önző vezetői valóban kedvelték Konstantint. Annyira szerették, hogy mindenféle történeteket találtak ki róla. Közülük sokat lejegyzett Euszebiosz püspök. Íme, néhány példa:

Második Mózesnek nevezte Konstantint, és állította, hogy Isten tette őt császárrá. Állítása szerint azért aratott sikereket a harcokban, mert Isten küzdött érte. Azt mondta a népnek, hogy Konstantin Isten hűséges tisztelője és órákon át imádkozott Jézushoz egy külön erre a célra, a harctérre is magával vitt sátorban. Euszebiosz azt is állította, hogy maga Isten adott általános utasításokat a császárnak az elkövetkező csata haditervéhez.

Euszebiosz és társai azt is állították, hogy Konstantin időnként úgy elkápráztatta szemüket, mintha mennyei angyal lenne, és az ebédlője az Új Jeruzsálem, amiről a Jelenések könyve



beszél. Ez a császár fog az egész világmindenségben uralkodni Krisztus társuralkodójaként.

Mindebből természetesen semmi sem volt igaz, hiszen Konstantin egyáltalán nem is volt keresztény. Valójában a pogány római vallás főpapja, a „Pontifex Maximus” volt. Miért hazudtak hát róla? **Júd 16** □

„Hízeltedő, haszonlesésből személyimádó” emberek voltak. Mind abban reménykedtek, hogy ha a császár eléggé megkedveli őket, megadja nekik azt a hatalmat és gazdagságot, amire oly nagyon vágytak.

Jézus természetesen nem így élt, és az apostolok sem így végezték munkájukat érte. Nézzük csak meg, mennyire különbözik ez Pál apostol munkamódszerétől!

1Thessz 2:3-6 □

Alkalmazás: Minden alkalommal, ha nem Jézus példáját követve cselekszünk, biztosak lehetünk benne, hogy megszegjük a parancsolatokat. Melyik parancsolatot vették semmibe ezek a püspökök? (2Móz 20:2-17)

CSÜTÖRTÖK

Konstantin befolyásának hatása

MOST rögtön meg kell tanulnunk valamit, ami egyáltalán nem kellemes. Ahhoz, hogy teljesen megértsük az egyház és a császárság kapcsolatát, közelebbről is meg kell ismerkednünk Konstantin életével. Nagyon sokan az első keresztény császárnak tartják őt. Kétségtelen, hogy nagy hatással volt a római egyházra annak növekedése során, miután az üldöztetés már a múlté volt.

A Biblia szerint „a gyümölcsseikről ismeritek meg őket” (Mt 7:16). Kérdésünk tehát, mi volt Konstantin befolyása? Milyen gyümölcsöt érlelt az élete? Vajon istenfélő életet élt? A válasz, sajnálatos módon, ahogy valószínűleg vártad is: nem!

Konstantin életének legelhíresebb eseménye egy „látomás” volt, amit állítólag egy fontos csata előtti napon kapott. A történet szerint éppen a közelgő összecsapás előtt járt az esze, amikor egy fényesen ragyogó keresztet látott az égen lebegni és egy hangot hallott, ami a következőket mondta: „E jellel győzni fogsz!” Állítólag e meghatározó tapasztalata után fogadta el a kereszténységet, mégis csak közvetlenül a halála előtt keresztelkedett meg.

Valóban így történhetett? Nem túl valószínű. Eusebiosz szerint Konstantin egy álomban látta mind ezt még Galliában (Franciaország), néhány héttel azelőtt, hogy Rómába



ment volna. Eusebiosz azonban pár évvel később átírta a történetet és látomásként állította be, ami fényes nappal történt közvetlenül Róma mellett 40 ezer katonaszemével. Valamilyen oknál fogva a 40 ezer „szemtanú” közül soha egy sem említette ezt a látomást.

Konstantin életének más eseményeiről viszont valóban tudhatjuk, hogy megtörténtek. Mint például hosszú főpapi szolgálata a pogány vallás élén. Tudjuk, hogy elfogadta és gyakorolta a pogány mágiát, hogy megölte sógorát, Liciniuszt, az egyetlen még élő „császárt”. Tudjuk, hogy megölte fiát, Crispust és később feleségét, Faustát is. Tudjuk róla, hogy továbbra is a napistent imádta és a nap napjának megszentelését helyezte előtérbe.

Alkalmazás: Sokan az első keresztény császárnak tartják Konstantint, mások pedig felismerik, hogy életének gyümölcsei egyáltalán nem vallanak arra, hogy keresztény lett volna. Hogyan segít a Biblia felismerünk, hogy Konstantin hűséges, igaz keresztény volt-e, vagy sem? **Mt 7:15-20; Gal 5:19-25** □



PÉNTEK

Konstantin és az egyház

AKR. U. 300-as évek elején a római egyház vezetői hatalmas támogatóra leltek a császár személyében. Akkoriban Konstantinnak mindenkinél nagyobb befolyása volt az egyház életére. Sajnálatos módon ez a befolyás szinte minden alkalommal összeegyeztethetetlen volt az egyház valódi küldetésével. **Lk 11:23** □

Ennek ellenére az egyház vezetői sajnos örömmel vették a császár befolyását, mert mindig ügyelt arra, hogy támogassa azokat, akik őt is támogatták. Mivel egyes vezetők vágytak a segítségére, a császár egyre nagyobb szerepet játszott a keresztények között felmerülő vitás kérdések rendezésében.

Konstantin sokat tett az emberek ösztönzésére, hogy kereszténnyé váljanak. De nem adott bibliatanulmányozó leckéket és nem tartott evangelizációs összejöveteleket, ahogy gondolhatnánk. Inkább egy darabig minden megtérőnek fehér öltözetet és húsz aranypénzt ígért.

A püspökök, vének és diakónusok munkáját is sokkal látványosabbá, s a nép számára vonzóbbá tette. Rendeletet adott ki, hogy ezek a vezetők mentesek bizonyos kötelességek alól. Ennek hatására az ajándékok és egyes állampolgári kötelezettségek alóli felmentés reménye-

ben rengeteg megtéretlen ember sietett elnyerni azokat a tisztségeket.

A császár valószínűleg nagylelkűnek tartotta magát. Nem számít azonban, mit gondolt, befolyása szörnyű hatással volt az egyházra. Kapzsi emberek kerültek olyan pozíciókba, amelyekre teljesen alkalmatlanok voltak. Honnan tudhatjuk, hogy alkalmatlanok voltak?

Mt 6:19-21, 24 □

A császár befolyásának talán az volt a legrosszabb következménye, hogy mivel oly sok megtéretlen ember csatlakozott az egyházhoz, az már szinte teljesen képtelen volt a világnak Jézus jellemét bemutatni. Szinte ismeretlen

volt a gondolat, hogy: „Itt egy keresztény, aki olyan életet él, amilyent Jézus élt.” A kereszténység nem egy életforma, sem kegyes jellem nem volt, hanem csupán egy elnevezés, ami már szinte semmit sem jelentett.

Alkalmazás: Mit jelent „az Úr nevét hiába felvenni”? Megsérthetjük vajon a harmadik parancsolatot káromkodás nélkül is? Felveszi Krisztus nevét, az, aki kereszténnyé válik? Hogyan kerülhetjük el, hogy hiába vegyük fel az ő nevét?

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A nagy küzdelem 49–50. oldalait!

Tanulmányozásra

A HITEHAGYÁS

Isten igazsága

A BIBLIÁRÓL ÉS ISTEN TÖRVÉNYÉRŐL

1. Az igazság szeretete. 2Thessz 2:10
2. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai. Mk 7:7
3. Tudakozzátok az Írásokat! Jn 5:39
4. Mert e világ bölcsessége bolondság az Isten előtt. 1Kor 3:19
5. Semmit ne tégy ahhoz, és el se végy abból! 5Móz 12:32
6. De a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja. 2Móz 20:10
7. Ne imádd, és ne tiszteld azokat! 2Móz 20:5

A BŰNRŐL, A MEGVÁLTÁS RÓL ÉS AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGRÓL

1. Mert te uram jó vagy és kegyelmes, nagy irgalmas-ságú. Zsolt 86:5
2. Mert egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Jézus Krisztus. 1Tim 2:5
3. Ki bocsáthatja meg a bűnöket, hanemha egyedül az Isten? Mk 2:7
4. A törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg... Róm 3:20
5. Megigazulván ingyen az Ő kegyelméből. Róm 3:24
6. Amely lélek vétkezik, annak meg kell halni! Ez 18:4
7. És porrá lesznek. Mal 4:3
8. Aki győz, örökségül nyer mindent. Jel 21:7

AZ EGYHÁZRÓL ÉS ANNAK VEZETŐIRŐL

1. És ne szabjátok magatokat e világhoz! Róm 12:2
2. Hanem aki nagyobb közöttetek, legyen a ti szolgátok. Mt 23:11
3. Mert mindnyájan vétkeztek és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül. Róm 3:23
4. ... a Krisztus is feje az egyháznak. Ef 5:23
5. És nincsen senkiben, másban idvesség; mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk. ApCsel 4:12
6. Az Istent imádd! Jel 22:9 Istennek kell inkább engedni, hogyan az embereknek. ApCsel 5:29
7. Az én országom nem e világból való. Jn 18:36
8. Ha valaki énutánam akar jöni, az ... kövessen engem Lk 9:23
9. Vonjátok el magatokat minden atyafitól, aki rendetlenül él. 2Thessz 3:6.
10. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Lk 22:19

Sátán hamisítványa

A BIBLIÁRÓL ÉS ISTEN TÖRVÉNYÉRŐL

1. Gyűlöli az igazságot és szem-beszáll vele.
2. Az emberi hagyományokat a Biblia tanítása fölé helyezi.
3. A Biblia tanulmányozásának és forgalmazásának betiltása.
4. A világi filozófiai irányzatok tanulmányozása a Biblia helyett.
5. Isten törvényének megváltoztatására irányuló törekvések jellemzik.
6. A vasárnap megszentelése az igaz szombat helyett.
7. Szobrok és kegytárgyak imádata és tisztelete. Máriához és a szentekhez való imádkozás bevezetése.

A BŰNRŐL, A MEGVÁLTÁS RÓL ÉS AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGRÓL

1. Azt állítja, hogy Istent ki kell engesztelni.
2. A földi papság felállítását közbenjáróként Isten és az emberek között.
3. Azt állítja, hogy emberi lények, a papok megbocsáthatják a bűnöket.
4. Az emberi munkában, vezeklésben bízni a bűnök bocsá-natáért.
5. Megbocsátást ígér pénzért cserébe.
6. Az emberi lélek halhatatlanságát hirdeti.
7. A pokolban való örök szenvedéssel, kínzattal fenyeget.
8. Azt tanítja, hogy a gonoszok a purgatóriumban megtisztulva a mennybe juthatnak.

AZ EGYHÁZRÓL ÉS ANNAK VEZETŐIRŐL

1. Meghamisítja az igazságot azzal, hogy kiegyezik a bűnnel és a világhoz igazodik.
2. Az alázatosságot világi megjelenésre, ragyogásra és pompára cseréli.
3. Azt állítja, hogy az egyház, a pápa és az egyházi tanács csallhatatlan és tévedhetetlen.
4. Róma püspökét az egyház hivatalos fejévé tették.
5. Isten megnevezéseivel illetik a pápát, és azt tanítják, tőle ered a megváltás.
6. Hódolatot és engedelmisséget követel a pápa személyének.
7. Az egyházi hatalmat a kormányok uralma fölé helyezi.
8. Megtiltja a vallásszabadságot.
9. Üldözi, kinozza és meggyilkolja az eretnekeket. (Az inkvizíció intézménye)
10. Azt állítja, hogy Isten testet ölt a bálványimádó áldozatban.

„A kik setétségben (...) ülnek (...) mert ellenszegültek az Isten beszédének és a Felségesnek tanácsát megutálták.” (Zsolt 107:10,11)



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Örökkévalóság

A hitehagyás



Aranyszöveg – Máté 7:15-16

**„Őrizkedjete pedig a hamis prófétáktól,
akik juhoknak ruhájában jönnek hozzátok,
de belül ragadozó farkasok.
Gyümölcseikről ismeritek meg őket.”**

VASÁRNAP

A „farkasok” és a „szakadás”

AMÚLT héten láthattuk Pál apostolnak a gonosz farkasokról szóló jövődölésének teljesedését, akik az egyházat támadták. **ApCsel 20:29-30** ■



Pontosan, ahogy Pál apostol is figyelmeztetett, a legnagyobb támadások nem kívülről erednek. A legveszélyesebb támadások egyházon belül támadtak azok közül, akik keresztény vezetőknek vallották magukat, de nem tartották meg Isten törvényét, nem engedelmeskedtek igéjének. Pál másik jövődölésének teljesedése volt, hogy a gonosz gyakorlatokat bevitték az egyházba. **2Thessz 2:3-4** ■

A próféciaiban Pál a „szakadásról” beszél. Általában olyan emberekre gondolunk, mint Démás, aki Pál szerint azért adta fel a kereszténységet, mert jobban szerette „e jelenvaló világot”. Timóteust is figyelmeztette, hogy: „Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván némelyek eltévelyedtek a hittől, és magokat általsegeztek sok fájdalommal.” (1Tim 6:10)

Ez a „szakadásról” szóló prófécia azonban nem egy emberről szól, aki elfeledkezett Istenről, vagy megpróbált volna elfutni előle. Olyasvalakiről szól, aki semmibe veszi Isten tör-

vényét, miközben úgy tesz, mintha engedelmeskedne neki.

E „szakadás” vezetője annyira hasonlít Sátánra, hogy a Biblia „a bűn emberének” nevezi. A bűn embere azonban a szentség emberének nevezi magát. Állítja, hogy szentsége miatt ő az isten a Földön, és mindenkinek tisztelnie kell őt és engedelmeskedni neki! Lehetséges vajon, hogy egy ember valaha is istenné váljon? Természetesen nem! Olvassuk el: **Ézsza 45:18** ■ Micsoda ostobaság bárkinek is azt hinnie, hogy isten lehet!

Ez a szörnyű gonoszság éppen úgy jött be az egyházba, ahogyan Pál előre figyelmeztetett rá: A bűn embere istenként ült be Isten templomába. A Biblia elmondja, hogy a bűn embere egészen addig veszélyt jelent Isten népére, amíg Jézus második eljövetelkor el nem pusztítatik. **2Thessz 2:8** ■

Alkalmazás: Isten a szívünkben szeretne élni, de Sátán is ezt akarja. **Mt 6:24** ■ szerint döntenünk kell. Választhatjuk, hogy a szerető Istent szolgáljuk, vagy az e világ által kínált dolgok rabszolgái leszünk-e. Te hogyan döntesz?

HÉTFŐ

Beül Isten templomába

MI történik a „székfoglaló” játékban, amikor egyszerre ketten akarnak ugyanarra a székre ülni? Akár mulatságos is lehet, ha senki sem sérül meg.

Az viszont egyáltalán nem mulatságos, ha valaki Isten trónjára akar ülni. Ez természetesen egyáltalán nem is lehetséges. A „bűn embere” azonban azt állította, hogy pontosan ezt tette, amikor saját egyházat állított fel és igaz keresztény egyháznak állította be, amit maga

Mit

mond

június 7.
C. év
23.

a Biblia?

Krisztus alapított. Annak ellenére, hogy megpróbálta látszatra Isten igaz egyházához hasonlóvá tenni és úgy is hívták, valójában nem az volt.

Ha két annyira hasonló dologgal állunk szemben, hogy összeharodunk, alaposan meg kell vizsgálni a különbségeket. Pontosan ezt tesszük most, amikor megismerkedünk az új egyházal, amit a „bűn embere” állított fel.

Ez az „új” egyház nem váratlanul keletkezett, hanem hosszú éveken át lassan növekedett. Már Pál apostol életében elkezdődött a folyamat. Azt írta, hogy már működik „a törvénytelenység titkos bűne” **2Thessz 2:7** és **2Pt 2:1-3**

Sátán sok éven át azzal támadta Isten egyházát, hogy hamis tanokat próbált becsempészni, és végül sikerrel is járt. Tragikus módon az új egyházat emberi hagyományokra, szokásokra, hiedelmekre és véleményekre alapozták.

Alkalmazás: Kire épül Pál szerint a valódi egyház? **1Kor 3:11**  Krisztusra alapozni azt jelenti, hogy Isten minden ígéjének engedelmeskedünk. Mit mondott Pál apostol, mire főgnak hallgatni az emberek? **2Tim 4:3-4** 

KEDD

Viszálykodó püspökök

RÓMA püspöke segített meggyőzni Konstantin császárt, hogy a keresztények segíthetnek neki. Viszonyulás a keresztények is a császár segítségét kérték. Konstantinnak ez tisztességes üzletnek látszott, és rövidesen kiadta a Milánói ediktum nevű törvényt, ami engedélyezte, hogy a római polgárok is kereszténnyé legyenek. Odáig is elment, hogy visszaadta a keresztényeknek az üldözés éveit során elkobzott javaikat.

Sajnos azonban sok „keresztény” vezető önző volt. Néhány névleges észak-afrikai „keresztény” vezető, akik történetesen jóban voltak Róma püspökével, állították, hogy egyes keresztények nem érdemlik meg, hogy visszakapják a tulajdonukat, ezért azt nekik kell megkapniuk.

Állították, hogy egyedül a római keresztény vezetők képviselik az egyetlen igaz egyházat. Azok a keresztények pedig, akik nem értenek egyet a római vezetőkkel, nem kaphatnak semmit! Az érintett keresztények természetesen éppen az ellenkezőjét állították.

Úgy viselkedtek ezek az emberek, mint Jézus? Mit mondott Jézus az Ő országáról? **Jn 18:36** 



A javakért egymással vetélkedve ezek az önző emberek mind azt remélték, hogy a császár majd nekik juttat mindent. Ezért elhatározták, hogy Konstantin császárt kéri fel a vita rendezésére. Konstantin természetesen Róma püspöke felé hajlott és azokhoz, akik segítettek neki a háború megnyerésében és a császári rang megszerzésében.

A püspököknek rövidesen nézeteltéréseik támadtak a hit apróbb kérdéseiben és egyenesen arra kérték a császárt, hogy mindenki számára tegye kötelezővé az ő hitbéli nézeteiket.

Idővel Konstantin a keresztény egyház legmagasabb döntéshozatali posztján találta magát. Nem esett nehezére ezt elhinni magáról, elvégre ő volt a római pogányság feje is.

Alkalmazás: Mit mond a Biblia az ilyen jellegű vitákról? Mit kellett volna a keresztényeknek tenniük? **1Kor 6:1-8** 

SZERDA

Hitehagyás lépésről-lépésre

MIND Konstantin, mind a római egyház vezetői „kereszténnyé” akarták tenni a pogányokat. Az egyház vezetői azt hitték, hogy minél több tagja lesz az egyháznak, annál nagyobb hatalomra tehetnek szert. A császár pedig azt hitte, ha mindenki csatlakozik a keresztény egyházhoz, az megkönnyíti a birodalom egyesítését. De hogyan vehetnék rá a pogányokat, hogy vallást cseréljenek?

Nem egy új keletű kérdés volt ez. Hűtlen vallási vezetők már közel kétszáz esztendővel korábban is foglalkoztak vele, alig 100 évvel János és a 12 tanítvány halála után. A hűtlen egyházi vezetők már azóta próbálták azal vonzani az embereket, hogy annyi pogány elemet vittek a kereszténységbe, amennyit csak lehet. A legfontosabb, amivel próbálkoztak, hogy a szombat helyett áttértek a vasárnap megszentelésére. A pogányoknak ez nem jelentett gondot, hiszen addig is a napistent és a Nap napját, a vasárnapot ünnepelték.

Természetesen nem minden keresztény követte ezt. Sokan hűségesek maradtak Istenhez és a szombatot ünnepelték, ahogy Jézus és a tanítványok is. „Hogyan származhatna bármi jó is Isten törvényének megszegéséből és az engedetlenségből?” – kérdezték.

A vasárnapot ünneplők azonban azzal érveltek, hogy helytelen a zsidókhoz hasonlóan megtartani a szombatot, mert a zsidók felelősek Jézus



meggyilkolásáért, és Isten bizonyára gyűlöli őket. De tényleg gyűlölték Jézus és követői a zsidókat? **Mt 23:37; Mt 5:44; ApCsel 7:59-60** □

A szombat parancsolatának megrontói rövidesen mások indokot is találtak a vasárnap megszentelésére. Azt állították, hogy Jézus feltámadását dicsőítik meg vele. De vajon tényleg Jézust dicsőítették meg? Mit kér Jézus, hogyan emlékezzünk meg a feltámadásáról? **Róm 6:3-8**

Amikor Konstantin Milánói ediktuma először tette legálissá a kereszténységet, az egyházi vezetők gyorsan arra kérték a császárt, hogy hozzon törvényeket a pogányok ösztönzésére, hogy csatlakozzanak az egyházhoz. A császár tehát elrendelte a bíróságok és az állami hivatalok vasárnapi zárva tartását. Több pogány kezdett ettől templomba járni? Nem, találtak egyéb elfoglaltságot maguknak.

Alkalmazás: *Az emberek ma is újabb ötletekkel állnak elő, hogyan kell Istent tisztelni és szolgálni. Minden új elképzelés helytelen vajon? Ha nem, hogyan tudjuk megkülönböztetni a jókat a rosszaktól?* **Jn 7:17; Ézsa 8:20** □

CSÜTÖRTÖK

Az első vasárnap-törvény

A püspökök remélték, hogy a császár új rendelete majd ráveszi az embereket, hogy templomba járjanak, de nem így történt. A pogányok semmi jó okot nem láttak vallásuk megváltoztatására. Így érveltek: „Ugyanolyan helyesen élünk, mint a környezetünkben élő keresztények. Nem hazudunk, lopunk és csalunk többet, mint ők!”

Sajnálatos módon ez igaz is volt. Mivel az egyházi vezetők és a császár oly sok megtérten ember egyházhoz való csatlakozását tették lehetővé, tényleg nem volt semmi különbség a „keresztények” és a pogányok között. Jézus azonban nem így akarta. Milyen benyomást kellene tennie egy keresztény életének a nem hívókra? **1Pt 2:11-12** □

Már csak egy módja maradt, hogy a népek az egyházhoz csatlakozzanak: be kell vezetni a törvényt, ami kötelezi őket a vasárnapi templomba járásra. Kr. u. 321-ben lépett életbe az egyik legfontosabb ilyen törvény. Ez volt az első vasárnap-törvény a történelemben. A püspökök rábeszélésére Konstantin elrendelte, hogy a Római Birodalom egész területén minden állampolgár pihenjen „a nap tiszteltetreméltó napján”. A földművelők viszont dolgozhattak a mezőkön, mert a császár nem akarta elveszíteni a termést. De ezt tanítja vajon a Biblia? **2Móz 34:21** □

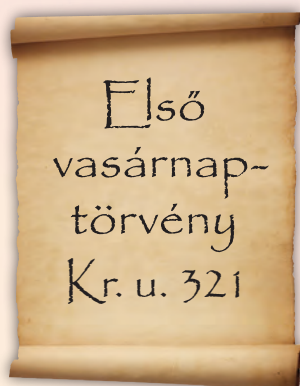
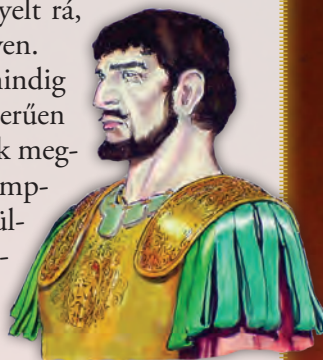
Ez egyértelműen vallási törvény volt. De milyen vallás volt az? A pogányok semmi különöset nem találtak abban, hogy a császár, aki egyben a pogány római vallás főpapja is, a nap imadására utasítja őket. A legtöbb keresztény pedig úgy összezavarodott, hogy azt hitték, csak egy újabb nap, amikor templomba kell menniük. Konstantin mindig ügyelt rá, hogy mindenkinek a kedvére tegyen.

A templomok azonban még mindig nem teltek meg. A pogányok egyszerűen semmi jó okot nem láttak vallásuk megváltoztatására. Ahelyett, hogy templomba mentek volna vasárnap, örültek a szabadnapnak, amikor cirkuszba vagy színházba mehettek.

Teltek-múltak az évek. Császárok jöttek és mentek. Egyre több törvényt adtak ki a vasárnapi istentisztelet kiterjesztésére. Mindegyik szigorúbb volt az előzőeknél. 380-ban minden római állampolgár köteles volt felvenni a római katolikus hitet. 386-ban már semmilyen kereskedés nem volt megengedett vasárnap. 401-től a cirkuszokat és színházakat is zárva kellett tartani vasárnap. Bár névleg mindenki „keresztény” volt, az emberek még mindig távol maradtak a templomoktól.

Végül 425-ben II. Theodósziusz császár elrendelte, hogy vasárnap minden polgárnak részt kell vennie az istentiszteleten.

Alkalmazás: *Kényszeríti Isten valaha is az embereket, hogy Őt dicsőítsék?* **Józs 24:15** □ *Milyen meghívással él mindnyájunk felé?* **Mt 11:28** □



PÉNTEK

Igényt tart az egész világra

Az új egyház, amit a „bűn embere” állított fel, egyre erősödött. Több, mint száz esztendővel korábban, amikor a püspökök a jóvátételként visszakapott javak elosztása fölött vitatkoztak, Róma püspöke biztosította Konstantint, hogy csak azok számítanak valóban kereszténynek, akik egyetértenek Róma püspökével. Katolikus egyháznak nevezte egyházát és arra kérte a császárt, hogy mondja ki, ez az egyetlen igaz keresztény egyház.



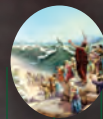
Kr. e. 4000

Kr. e. 3000

Kr. e. 2000

Kr. e. 1000

Örökkévalóság



A „katolikus” szó ma annyira elterjedt, hogy sokan nem is tudják, mit jelent valójában. Akkoriban azonban mindenki ismerte a görög szó jelentését, ami annyit tesz, hogy „világszéles, egyetemes”. Róma püspöke az egész világot saját birodalmának akarta. Igen, voltak más püspökök is, más területeken, de mindnyájuknak azt kellett tenniük, amit Róma püspöke elrendelt!

Mintegy száz évvel azután, hogy Konstantin hivatalossá tette a „katolikus” nevet, az egyház élt is vele. Minden római polgárt katolikusnak nyilvánítottak. Róma püspöke volt az összes katolikus feje, ami azt jelentette, hogy mindenkinek az ura volt, mivel mindenki az egyház tagja volt, akár tetszett neki, akár nem.

Gondolhatod, hogy ennek nem mindenki örült. Való-

jában hosszú évekig tartó harcok dúltak, amik ezrek halálát követelték, míg a többi gyülekezetek püspökei végül hajlandók voltak e tervhez csatlakozni. Végül mégis megtették.

Alkalmazás: Gondolkodjunk csak el egy kicsit! Ha az egyház területén élő minden polgár az egyházhoz tartozott, és az új egyház az egész világ feletti uralmat igényelte, akkor hány ember felett kívánt uralkodni a katolikus egyház? Úgy van, a föld minden lakóján! Ami azt jelenti, hogy semmi különbség nincsen az egyház és a világ között. De mit mondott erről Jézus? Jn 15:19; Jn 17:14 □

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A nagy küzdelem 49–53. oldalait!

Tanulmányozásra

Egészítsd ki! (Lásd a szókészletet.)

1. A „bűn embere” elesik, mert _____ helyébe akar lépni.
 2. A legkárosabb támadás a keresztény egyházat _____ érte.
 3. A „katolikus” szó azt jelenti, hogy _____.
 4. A _____ Ediktum tette először legálissá a kereszténységet.
 5. _____ császár adta ki az első rendeletet, amely a vasárnapi istentiszteletre kötelezte az embereket.
 6. Konstantin volt a római pogány vallás _____ is.
 7. Egyes önző egyházi vezetők azt állították, hogy a _____ gyülekezet az egyetlen igaz keresztény egyház.
 8. A bemelegítő _____ szertartása Jézus feltámadására való biblikus megemlékezés.
 9. A „bűn embere” beül az Isten _____.
 10. Róma _____ azt állította, hogy ő az egész egyház felett áll.
 11. Az önző egyházi vezetők hatalomra és _____ vágytak.
 12. Róma püspöke kijelentette, hogy _____ katolikus.
 13. Az egyház nem azonos a _____.
 14. Konstantin elrendelte, hogy a vasárnap legyen az _____ napja.
- | | | | | |
|---------------|---------------|------------|---------------|-------------------|
| A. keresztség | D. Konstantin | G. főpapja | J. római | M. világszéles |
| B. püspöke | E. mindenki | H. Milánói | K. templomába | N. istentisztelet |
| C. belülről | F. Isten | I. pénzre | L. világgal | |

Tedd megfelelő sorrendbe a betűket!

- | | |
|----------------------|---------------------|
| 15. _____ STINNOTKAN | 17. _____ SÁMÉD |
| 16. _____ ÁLP | 18. _____ TOKSUKILA |

Kösd össze vonallal a vasárnap-törvényeket és kiadásuk dátumát!

- | | |
|----------------|---|
| 19. Kr. u. 321 | Minden állampolgárnak részt kell vennie a vasárnapi istentiszteleten. |
| 20. Kr. u. 380 | A cirkuszoknak és a színházaknak is be kell zárniuk vasárnap. |
| 21. Kr. u. 386 | Minden kereskedelmi tevékenységet szüneteltetni kell vasárnap. |
| 22. Kr. u. 401 | Minden római polgárnak katolikusnak kell lennie. |
| 23. Kr. u. 425 | A városlakóknak pihenniük kell vasárnap. |



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Üldözés az egyházon belül



Aranyszöveg – János 15:19

„Ha e világból volnátok, a világ szeretné azt, ami az övé; de mivelhogy nem vagytok e világból, hanem én választottalak ki magamnak titeket e világból, azért gyűlöl titeket a világ.”

VASÁRNAP

Ki az eretnek?

HA 380 után a Római Birodalom területén éltél volna, „keresztény” lettél volna. Talán soha nem is hallottál volna a Bibliáról, Jézusban sem hittél volna, úgy szegted volna meg a Tízparancsolatot, ahogy csak szeretted volna, és mégis „keresztény” lettél volna, legalábbis a kormány és a római katolikus egyház szerint.

Jézus azonban nem a világi és egyházi vezetés véleménye alapján ítél valakit kereszténynek. A keresztények, akik Jézus könyvében nyilván vannak tartva azok, akik az ő követését választották és győztek. **Jel 3:5** ■ A Szentlélek segítségével elfogadták Jézus bocsánatát a bűneikre, tanulnak Jézusról és próbálnak hozzá hasonlóan élni. **Jn 12:26** ■ Ezt nagyon fontos megértenünk.

Az önző római egyházvezetők nagyon sok embert összezavartak abban, hogy valójában mit is jelent az egyház. Elfeledték, hogy csak azok csatlakozhatnak az egyházhoz, akik szeretik Jézust és elfogadják Őt életük irányítójának. Úgy gondolták, hogy az egyház olyan, mint egy ország határokkal, és a határokon belül mindenki „keresztény”. Először is konkrét földterületnek gondolták az egyházat, mint amilyen egy birodalom, és úgy döntöttek, hogy az az egész világ!

Azt hitték, az egyház döntései az egész világra érvényes törvények. Aztán úgy döntöttek, hogy mindenki eretnek, akiről az egyház vezetői azt állítják, hogy veszélyes tanokat hirdet, vagy máshogyan hisz, mint ők. Szerintük ez azt is jelentette, hogy az eretnekeket meg kell büntetni, ami gyakran kivégzést jelentett.

Alkalmazás: *Előfordul, hogy egyháztagok már nem hisznek többé az igazságban. Mit mond a Biblia, mit kell ilyenkor tennünk?* **1Tim 5:20; 2Tim 3:5; 2Thessz 3:6** ■

Megfeddeni, elfordulni tőlük, kerülni őket – ezek a legkeményebb szavak, amiket Isten az egyháznak tanácsol az emberek megjobbítására. Nem a kivégzésüket? Nem! Nem a meggyilkolásukat.

HÉTFŐ

Hogyan kell megbüntetni egy eretneket?

AMIKOR valaki valami rosszat tesz, Jézus még mindig szereti őt és azt akarja, hogy mi is szeressük és próbáljunk meg segíteni neki. Az illetőnek fel kell ismernie a hibáját és ebben kedvesen mi is segíthetünk neki. Meg kell értenie a jó és a rossz közötti különbséget, amiben szintén segíthetünk. Meg kell bánnia, és ebben is bátoríthatjuk, ha elmondjuk neki, hogy Isten megbocsát.

Mit kell azonban az egyháznak tennie, ha az illető nem hallgat ránk? Ha úgy dönt, nem szolgálja tovább Jézust? Mi van, ha nem hagyja abba rossz szokásait? Mi lesz akkor?



Mit

mond
június 14.
Céy
24.

a Biblia?

Ha valaki továbbra is olyasmit tesz, ami nyilvánvalóan rossz, például lop, az egyháznak meg kell rónia őt. Ez azt jelenti, hogy a gyülekezet felelős azért az emberért, és a vezetőknek el kell menniük az illetőhöz, hogy megpróbálják jobb belátásra vezetni. Be kell mutatniuk neki, hogyan kell egy kereszténynek élnie. Ez remélhetőleg segít az illetőnek komolyan elgondolkodni, belátni és megbánni helytelen tetteit. **Mt 18:15-17** ■

Ha azonban az illető nem hallgat rájuk és nem jön Jézushoz bűneit megbánva, a gyülekezet visszavonhatja a testvériség baráti jobbát, vagyis ezt mondhatja: „Nagyon sajnáljuk, de az életmódoddal úgy döntesz, hogy nem akarsz a testvéri közösségbe tartozni.”

Ez minden, amit az egyháznak a helytelenül cselekvő tanítvánnyal tennie kell. Ez azt jelenti vajon, hogy a tolvajokat és a gyilkosokat soha nem kell megbüntetni? Természetesen nem, de az nem az egyház feladata. Ki illetékes ebben? **Róm 13:1-5** ■

Alkalmazás: A keresztényeknek hálásnak kell lenniük, ha országuk körmánya védelmezi őket. Képzeljük csak el, milyen lenne a rendőrség nélkül, ha senki sem gátolná, hogy az emberek lopjanak és bántsák egymást!

KEDD

A hanyatlás

AMIKOR az egyház vezetői elfeledkeztek a Biblia tanításáról, hogy mit kell tenniük a helytelenül cselekvőkkel szemben, vagy semmibe vették a tanítást, elkezdtek mindenkit büntetni, aki nem értett egyet velük. Mint kiderült, nagyon sokan nem értettek egyet az egyházba bevitt pogány gyakorlatokkal, ezért sok embert megbüntettek. Ezen túlmenően több ezren vesztették életüket a megszámlálhatatlan felkelés és háború során, melyek gyakran olyan esztelenségek miatt folytak, hogy vajon melyik püspök fontosabb a másiknál.

Nincsen időnk mindegyik ilyen harcról tanulni, de a leghíresebbek közül kettő csupán egyetlen betű eltérése miatt tört ki. Nemcsak, hogy a két szó szinte ugyanazt jelenti, hanem olyasmin vitatkoztak, mintha számítana, hogy azt mondjuk-e: „Ez egy hatalmas kutya”, vagy hogy „Ez egy óriási kutya”.

Természetesen nem kutyákról vitatkoztak. De ha megnézzük a viták alapjául szolgáló dolgok esztelenségét, beláthatjuk, hogy apró dolgokon vesztek össze.

Olvassuk el, hogyan jellemzi Pál apostol az ilyen embereket! **1Tim 6:3-5** ■

Mivel a legtöbb egyházi vezető ilyen felesleges, értelmetlen vitákba fektette ideje és energiája nagy részét, a nép összezavarodott, nem tudta milyen is a kereszténység valójában, és bekövetkezett a hanyatlás. Ahogy

elhagyták a Biblia igazságait, pogány eszméket és gyakorlatokat engedtek be helyettük az egyházba. A valóban fontos dolgokkal pedig egyáltalán nem törődtek.

A 300 és 451 közötti esztendőkhöz során számtalan furcsa gyakorlat talált magának utat az újfajta „kereszténységbe”, melyek mind a pogány vallásokból eredtek. Néhanat felsorolunk itt közülük:

Kr. u. 307 – Meghíntés kereszttség a bemerítés helyett.

Kr. u. 321 – A pihenés napját áttették szombatról vasárnapra.

Kr. u. 375 – Megkezdődött a szentek imádása.

Kr. u. 400 – Intézményessé vált a halottak tisztelete.

Kr. u. 416 – Az egyház csecsemőket kezdett keresztelni.

Kr. u. 432 – A Szűz Mária kultusz kezdete.

Alkalmazás: Azért kerülhettek az egyházba ezek a pogány gyakorlatok, mert az önző egyházi vezetők népszerűsége vágytak. Tehetünk valaha is bármit csupán azért, hogy népszerűek legyünk, és „jó véleménnyel” legyenek rólunk az emberek? **Lk 6:26; Jer 45:5** ■

SZERDA

Ki a pusztaságba

TEKINTSÜK át ismét az egyházba bejött változások listáját! Minden egyes változással félretettek egy bibliai igazságot, és pogány eszmét tettek a helyébe. Istennek mégis volt számtalan hűséges keresztény gyermeke, akikre nem tudták rákényszeríteni ezeket a pogány gyakorlatokat, és elutasították, hogy megtagadják a Biblia tanításait. Sajnos csak nagyon keveset tudunk ezekről az emberekről, mert az egyház vezetői mindent megtettek, hogy a nép ne szerezzen tudomást azokról, akik nem értettek egyet velük.

Az egyház hatalmának erősödésével egyre gyakrabban üldözték azokat, akik ragaszkodtak a Bibliához, és a nagyvárosok elhagyására kényszerítették őket, ahol az egyházi vezetőknek a legnagyobb hatalmuk és befolyásuk volt.

A keresztények, akik még emlékeztek a szombatra és úgy dicsőítették Istent, ahogyan Ő kérte, vidékre kényszerültek, egyre távolabb a városoktól. Gyakran nagyon messzire kellett költözniük, hogy szabadon és biztonságban imádhassák Istent. Következő leckéinkben még többet tanulunk majd ezekről az emberekről.

Olvassuk el János apostol leírását a „pusztai egyházzal.” **Jel 12:6, 14** ■ Csak egy szerető Isten készít „helyet”, amire hűséges, üldözött népének szüksége van.





Nem csoda, hogy inkább a halált választják, minthogy megtagadják Őt.

A római egyház gyakorlata évekig nem terjedt el széles körben. A keresztények valójában sokáig csak annyit tudtak, hogy a római egyház valamit másképpen csinál.

Talán hallottad már a szólást, hogy „Rómában tégy úgy, mint a rómaiak!” Kevesen tudják, hogy ez eredetileg a szombat megtartására vonatkozott. Máshol a keresztények az igaz, hetedik napi szombatot tartották meg, Rómában viszont a vasárnapot. Tehát, ha Rómában járta volna, hacsak nem volt elég bátorságod a Bibliához ragaszkodni, akkor úgy tettél, mint a rómaiak, és a vasárnapot ünnepelted volna.

Alkalmazás: Rómának a nagyvárosokban volt legnagyobb a befolyása. Hogyan segített az embereknek a félre-
eső, vidéki élet a szombat megszentelésében?

CSÜTÖRTÖK

A két kard

AKATOLIKUS egyház, mely Rómában kelt életre, a pogány eszmék bevitelével lassan, fokozatosan megváltoztatta a keresztény vallást.

Volt azonban egy nagy gond, ami az egyház vezetőinek nem tetszett: az, hogy sokan nem értettek egyet velük. Nem mentek vasárnap templomba, nem tisztelték a szenteket, nem kereszteltették meg a kisbabáikat meghintéssel és nem imádkoztak Szűz Máriához. Túl sokan nem csinálták azt, amit az egyház vezetői elvártak volna tőlük. Mit kezdtek tehát ezzel a problémával?

Az egyház hosszú éveken át kényszerített alkalmazott, hogy a nép betartsa parancsait. De vajon hogyan tehet-

ezt Jézus nevében? Olvassuk el: **Mk 10:42-45** ■

Amikor Konstantin császár hatalmat adott az egyházi vezetőknek, ők engedtek a kísértésnek, és hatalmukat a nép engedelmségre kényszerítésére használták. Azzal viszont tisztában voltak, hogy ezt a gonoszságot a Bibliával nem támaszthatják alá.

Végül megtalálták a módját, hogy úgy tűnjön, mintha a Biblia tartalmazna utasítást az erőszak alkalmazására. Lássuk, megtaláljuk-e! **Lk 22:** ■

Megtaláltad? Nem? Ne aggódj, nem vagy vak! Lukács evangéliumának ez az igeverse nem hagyja jóvá az erőszak semmilyen formáját sem. De abban az időben, amikor nagyon kevesen birtokoltak, vagy egyáltalán láttak Bibliát, az egyháznak ennyi segítség éppen elegendő volt.

Úgy is ismert, mint „a két kard tana”. Állításuk szerint az egyik kard az egyház lelki hatalma. Isten azonban két kardot adott az egyháznak. A második kard a császárság hatalma, amit az egyház felügyel. Ez a kard valóságos, amivel embereket lehet ölni.

Alkalmazás: Mit mond a Biblia az erőszak alkalmazásáról? **Mt 5:39; 26:52; 1Pt 2:21-23** ■ *Milyen kardot használnak az igaz keresztények?* **Ef 6:17** ■

PÉNTEK

A bűn embere

ELÉG hosszan tanulmányoztuk az „új egyház” keletkezésének történetét. A legtöbb dolog, amit megtudtunk, nem éppen kellemes. Érdekes lehet, de végtelenül szomorú. Elgondolkodunk a megszámlálhatatlanul sok emberről, akik szenvedtek, sőt meg is haltak ezen üldöző hatalom uralmának idején.

Ennél csak az szomorúbb, hogy milyen sokan elfordultak Jézus követésétől. Talán elégedettek lehettek a fél-pogány vallás tanításaival, de mindennél rosszabb úgy meghalni, hogy valaki nem ismeri Jézust, mint Megváltóját.

Olvassuk el most a következő igeverseket: **2Thessz 2:3-12** ■ Miért töltöttünk olyan sok időt azzal, hogy helytelen dolgokról tanuljunk? Mert ez az „új egyház”, amit megismertünk, lett az elkövetkezendő 1260 esztendő legerősebb, legbefolyásosabb vallási hatalma. Istennek szinte minden igaz követője szembesült a kérdéssel, hogy Istenhez, vagy ehhez az egyházhhoz legyenek-e hű-



ségesek. Emberek milliói veszítették életüket, mert úgy döntöttek, Jézushoz lesznek hűségesek.

Azzal is tisztában kell lennünk, hogy az evangéliumi munka feladata a dolgokat a helyükre tenni. Aki nem tudja, milyen helytelen dolgok kerültek be az egyházba, az nem fogja megérteni Pál szavait a „bűn emberéről”. A jó hír hirdetésének része a felfedés, a „bűn emberének” bemutatása.

A másik nagyon fontos ok, amiért ismernünk kell az egyház történelmét, Pál figyelmeztetésében található. Először az ő idejében játszódó dolgokról ír (7. v.), majd a közvetlenül Jézus visszajövele előtt történetekről (8. v.).

Mint sok más bibliai történet is, az „új egyháznak” a „bűn embere” által oly régen történt felállításáról szóló is azt mutatja be, hogyan fog Sátán „nagy jeleket és csodákat” tenni a nagyon is közeli jövőben.

Alkalmazás: A 2Thessz 2:12 verse azokról beszél, akik „gyönyörködtek az igazságtalanságban”. Mi a reménysége azoknak, akiket vonz a bűn? Ha rólunk van szó, mire kell kérnünk Istent? Jer 31:33; Zsolt 40:8

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A nagy küzdelem 53–60. oldalait!

Tanulmányozásra

Aranyszöveg. Tedd sorrendbe aranzsövegünk mondatrészeit! Írd a sorszámokat a vonalra!

- | | |
|--|---------------------------------------|
| a. ____ de mivelhogy nem | d. ____ a világ szeretné, ami az övé; |
| b. ____ azért gyűlöl titeket a világ. | e. ____ Ha e világból volnátok |
| c. ____ hanem én választottalak ki magamnak titeket e világból | f. ____ vagytok e világból, |

Pogány, vagy keresztény? Írjál P betűt a vonalra a pogány eszmék vagy gyakorlat mellé, és B betűt a bibliai hitre utalók mellé!

- | | |
|----------------------------------|--|
| a. ____ Isten dicsőítése | h. ____ megölni mindenkit, aki nem ért egyet |
| b. ____ a halottak tisztelete | i. ____ a szentek és Mária tisztelete |
| c. ____ a vasárnap megszentelése | j. ____ a hetedik nap megszentelése |
| d. ____ bemeztéses kereszttség | k. ____ meghintéses keresztelő |
| e. ____ csecsemőkereszttség | l. ____ a Jézusban hívők megkeresztelése |
| f. ____ alázatosság | m. ____ nagyobb befolyásra vágyini |
| g. ____ emberi tanításban bízni | n. ____ a Bibliára alapozni hitünket |

Segíteni az eretnekeknek. Mi az egyház dolga, ha egy tagja nem akar bűnbánatot gyakorolni és tovább folytatja a bűnök elkövetését? Írjál I betűt a kifejezések mellé, amit igen, és N betűt azok mellé, amiket soha nem tehet!

- | | |
|--|---|
| a. ____ Egy vagy két testvér szeretettel buzdítsa a megbánásra. | e. ____ Ha nem hajlandó megbánni, ne legyen vele közösségünk. |
| b. ____ Meg kell ölni, mert eretnek. | f. ____ Ne is törődjünk vele, talán nem is olyan nagy a bűne. |
| c. ____ Ha nem tanúsít megbánást, nyilvánosan meg kell feddeni a gyülekezet előtt. | g. ____ Azonnal hirdessük ki nyilvánosan a bűnét. |
| d. ____ Pénzbüntetésre kell ítélni. | |

Megfeleltetés. Kösd össze az igehek megjelölését a megfelelő idézetekkel!

- | | |
|---|----------|
| a. „A léleknek kardját, amely az Istennek beszéde.” | Mt 5:39 |
| b. „Tedd helyére szabványadat!” | 1Pt 2:23 |
| c. „Ne álljatok ellene a gonoszak.” | Mt 26:52 |
| d. „Aki szenvedvén nem fenyegetőzött.” | Ef 6:17 |



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

A világosság terjesztése



Aranyszöveg – Máté 5:14; 16

„Ti vagytok a világ világossága.
Nem rejtethetik el a hegyen épített város...
Úgy fénylik a ti világosságtok az emberek
előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket,
és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.”

VASÁRNAP

Szíriában

Az elmúlt hetekben arról tanultunk, hogyan hátráltatta az evangéliumi munkát az önzés és a büszkeség. Most közelebbről is megismerkedünk azon helyek örömteli történetével, ahol a jó hír ismerete növekedett, távol a „bűn emberének” befolyásától.

Fordítsuk figyelmünket először az Izraeltől északra fekvő országra, Szíriára. A mai Szíria területe sokkal kisebb, mint régen. A korai egyház idejében Szíriához tartozott Palesztina és a mai Törökország, Jordánia és Irak területének egyes részei is.

Amikor a római hadsereg Kr. u. 70-ben lerombolta Jeruzsálemet, a korai keresztény egyház vezetői és a zsidó keresztények mindnyájan azonnal Szíriába menekültek, mert eszükbe jutott Jézus figyelmeztetése. **Mt 24:15-16** ■

A Jeruzsálemből újonnan érkezett keresztények csatlakoztak a szíriai gyülekezetekhez, és együtt erős, Bibliában hívő gyülekezetet alkottak.

Jézusnak milyen másik fontos utasítására emlékeztek még a keresztények? **20. v.** ■ Ezek a hívők továbbra is tanulmányozták a Bibliát, hittek benne és szó szerint megtartották parancsolatait, köztük a szombatnap megszenteléséről szólót is. Ezzel ellentétbe kerültek a római és alexandriai egyházi vezetőkkel, akik semmibe vették a Biblia világos igazságait, pogány

gyakorlatokat vittek be az egyházba és megpróbálták félretenni a szombatot.

A korai egyházban nagyon fontos volt az oktatás, ezért a szíriai Antiókhiaiban a misszionáriusok képzésére iskolát alapítottak azzal a céllal, hogy kizárólag a Biblia igazságait tanítsák. Elutasították a római és alexandriai gyülekezetben terjedő zavaros tanokat. Luciánusz, az istenfélő, kegyes, jól képzett tudós volt az egyik legkedveltebb oktató ebben az antiókhiai iskolában. Hatása nagyon messzire terjedt, egészen Írország partjaiig.

Luciánusz egyik legfontosabb tevékenysége az Újszövetség eredeti szövegének hűséges megőrzése volt. Sokan próbálták a saját elgondolásait hozzátenni a Bibliához, de Luciánusz és munkatársai kemény munkával igyekeztek megállítani ezeket a törekvéseket.

Alkalmazás: Bízhatunk a Bibliában szó szerint, ahogyan lejegyezték? **2Tim 3:6-17** ■ Bízunk-e olyan emberekben, akik a Bibliával ellentétes dolgokat tanítanak, még ha jól képzett tudósok is vallják is magukat?

HÉTFŐ

Kínában

TEGNAP a szíriai őskeresztény egyházzal és azokról a keresztényekről tanultunk, akik elkötelezték magukat a Szentírás megőrzése mellett és hajlandók voltak kiállni az igazságért. Nem lehet meglepő ezek után, hogy ezek az emberek misszionáriusok is voltak.

Isten már jóval korábban, a keresztény egyház kezdetének idején sokfelé előkészítette Krisztus evangéliuma terjedésének útját. Olvassuk el a pünkösdkor történt lenyűgöző események történetét! **ApCsel 2:5-11** ■

Mit

mond

június 21.
Céy
25.

a Biblia?



Merre találhatók ezek a helyek? Néhányat bizonyára fel is ismertél. Azt talán mégsem tudod, hogy Kappadóczia, Pontus, Frigia, Ázsia és Pamfilia a mai Törökország területén volt. Párthia, Média, Elám és Mezopotámia pedig a mai Irak és Irán területén.

Kréta egy sziget a Földközi-tengeren, Cziréne, Líbia és Egyiptom pedig Észak-Afrikában található.

A keresztény misszionáriusok azonban nem csupán a közeli helyekre mentek el. Szíriából minden irányban elterjesztették az evangéliumot, még olyan távoli országokba is, mint India és Kína.

Nem túl gyakran hallani a kínai kora-keresztényekről, de azt tudjuk, hogy léteztek. Chang An, a Táng Dinasztia ősi fővárosának közelében egy kőből készült emlékművet tártak fel 1625-ben. Felirata ősi kínai és szír nyelven a Kr. u. 635-ben ott élő keresztényekről szól. Mivel a felirat a szombat megtartását is megemlíti, a római katolikus misszionáriusok eltüntették az eredeti szöveget, és a másolatban vasárnapra cserélték a szombat szót.

Tervüket sajnálatos módon keresztülhúzta, hogy a szír feliratot senki sem értette, így azt egy az egyben átmásolták. Évekkel később, amikor a tudósok már tudtak szír nyelven olvasni, fény derült a megtévesztő változtatásra.

Sok beszámoló ismert a történelem során olyan emberekről, akik bejárták az India és Kína fennhatósága alá tartozó távoli hatalmas területeket. Mindnyájan beszámoltak a nagy létszámú szombatünnepelő keresztény közösségekről. Az egyik ilyen világutazó, Marco Polo leírta, hogy több száz szombatünnepelő keresztény gyülekezettel találkozott.

Alkalmazás: *Isten megáldotta a korai misszionáriusok munkáját, és az üldözések ellenére is sok keresztény gyülekezet alakult meg. Napjainkban is nagy szükség van a misszionáriusokra. Elgondolkodtál már azon, hogyan szeretne Isten téged is használni arra, hogy az evangélium a világ más részeire is eljusson?*

KEDD Indiában

KÍNÁTÓL délnyugatra fekszik India hatalmas országa, ahol Jézus egyik tanítványa, Tamás hirdette az evangéliumot. Az Újszövetség nem számol be

Tomás munkájáról, de keresztény történeti feljegyzésekből tudhatjuk, hogy az apostol egész életét az ottani szolgálatnak szentelte. Befolyására féltékeny brahmin papok ölték meg, miután Kínában és Indiában is sokakat Krisztushoz vezetett.

Akárcsak a többi, Róma befolyásától messze élő keresztények, a „Szent Tamás keresztények” is a Biblia egyszerű hitét gyakorolták, és jól éltek még a nem keresztény kormányok alatt is. Üldözések arrafelé is előfordultak időnként, de az szinte semmi volt ahhoz képest, amit európai hittestvéreik szenvedtek el.

Később változott a helyzet, amikor a portugál hódítók megérkeztek a katolikus, jezsuita papokkal együtt. Örömteli meglepetés volt számukra, hogy a dél-indiai Malabár partjai mentén több mint száz keresztény gyülekezetet is találtak. De hamarosan megütköztek azon, hogy ezek a hívők mit sem tudnak a római pápáról. Amikor az öskeresztény hívőket Szűz Mária képének imádására akarták rávenni, ők így feleltek: „Mi keresztények vagyunk, nem bálványimádók!”

A jezsuita papokat szörnyen feldühítette, hogy ezek a keresztények nem értenek egyet az ő hiedelmeikkel.

Különösen azt a tényt nem kedvelték, hogy a hetedik napi szombatot tartják szentnek, mint a zsidók.

A katolikus egyház egy idő után szörnyű módon üldözni kezdte őket, az általuk eretneknek nevezett ártatlan hívőket. Az indiai gyülekezetek megsemmisültek, mert a Szentírásnak engedelmesskedtek. Ismét elpusztult minden írásos és építészeti bizonyítéka a rómainál eltérő egyháznak.

Alkalmazás: *Az egyik legnehezebben megérthető dolog az emberi szenvedés, különösen, ha az igazak ártatlanul szenvednek. Lássuk, milyen választ találunk erre a Bibliában! Olvassuk el Zsolt 11,13 fejezetét* ☐.

SZERDA Írországban

ISTEN már előbb elkezdte az első keresztény misszionáriusok útját előkészíteni, mielőtt azok Írországba mentek volna. Ő mindig úgy szervezi az eseményeket, hogy az embereknek mindenütt lehetőségük legyen megismerni az igazságot róla. **ApCsel 17:26,27** ☐

Isten gondoskodott az evangélium jó hírének Szíriából kelet felé való terjedéséről, ahogyan nyugati irányba, Európa országai felé is.

Még jóval Jézus születése előtt történt, hogy egy erős szakos népcsoport, a gallok elhagyták Franciaországot. Romba döntötték Rómát, majd kelet felé folytatták útjukat. Végül Szíria Galácia nevű tartományában telepedtek le. Sok évvel később Pál apostol ellátogatott oda

és hirdette az evangéliumot a pogányoknak. A Biblia egyik könyve Pál levele a Galáciabelieknek, amit az apostol nekik írt.

A keresztény egyház korai évszázadaiban a Galáciában élőket kultúrájuk és anyanyelvük még mindig összekötötte Európában maradt rokonaikkal. Mivel Európa és Szíria között, ahol a galaták is éltek, rendszeres kereskedelmi tevékenység folyt, a tiszta evangélium híre eljutott a távoli Franciaországban élő rokonokhoz, majd Angliába, Skóciába és Írországba is.

Egy Patrik nevű ember egyike volt azoknak, akik elősegítették a jó hír terjedését ezeken a területeken. Ma Szent Patrikként ismert. Egyesek zöld ruhákat viselnek Szent Patrik napján.

Érdekes, hogy a katolikus egyház szentté avatta Patrikot, amikor pedig ő a Szíriából származó evangélium hirdetője volt és szombatot ünnepelt. Soha nem volt a katolikus egyház tagja. Patrik kereszténysége egyáltalán nem hasonlított a Róma és Alexandria városaiból eredő korrupt hitgyakorlatra.

Patrik világosan látta a keresztény iskolák jelentőségét. Egyik iskolájának, az Armaghnak, hétezer diákja volt. Sokan közülük misszionáriussá lettek.

Patrik halála után Róma képviselői Írországba látogattak. Nem értettek egyet Patrik eszméivel, és első dolguk volt az általa alapított gyülekezetek és iskolák feloszlata.

Alkalmazás: *Napjainkban ugyanolyan fontos Isten terve az igazság oktatásával kapcsolatban, mint Patrik napjaiban volt. Mi az istenfélő oktatás alapja? Zsolt 111:10; Péld 4:7* ■ *A te képzésed segít megérteni Isten igéjének igazságait?*

CSÜTÖRTÖK

Angliában és Skóciában

Az evangélium hirdetésének munkája Írországbán igen sikeres volt, mert Patrik teljesen Istenre és igéjére hagyatkozva élt, és életét teljesen az evangélium hirdetésének szentelte. Az általa alapított iskolákban diákok ezrei végeztek, akik folytatták munkáját. Az egyik tanítvány, Columba, hasonló munkát végzett Skóciában, mint Patrik Írországbán.

Columba Patrik három iskolájába is járt. Az egyik, a Clonard, sokkal kisebb volt, mint az Armagh, csupán 3000 diákja volt. Az ott töltött idő alatt Columba a bibliai iratok kézi másolásának mesterévé vált. Évek múlva mégis úgy érezte, Isten misszionáriusi munkára hívja.

Columba tehát 25 esztendőskorában gyülekezetet alapított Észak-Írországbán, amit a következő hét évben további 300 követett.

Columba még csak 33 éves volt, amikor úgy döntött, Skóciába is elviszi az evangéliumot. Az ott élők többsége pogány volt, de Columba örömmel vette a kihívást.

Mintegy 200 társával egy apró szigeten (másfél km széles és 6 km hosszú) telepedett le Skóciában. Azonnal iskolát alapított és terjeszteni kezdte az evangéliumot. 641 éven át folytatódott ez a munka, egészen 1204-ig, amikor katolikus papok a sziget elhagyására kényszerítették Columba követőit.

Columba iskolája Iona szigetén egyszerű volt. Nem voltak díszes épületek, a hallgatók sokféle munkát végezhetek a kertekben, az erdőben, a gyümölcsösökben és a mezőn. A misszionáriusok képzésében mindig szükség volt a nehéz munka gyakorlására és az önfeláldozásra, és Iona misszionáriusképző iskola volt.

Rövidesen Skócia lakosságának nagy része kereszténnyé lett. Misszionáriusok ezrei csempészték onnan titokban a nyomtatványokat Európába. Általuk terjedt az evangélium üzenete, amit Pál apostol oly sok évvel korábban a galáciabelieknek hirdetett.

Alkalmazás: *Mit szeretnél kezdeni az életeddel? Sok mindent dicsőítenek manapság: az egészséget, a hírnevet, a sporttehetséget. De tényleg segít vajon az ilyesmi másokon? Préd 4:7* ■ *Mivel kellene az életünket töltönnünk? Jn 12:24-26* ■

PÉNTEK

Európában

COLUMBA munkája Patrikéből fakadt, az övéből pedig egy másik hűséges misszionárius, Columbanus tevékenysége. E három úttörő misszionárius áldozatos munkája messze több volt annál, mint amit megismerni időnk lenne. Bár most csupán a legismertebbekre figyeltünk azok közül, akikre Patrik hatással volt, rajtuk kívül több százan, ha nem ezren voltak, akik szintén az evangélium hirdetésén munkálkodtak.

Egy Columbanus nevű magas fiatalember az írországi Bangor iskolájában folytatott tanulmányai után csatlakozott Columbához Iona szigetén, és egy ideig vele dolgozott. Aztán úgy érezte, Isten misszionáriusként Franciaországba szólítja. Kr. u. 590 körül Columbanus a „gyenge”, fél-pogány „keresztény” Európába vitte Írországból a kelta evangéliumot.

Columbanus tizenkét társával épített új iskolát a francia pusztaságban. Az ionai mintát követve megtisztították a földet, gabonát ültettek és kereskedésbe fogtak. Az érdeklődő kérdésekre így feleltek: „Lehet, hogy írek vagyunk, akik a világ végén laknak, lehet, hogy semmink sincs, csupán az apostolok evangéliuma.”



Rövid időn belül újabb két iskolát alapítottak, és rengeteg nagy tudásszomjú fiatalember kereste fel őket. Az elkövetkező esztendőkből Columbanus beutazta Németországot, Svájcot és mindenütt iskolát alapított, ahol csak járt. Munkája eredményeként az emberek fizi-

kai szükségleteinek ellátása is javult, oktatásuk is fejlődött, és a Szentírás tanulmányozása által megváltozott az életük.

Columbanus már elmúlt 70 éves, amikor átkelt az Alpokon Észak-Olaszországba. Bobbio közelében rendelkezésére bocsátottak egy romos templomépületet, amiben újabb iskolát rendezhetett be.

Alkalmazás: Olvassuk el az 1Kor 3:10-13 ☐ igeverseket! E misszionáriusok munkája nagyon sikeres volt. Vajon miért? Mi vett rá oly sokakat, hogy kövessék példájukat? Mi a fontosabb egy tanár példájában: amit mond, vagy ahogyan él?

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A nagy küzdelem 61-63. oldalait!

Tanulmányozásra



Evangéliumi megbízatás

Karikázd be pirossal az alábbi szövegben található **ígéket!** Gondold át, mire kéri Jézus a követőit, köztük téged is! Húzd alá **kék színnel a parancsát**, és **zölddel az ígérését!**

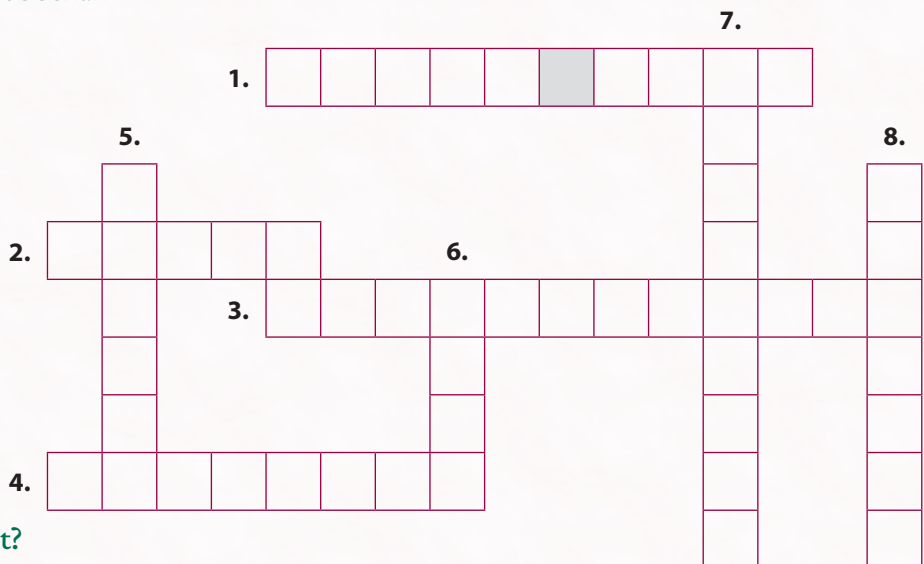
„Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében; tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek; és ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen!” Mt 28:19-20.

A betűk helyes sorrendbe állításával írd a vonalra a földrajzi helyek nevét!

- | | |
|-------------------------|-----------------|
| 1. _____ ÍSRAZI | 5. _____ ANÍK |
| 2. _____ ÁGÍSORRZ | 6. _____ NAIDI |
| 3. _____ ICAKÓS | 7. _____ GANLIA |
| 4. _____ AFRINCOZASOGRÁ | 8. _____ AINO |

Keresztrejtvény

- Melyik világutazó találkozott többszáz keresztény gyülekezettel?
- Melyik apostol ment misszionáriusnak Indiába?
- Hol alapítottak először misszionárius képző iskolát?
- Hol missziózott Columba?
- Ki alapított iskolákat Írországból?
- Melyik szigeten alapított iskolát Columba?
- Ki volt az antiókhiai iskola egyik legjobb tanára?
- Hol találtak a szombat megtartásáról szóló feliratokat?



Kr. u. 1000



Kr. u. 2000

Hűséges misszionáriusok



Aranyszöveg – Máté 10:16

„Ímé, én, elbocsátlak titeket,
mint juhokat a farkasok közé;
legyetek azért okosak, mint a kígyók,
és szelídek, mint a galambok.”



VASÁRNAP

A kelta kereszténység

A PATRIKHOZ hasonló hűséges misszionáriusok munkájának köszönhetően Kr. u. 600-ra már Európa nagy részén, beleértve a Brit-szigeteket is elterjedt a kelta (eredetileg Írországból származó) kereszténység. Ez nagyon felzaklatta azokat, akik csak a római kereszténységet akarták elfogadni.

A kelta és a római kereszténység ugyanis teljesen különbözött egymástól. Különböző alapokra épültek, különböző módon dolgoztak és a tanításuk is eltért egymástól. Egészen biztos volt, hogy idővel összefűzésre kerül sor közöttük.

A kelta istentisztelet terjedésének megállítására Gergely pápa Angliába küldött egy Ágoston nevezetű püspököt. Vajon miért jelentettek számukra veszélyt Patrik és követői? Hiszen nem gyilkoltak, vagy loptak. Kapzsik sem voltak. Ha valamit, akkor inkább túlzott nagyvonalúságukat lehetett volna felróni nekik. Mi volt akkor a baj velük? Miben tértek el Róma elvárásaitól?

Az egyik különbség, ami leginkább feldühítette Rómát, az volt, hogy a kelta keresztények a szombatnapot szentelték meg. Lényeges különbség volt még a Jézus valóságos második eljövételében való hit, ragaszkodás a Tízparancsolatnak való engedelmességhez, az érdemeink általi üdvözülés elutasítása, a bemeztés

kereszttség gyakorlása és a pápa hatalmának elutasítása.

Ezek a dolgok háborították fel Rómát. Sajnálatos módon végül Róma győzedelmeskedett. A megtévesztés és az üldözések eredményeképpen Kr. u. 777-re az utolsó kelta keresztény gyülekezet is eltűnt a Brit-szigetéről.

Az emberek lelkéből azonban nem veszett ki a kelta kereszténység tanítása. A római katolikus egyház századokon át üldözte és elítélte a régi kelta kereszténység gyakorlóit. Az emberek azonban továbbra is tisztelték Patrik és munkatársai áldozatos munkásságát és tanításait.

Mintegy ötszáz esztendővel Patrik halála után fordulat történt. Róma nem üldözte tovább a kelta misszionáriusokat. Helyette inkább „szentté avatta” őket. A szombatot és más különbségeket viszont többé meg sem említették. Sőt, Róma azt terjesztette Patriktól, hogy sárkányölő volt és a pápát szolgálta.

Alkalmazás: *A legőszibb feljegyzések ma is bizonyítják, hogy Patrik és a kelták kizárólag bibliai igazságokat tanítottak. A történetírók sokszor hazudhatnak is, ugye? Hiteles történelmileg a Biblia? Zsolt 119:160 □ Mit tennél, ha rájönnél, hogy amiben eddig hittél, az nem egyezik a Biblia tanításaival?*

HÉTFŐ

Keresztények Észak-Olaszországban

NYOMON követtük, hogyan terjedt kelet felé Kínába és Indiába, valamint nyugat felé Galliába (Franciaország), sőt egészen Írorszáig a szíriai egyház hatása. Láttuk, hogyan tért vissza Európába a kelta missziós

Mit

mond
június 28.
C év
26.

a Biblia?

iskolák növendékei által, akik Franciaországba, Németországba és Svájcba is elvitték a jó hírt.

Az észak-olaszországi Milánó szépséges városa lett az összekötő kapocs a keleti és az európai egyházak között. A gyülekezetek vezetői gyakran összejöttek Milánóban. E fontos megbeszélések hatása több évszázadon át élt.

Sajnálatos módon azonban Milánó püspöke, Ambrosius nem volt elég bátor. Kijelentette, hogy Milánóban szombatot ünnepel, Rómában viszont vasárnapot. Az őszinte hívők, akiket Ambrusnak vezetnie kellett volna, hűségesebbek voltak Jézushoz, mint ő. Vajon biztonságos bárkinek is Ambrus példáját követnie? **Lk 12:1; 16:10; Jób 27:8** □

Milánó lakosai azonban a püspök gyengesége ellenére is még legalább 400 éven át (791-ig) folytatták a szombatünneplést. Hogy honnan tudjuk ezt? Onnan, hogy a római katolikus egyház felszólította őket, hogy hagyják abba!

Ahogy a régi Római Birodalomban egyre romlottak a közállapotok, a milánói és az észak-olasz Alpokban élő keresztények kapcsolata fokozatosan megszakadt a világ más tájain élő hívőkkel. A római egyház részéről is egyre több támadás érte őket. Azok, akik Ambrussal ellentétben nem tagadták meg az igazságot, egyre magasabbra költöztek az Alpok hegyeinek biztonságába.

Néhány esztendővel Ambrus halála után, Kr. u. 397-ben egy világlátott katolikus tisztségviselő, név szerint Vigilantius Leo rádöbbsent, hogy nyugodt lelkiismerettel nem követheti tovább a katolikus egyház hitéleti gyakorlatát. Inkább az Alpokban élő keresztény hívőkhöz csatlakozott. Írásai miatt hamarosan a hegyekben élő „eretnekek” leghíresebbje és legyűlöltebbje lett.

Alkalmazás: *Vigilantiusnak megvolt mindene, pénze, pozíciója, intelligenciája és befolyásos barátai, amik fényes sikereket biztosíthattak volna neki az egyház berkeiben. Vajon miért dobta el mindezt, hogy Jézus igaz egyházához csatlakozhasson?* **Zsid 11:24-27; Zsolt 84:10** □

KEDD

Vigilantius Leo

ANNAK ellenére, hogy Vigilantius Leo az írásairól híres, semmi sem maradt fenn tőle, egyetlen könyv, röpirat, egy bekezdés, egyetlen szó sem. Azt viszont tudjuk, hogy ellenezte a római katolikus egyházban egyre inkább teret nyerő pogány szokásokat. Rámutatott, hogy a Biblia sehol sem tanítja, hogy a keresztényeknek tisztelniük kellene a „szentek” csontjait, vagy imádkozniuk kellene a halottakért. Azt is állította, hogy Istent nem befolyásolhatjuk a templomokban gyújtott gyertyák égetésével.



Hogy honnan tudhatjuk mindezt? Onnan, hogy Jeromos, katolikus hittudós újra meg újra nagyon erősen kihangsúlyozta, hogy Vigilantius tévedett ezekben a kérdésekben.

Vigilantius arra is rámutatott, hogy a Biblia nős diakónusokról és gyülekezeti vénekről is beszél. **1Tim 3:12** □ Ez különösen dühítette Jeromost, mert szerinte az egyház papjai nem házasodhatnak meg. A Biblia állítása helyett végül mégis Jeromos elgondolása vált a római katolikus papokra mind a mai napig érvényes hivatalos szabállyá.

A katolikus egyház megőrizte Jeromos írásait, miközben Vigilantius írásait a szíriai egyház által megőrzött, más felbecsülhetetlen értékű iratok ezreivel együtt megsemmisítették. Ám az Alpokban élő emberekre gyakorolt befolyását senki sem tudta elpusztítani. Olyan sokat segített nekik és olyan sokakat ösztönzött csatlakozásra, hogy a katolikus egyház „leonitáknak” kezdte nevezni őket Vigilantius keresztnéve után.

Az évszázadok során több különböző névvel is illeték ezeket az Alpok hegyei közt élő hívőket és leszármazottaikat. Legtöbbször gúnyneveket aggattak rájuk, de úgy tűnt, ezeket a hűséges embereket ez egyáltalán nem érdekelte. Egyszerűen mindent megtettek, hogy az egyetlen névhez, ami számít, a keresztény megnevezéshez méltó életet éljenek.

Alkalmazás: *Vagy az igazságot szeretjük, vagy Sátán hazugságait.* **2Thess 2:10-11** □ *Lelkünk természetből fogva Sátán sugallatai felé hajlik, egyedül a Szentlélek képes minket az igazság szeretetére vezetni.*

SZERDA

Misszionárius kereskedők

ALEONITÁKAT valdenseknek is nevezték, vagy völgylakóknak, mert sokan a magas hegyek között meghúzódó völgyek biztonságában éltek. De nem voltak hajlandók csupán a völgyekben maradni, míg mások elutasították a jó hírt, amit ők annyira szerettek.

Misszionáriusok sokasága indult folyamatosan a völgyekből a környező területekre. Általában kettesével indultak neki, egy fiatalember és egy idősebb, tapasztaltabb misszionárius dolgozott együtt. Egyes fiatalembereket Franciaországba, Párizsba küldtek az egyetemre tanulni. Nagyon körültekintően tették ezt, mert tapasztalatból tudták, mennyire veszélyes ellenségek a nem Isten alapelvei szerint működő oktatási intézmények.

A Szentírás alapos, gondos tanulmányozása nagyon fontos része volt a felkészülésnek bármilyen munkára,

amire csak Isten elhívhatja őket. A völgyek iskoláiban úgy a fiúk, mint a lányok is megtanultak írni és olvasni. Hosszú idézeteket tanultak meg a Szentírásból kívülről, csoportokban dolgoztak, hogy ha esetleg valaha elveszíteneék a Biblia összes írott példányát, emlékezetből ismét papírra tudják vetni.

Tudták, hogy mindenütt óvatosnak kell lenniük, ahová csak mennek. A nem megfelelő helyen, vagy alkalmatlan időben kimondott szavak könnyen az életükbe kerülhettek volna. Egyes becslések szerint a misszionáriusok negyedét valóban el is fogták és kivégezték. Mégis mindig újabbak indultak neki. **Jn 15:12-13, 18-20** □

A valdens misszionáriusok gyakran kereskedőként utaztak, faluról falura házalva portékáikkal. Ám a kelméknél és konyhai eszközöknél sokkal értékesebb dolgot is kínáltak a vásárokon: a Szentírás teljes vagy töredékes másolatait, melyeket nagy gondnal és titokban készítettek és gyakran ruházatuk titkos zsebében szállítottak. Ha olyanokkal találkoztak, akik befogadó szívűnek tűntek, és a körülmények is biztonságosnak látszóttak, szívesen ajánlották figyelmükbe Isten ígését. A legtöbb ember számára ez

az aranynál is ritkább kincs volt. Miután együtt imádkoztak és talán egyes részeket el is magyaráztak a Bibliából, a misszionáriusok továbbmentek egy másik városba.

Ily módon az igazságok, amikről azt hisszük, hogy később a reformáció állította helyre, valójában már évszázadokkal korábban is jelen voltak Európában.

Alkalmazás: Van saját Bibliád? A Biblia sok otthon könyvespolcán megtalálható. Micsoda áldás ez! Számunkra azonban csak akkor válik áldássá, ha tanulmányozzuk, és meg is tartjuk szavát.

CSÜTÖRTÖK

A valdensék

AVÖLGYLAKÓ misszionáriusok hatása Dél-Franciaországban és Észak-Olaszországban volt a legerősebb, de jóval messzebbre is elhatott. Sok ország területén dolgoztak, és sokféle elnevezéssel illették őket. Igazság szerint oly sok néven nevezték ezeket a bibliai igazságokat hirdető embereket, hogy az kissé össze is zavarhat bennünket. Ma valdensékként ismerjük őket.

Kr. u. 1200 után a legelterjedtebb magyarázat az volt, hogy Peter Waldo, egy gazdag kereskedő után kapták

nevüket, aki minden pénzét és erejét Isten munkájának szentelte. Különösen szorgalmazta a valdens latin Biblia fordítását különböző nyelvekre és mindennapi használatra. Minden bizonnyal nem ő volt az „eretnység” forrása, hiszen hűséges keresztények ugyanezeket a bibliai igazságokat hirdették már Peter Waldo kora előtt is, a Jézus földi élete óta eltelt több mint ezer esztendőn át.

A római katolikus egyház azt állította magáról, hogy a Jézus és tanítványai által alapított korai keresztény egyház örököse és folytatója. Azt próbálták elhiteni az emberekkel, hogy a valdens tanítása „újabb, jelenkori” eretnység. Valójában azonban a valdensek voltak azok, akik a tiszta evangéliumot egészen Jézus kora óta megőrizték.

Akármilyen névvel is illették őket, a katolikus egyház mindig is bajkeveréssel és eretnységgel vádolta a valdenseket. Évszázadokon át ugyanazzal a „bűnnel” vádolták a sok ezer megkínzott, elítélt és kivégzett valdens igehirdetőt. Vajon hogy lehet ez? Úgy, hogy mindnyájan a Biblia tanításában hittek és aszerint is éltek.

Alkalmazás: Mit mond a Biblia arról, ahogyan az emberek gondolkodnak rólunk? **Lk 6:26** □

Vajon miért nem olyan erős ma a keresztények üldözése a világ egyes részein? **Jn 7:7** □ Hasonlítsuk össze a **Jn 15:19** □ igeverssel!

PÉNTEK

Csodálatos szabadulások

AVALDENSEK története a szent irodalom legizgalmasabb feljegyzései. Gyakran támadták meg völgyeiket eltökélt francia és olasz hadseregek, hogy egyszer s mindenkorra eltöröljék őket a föld színéről. S bár kegyetlenül ezerszám pusztították őket, Isten mindig megőrzött egy kis maradékot, akik továbbvitték munkáját.

Az egyik legismertebb támadás ellenük 1488-ban történt, amikor is egy hatalmas sereg kiűzte őket a Louisfolyó völgyéből. A völgy békés lakóinak ezrei menekültek egy nagy barlang biztonságába, de felfedezték búvóhelyüket. A katonák óriási tüzet raktak a barlang bejáratánál, melynek füstjével mindnyájukat megölték.

A pápai képviselő elégedett volt sikerével és újabb völgyhöz vezette seregét, hogy befejezze a munkát. A valdensék itt is a visszavonulást választották a küzdelem helyett, és egy Pra del Tor nevű, magas sziklán épült



Kr.e. 4000

Kr.e. 3000

Kr.e. 2000

Kr.e. 1000

Örökkévalóság

fellegvárba menekültek. A támadó sereg követte őket, így csapdába estek, onnan már nem volt hová menni.

A menekülők rádöbbenek, hogy az imádság az egyetlen reménységük. Miközben a támadó sereg egy szűk kanyonban vonult feljükk, egy apró fehér felhő jelent meg a hegytetőn. A hadseregnek ez mit sem jelentett, a valdenseknek azonban a szabadság jele volt.

Hálás ámulattal figyelték, ahogy a felhő egyre növekszik, sötétedik és leereszkedik a kanyonra, ahol a tá-



madó sereg kapaszkodott felfelé. Látván, hogyan munkálkodik értük

Isten, a valdensek megfordultak és üldözőikre támadtak. A zűrzavarban a katonák pánikba estek, egymás ellen kezdtek harcolni, és a szűk ösvényről az alattuk kanyargó folyóba zuhantak. Nagyon kevesen éltek túl.

Alkalmazás: Olvassuk el: Zsid 11:32-40 ☐ A valdensek csatlakoztak a hit hőseihez és hősnőikhez. Szeretnél te is Isten hőse lenni?

Olvassuk el a tanulmányban említett igeverseket, valamint A Nagy Küzdelem 64-78. oldalait!

Tanulmányozásra

Hogyan szenvedték el? Olvasd el a Zsid 11:24-27 verseit! Hogyan döntött Mózes? Ugyanúgy döntöttek a valdensek is? Te is ugyanígy döntöttél? Tedd sorrendbe a bibliai idézet szövegét! Írd a sorszámokat a vonalra!

- | | |
|---|--|
| a. ____ Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartván | f. ____ mert erős szívű volt, mintha látta volna a láthatatlant. |
| b. ____ hogy a fáraó leánya fiának mondják, | g. ____ mert a megjutalmazásra tekintett. |
| c. ____ mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét; | h. ____ Inkább választván az Isten népével való együttnyomorgást, |
| d. ____ Hit által tiltakozott Mózes, midőn felnövekedett, | i. ____ Hit által hagyta oda Egyiptomot, nem félvén a király haragjától; |
| e. ____ Krisztus gyalázatát, | |

Igaz, vagy hamis? Karikázd be a megfelelő betűt!

- I / H Milánó lakói a hetedik napi szombatot ünnepelték még Kr. u. 791-ben, mintegy 760 esztendővel Jézus halála után is.
- I / H Peter Waldo alapította az „eretnekséget”, mellyel ellenségeik a valdenseket vádolták.
- I / H Peter Waldo szorgalmazta, hogy a bibliát korának hétköznapi nyelvére fordítsák.
- I / H A valdensek rettegetek a mártírháláltól.
- I / H Isten soha nem engedte meg, hogy akár egyetlen valdenst is meggyilkoljanak.
- I / H Isten nagyon szeretné, ha a gonoszok elfordulnának bűnös útjaiktól és megmenekülnének.
- I / H Minden korban élt néhány ember a Földön, akik hűségesek voltak Istenhez, és a valódi szombatnapot ünnepelték.
- I / H Róma célja az volt, hogy megszabaduljon minden „eretnektől” és annak minden bizonyítékától, hogy bárki is másképp gyakorolja hitét.
- I / H A valdenseknek már évszázadokkal a reformáció kezdete előtt volt saját nyelvükön írott Bibliájuk.

Ismételjük át arany szövegünket! A képek segítségével egészítsd ki az igevers szövegét!

„Ímé, én, elbocsátlak titeket,
mint _____ a _____ közé;
legyetek azért okosak,
mint a _____,
és szelídek mint a _____.”

